

บทที่ 4

การขยายตัวของชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี

4.1 รูปแบบการขยายตัวของชุมชน

1. ด้านกายภาพ

ในการศึกษาการขยายตัวของอำเภอเมืองนนทบุรีนี้ได้อาศัยข้อมูลพื้นฐานการใช้ที่ดินในปีพ.ศ. 2527 และปี พ.ศ. 2531 โดยคำนวณของแผนที่มาตราส่วน 1: 4,000 ซึ่งได้จากการแปลภาพถ่ายทางอากาศประกอบการสำรวจภาคสนามในปี พ.ศ. 2534 และได้นำข้อมูลปี พ.ศ. 2510, 2518 มาใช้ประกอบการชี้ให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่เป็นมา

1) ลักษณะของการตั้งถิ่นฐาน กล่าวโดยสรุปว่ารูปแบบการตั้งถิ่นฐานและทิศทางการขยายตัวของชุมชนมีความสัมพันธ์กัน จะเห็นได้จากสมัยก่อนโดยในช่วงปี พ.ศ. 2510 ยังนิยมใช้การคมนาคมขนส่งทางน้ำ การตั้งถิ่นฐานของประชาชนจะอยู่ตามแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีนั้น จะเห็นได้ว่าสภาพบ้านเรือนริมน้ำแบบเก่าก็ยังคงอยู่ในปัจจุบันที่เป็นได้ชัดคือ ตามบริเวณของคลองอ้อมนนท์ต่อมาถนนเริ่มเข้ามามีบทบาท การตั้งถิ่นฐานของประชากรจึงเปลี่ยนมาอยู่เกาะตัวตามแนวถนน (Ribbon Pattern) การตั้งถิ่นฐานในปี พ.ศ. 2518 จะเริ่มมีการเกาะกลุ่มของชุมชนตามแนวถนนหลักสายเดิมอย่างหนาแน่นขึ้น มีการขยายตัวเข้าสู่พื้นที่ชานหรือพื้นที่ตอนในที่อยู่ห่างจากถนนหลักมากขึ้น ลักษณะส่วนใหญ่เป็นการใช้พื้นที่เพื่ออยู่อาศัยและที่ดินจัดสรร

สำหรับการตั้งถิ่นฐานในปี พ.ศ. 2527 จากการคมนาคมขนส่งที่ได้รับการพัฒนามีการปรับปรุงถนนสายหลักและสายรอง อีกทั้งมีการสร้างถนนรัตนาธิเบศร์ โดยมีสะพานพระนั่งเกล้าเชื่อม 2 ฝั่งของพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีได้เป็นตัวกระตุ้นให้ประชากรย้ายเข้ามาในชุมชนพื้นที่ศึกษา ทำให้ชุมชนมีการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว อีกทั้งปัจจัยทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ศึกษามีขนาดและลักษณะของที่ตั้งเหมาะสมมีศักยภาพในการรองรับการขยายตัวจากกรุงเทพฯ การกระจายพื้นที่ชุมชนเข้าไปสู่พื้นที่ตอนในของแต่ละเขตพื้นที่ถนนสายหลักล้อมรอบมีมากขึ้น โดยเป็นที่อยู่อาศัยและบ้านจัดสรร พื้นที่เกษตรกรรมถูกปล่อยว่างไม่ได้ทำประโยชน์ทางการเกษตร แต่มีพื้นที่ส่วนใหญ่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาที่เป็นพื้นที่สวนผลไม้ก็เริ่มทำการจัดสรรที่ดิน และ

เปลี่ยนเป็นหมู่บ้านจัดสรรมากขึ้นอีก โดยพื้นที่ชุมชนจะอยู่บริเวณตอนกลางพื้นที่ในแนวเหนือ - ใต้ และบริเวณทางตะวันออก

จากการแปลภาพถ่ายทางอากาศปี พ.ศ. 2531 ประกอบกับการสำรวจภาคสนามในปี พ.ศ. 2534 จะเห็นได้ว่าการที่การคมนาคมขนส่งที่สะดวกและมีการพัฒนานั้นทำให้การเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ-นนทบุรีมีความสะดวก ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อำเภอเมืองนนทบุรีนำไปสู่การขยายตัว เพราะทำให้ประชากรที่มีความหนาแน่นของกรุงเทพฯย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในอำเภอเมืองนนทบุรี จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงสภาพการใช้ที่ดินเพื่อรองรับที่อยู่อาศัยโดยดูสภาพทั่วไปที่น่าสนใจ บนถนนสายสำคัญของอำเภอเมืองนนทบุรี และจากการที่ในพื้นที่ถูกแม่น้ำเจ้าพระยาผ่ากลางทำให้ 2 ฝั่งมีบทบาทต่างกันมากก่อนนั้นในปัจจุบันนี้มีสะพานพระนั่งเกล้าเชื่อมพื้นที่ทั้งสอง ทำให้พื้นที่ฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรีมีความเจริญมากขึ้น มีการเข้าถึงสะดวกกว่าเดิมจึงเริ่มมีบทบาทที่เปลี่ยนไป

ถนนสายสำคัญที่น่าสนใจ

- ถนนรัตนาธิเบศร์
- ถนนงามวงศ์วาน
- ถนนติวานนท์
- ถนนพระราชราษฎร์สาธ 1
- ถนนนนทบุรี 1
- ถนนสนามบินน้ำ
- ถนนพิบูลย์สงคราม

ถนนสายสำคัญ

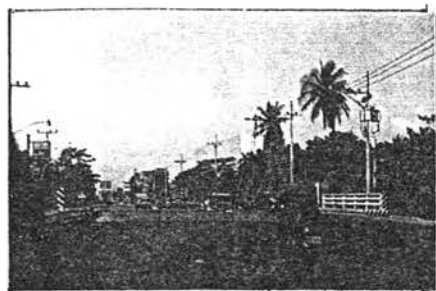
ถนนรัตนาธิเบศร์ เป็นเส้นทางที่เชื่อมระหว่างสี่แยกแควลากับถนน

บางบัวทอง-คลังชัน อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับถนนสายอื่น ๆ เช่น ถนนบางบัวทอง ถนนงามวงศ์วาน เป็นต้น ทำให้การคมนาคมระหว่างภาคใต้ ภาคตะวันตก กับภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วอันเพราะไม่จำเป็นต้องผ่านกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดนนทบุรีแห่งใหม่อีกด้วย ราคาที่ดินในเขตถนนสายนี้จะแยกออกเป็น 2 กรณี คือ รัตนาธิเบศร์ ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา และฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยราคาที่ดินในด้านฝั่งตะวันออกมีราคาประมาณตารางวาละ 60,000 บาท ด้านฝั่งตะวันตกราคาประมาณตารางวาละ 40,000 บาท ส่วนที่ดินในซอยประมาณ 500 เมตร-1 กิโลเมตร

จะประมาณ 17,000-18,000 จัดได้ว่าเป็นถนนสายธุรกิจ เพราะมีโครงการที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียมเกิดขึ้นมาก

ถนนงามวงศ์วาน อยู่ระหว่างสี่แยกแคราย-สี่แยกเกษตร เป็นเส้นทางที่มีราคาซื้อขายที่ดินแพงพอสมควร และเป็นจุดขึ้น-ลงของทางด่วนชั้นที่ 2 (บางโคล่-แจ้งวัฒนะ) นอกจากนี้ปัจจุบันยังมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ตั้งอยู่ 2 แห่ง คือ ห้างสรรพสินค้าบางลำภู และเดอะมอลล์ห้างสรรพสินค้า ส่วนใหญ่บริเวณถนนสายนี้จะเป็นพวกอาคารพาณิชย์และตึกแถวขนาด 4-5 ชั้น เสียส่วนใหญ่ การลงทุนในถนนสายนี้ก็ยังคงเป็นพวกอาคารพาณิชย์ ส่วนโครงการที่อยู่อาศัยจะเข้าไปอยู่ในซอยที่ลึกเข้าไป โดยเฉพาะซอยวัดบัวขวัญซึ่งสามารถเชื่อมกับซอยสามัคคี ออกสู่ถนนติวานนท์ได้ออกสู่ถนนประชาชื่นริมคลองประปาได้ด้วยในพื้นที่ดังกล่าวนี้มีหมู่บ้านประชานิวส์ 2, 3 ซึ่งถือว่าชุมชนประชานิวส์นี้เป็นชุมชนใหญ่อยู่ในความดูแลของการเคหะแห่งชาติ แต่ในปัจจุบันเป็นหน้าที่ของเทศบาลเมืองนนทบุรีรับช่วงงานบริการสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อจำนวนประชากรที่มีแนวโน้มว่าหลังจากที่การเคหะแห่งชาติได้ก่อสร้างที่อยู่อาศัยในโครงการประชานิวส์ 4 เสร็จแล้วจะมีผู้เข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มขึ้น โดยมีการจัดตั้งสำนักงานแขวงที่ 3 ขึ้นที่หมู่บ้านประชานิวส์ 3 โดยมีบริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น งานทะเบียนราษฎร งานรักษาพยาบาล งานที่จัดเก็บรายได้ เป็นต้น จัดว่าเป็นชุมชนใหญ่มีบริการพร้อมในตัวของตัวเอง สำหรับโครงการที่อยู่อาศัยอื่น ๆ ในซอยนี้มีคอนโดมิเนียมแบบราคาประหยัด เช่น กัทธาคอนโด เสรีภาพคอนโดเทล เป็นต้น และเป็นอาคารพาณิชย์เสียส่วนใหญ่ สำหรับในช่วงถนน (ซอย) สามัคคีจะมีอาคารพาณิชย์และทาวเฮาส์เกิดขึ้นมาก เช่น กัทธานิวส์ สุวรรณทาวเฮาส์ นอกจากนี้ยังมีโครงการนิคมชานี้ซึ่งเป็นโครงการใหญ่ทำธุรกิจที่อยู่อาศัยทุกรูปแบบได้แก่ ที่ดินเปล่า บ้านเดี่ยว ทาวเฮาส์ และคอนโดมิเนียม

สำหรับถนนสายอื่นอันได้แก่ ถนนพิบูลย์สงคราม (ระหว่างเชิงสะพานพระรามหก-สามแยกโรงพยาบาลนครศรีพรวรรค์) ถนนประราษฏร์สาย 1 (ระหว่างศาลากลางจังหวัด-สี่แยกโรงพยาบาลนครศรีพรวรรค์) ถนนติวานนท์ (ระหว่างสามแยกวัดลานนาบุญ - ท่าน้ำปทุมธานี) ถนนนนทบุรี 1 (นนทบุรี-สนามบินน้ำ) จะมีการซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร โดยบนถนนพิบูลย์สงครามจะมีส่วนหนึ่งที่ทำโครงการที่อยู่อาศัยประเภทคอนโดมิเนียม เช่นอาจจะเป็นเพราะตึกสูงบนถนนสายนี้ทำให้เห็นทัศนียภาพของแม่น้ำเจ้าพระยาได้ อีกทั้งมีสะพานคู่ขนานพระรามหกทำให้การคมนาคมในบริเวณนี้มีความคล่องตัวและติดต่อกับกรุงเทพฯ ได้อย่างสะดวก จึงมีแนวโน้มว่าจะเป็นพื้นที่ที่น่าสนใจและสามารถรองรับการขยายตัวได้เป็นอย่างดี ส่วนถนนสนามบินน้ำนั้น เนื่อง

ถนน หีบปลั่งคราม

ถนนประชา-
ราษฎร์

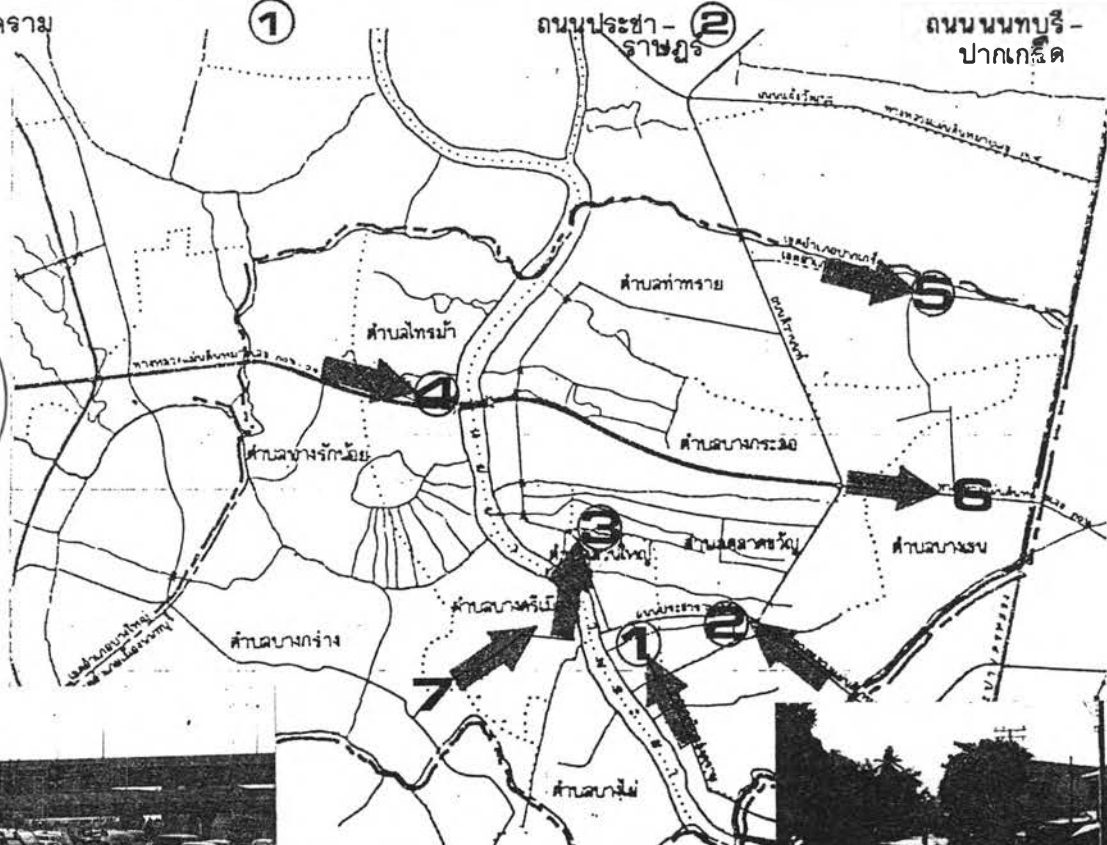

ถนนนนทบุรี-
ปากเกร็ด

1

2

3

ถนนงามวงศ์วาน

4

ถนนธานี

7

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 306

5

ซอยลำคัค

แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี			
แสดง	ถนนสายสำคัญในพื้นที่ศึกษา	ที่นา	การสำรวจ
มาตราส่วน	1 : 100,000	แผนที่	4.1

จากเป็นที่ตั้งของพระตำหนักนันทบุรี จึงมีการกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง การใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในท้องที่บางส่วนของตำบลท่าทราย (จากประกาศกฎกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 108 ตอนที่ 29 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2534) นอกจากนั้นถนนติวานนท์ ซึ่งอยู่ระหว่างสามแยกวัดลานนาบุญ-ท่าหน้าปทุมธานี โดยในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีนั้นมีการซื้อที่ดินเพื่อเก็บค่าไว้ทำโครงการที่อยู่อาศัยประเภทคอนโดมิเนียม โชมออฟฟิศ เกิดขึ้น เช่น อีกทั้งโครงการบ้านจัดสรร ทาวน์เฮาส์จะเกิดขึ้นมากในซอย เช่น ซอยเรวดี หรือที่เรียกกันว่า ถนนเรวดี สามารถออกสู่ถนนนนทบุรี 1 เข้าสู่เทศบาลเมืองนนทบุรีหรือออกไปทางสนามบินน้ำได้ นอกจากนี้ยังมีอาคารพาณิชย์เกิดขึ้นมากตามริมถนนสายนี้อีกด้วย ส่วนถนนประชาราษฎร์สาย 1 พื้นที่ส่วนใหญ่ของถนนเหล่านี้ซึ่งถือว่าเป็นชุมชนที่เต็มไปด้วยอาคารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหนาแน่นแล้ว โดยที่โครงการที่อยู่อาศัยที่เกิดขึ้นใหม่จะอยู่ในซอยเป็นส่วนใหญ่

2) การขยายตัวของพื้นที่ชุมชน (Built up Area) ได้ทำการศึกษาลักษณะการใช้พื้นที่ชุมชนในปี พ.ศ. 2527 และ 2534 โดยจำแนกพื้นที่ศึกษา 77.87 ตารางกิโลเมตร ออกเป็นพื้นที่ตำบล 10 ตำบล ในการพิจารณาการขยายตัวของชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี ในปี พ.ศ. 2527 พื้นที่ชุมชนทั้งหมดมีจำนวน 18.43 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 23.67 ของพื้นที่ศึกษา) โดยร้อยละ 87.13 อยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันออก ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 12.84 อยู่ในสัดส่วนพื้นที่ชุมชนเท่ากับร้อยละ 26.50 โดยที่สัดส่วนของพื้นที่ของอำเภอเมืองนนทบุรีในฝั่งที่เหลือโดยรวมมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 60.65 อันได้แก่ ตำบลบางเขน บางกระสอ ตลาดขวัญ และส่วนใหญ่มีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 19.36, 17.21 และ 7.88 ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนของพื้นที่อำเภอเมืองทางฝั่งตะวันตก อันได้แก่ ตำบลบางกร่าง ไทรมา บางศรีเมือง บางไผ่และบางรักน้อย มีสัดส่วนพื้นที่ชุมชนเพียงร้อยละ 3.39, 2.57, 2.50, 2.48 และ 1.91 ตามลำดับ (จากตารางที่ 4.1)

ปี พ.ศ. 2534 พื้นที่ชุมชนได้เพิ่มเป็น 23.46 ตารางกิโลเมตร (ร้อยละ 30.13 ของพื้นที่ศึกษา) พื้นที่ชุมชนร้อยละ 80.75 ยังคงอยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันออกของเมืองนนทบุรี ส่วนที่เหลือร้อยละ 19.26 อยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันตก สำหรับบริเวณที่มีสัดส่วนพื้นที่ชุมชนสูงสุดยังคงอยู่ในตำบลท่าทราย มีสัดส่วนพื้นที่ชุมชนเท่ากับร้อยละ 23.74 รองลงมาได้แก่ ตำบลบางเขนบางกระสอ ตลาดขวัญ และส่วนใหญ่มีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 18.63, 16.28, 14.84 และ 7.62 ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนของพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกยังคงเป็นรองลงไปอันได้แก่ ตำบลบางกร่าง บางศรีเมือง บางรักน้อย บางไผ่และไทรมา มีสัดส่วนพื้นที่ชุมชนเท่ากับร้อยละ

1.16, 4.17, 2.88, 1.65 และ 2.40 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าในตำบลบางรักน้อยซึ่งมีสัดส่วนพื้นที่ชุมชนน้อยที่สุดในปี พ.ศ. 2527 กลับมีสัดส่วนพื้นที่ชุมชนมากเป็นอันดับที่ 3 สำหรับพื้นที่ชุมชนทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรี

3) สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (Absolute Change) ของพื้นที่ชุมชนปี พ.ศ. 2527 และปี พ.ศ. 2534 เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า บริเวณที่มีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด อยู่ในพื้นที่ตำบลบางกร่าง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ทางฝั่งตะวันตก รองลงมาได้แก่ตำบลบางเขน ท่าทราย และบางกระสอ มีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงเท่ากับร้อยละ 20.95, 15.96, 13.64 และ 12.85 ตามลำดับ บริเวณที่มีสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดได้แก่ ตำบลไทรมาเท่ากับร้อยละ 1.80 (จากตารางที่ 4.7)

จากการวิเคราะห์สรุปได้ว่า พื้นที่ชุมชนในปี พ.ศ. 2527 ส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณฝั่งตะวันออกโดยที่ตำบลท่าทรายมีสัดส่วนเป็นตำบลที่ติดกับเขตอำเภอปากเกร็ด ซึ่งมีการขยายตัวมากที่สุดภายในจังหวัดนนทบุรี และทุกตำบลทางฝั่งตะวันออกมีการขยายตัวมาก และชุมชนหนาแน่นมากขึ้นในปี พ.ศ. 2531 จึงได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลจากพื้นที่ 2.5 ตารางกิโลเมตรเป็น 38.9 ตารางกิโลเมตร (ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับพิเศษเล่ม 105 ตอนที่ 119) โดยเดิมเทศบาลเมืองนนทบุรีครอบคลุมตำบลส่วนใหญ่ทั้งตำบลก็ได้ขยายเขตเทศบาลออกไปอีก 4 ตำบลได้แก่ ตำบลตลาดขวัญ ตำบลท่าทราย ตำบลบางกระสอ และตำบลบางเขนและนั่นคือพื้นที่ฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรี โดยในปี พ.ศ. 2534 มีการขยายตัวไปตามเส้นทางคมนาคมโดยเฉพาะทางเส้นทางถนนรัตนาธิเบศร์ ซึ่งสามารถติดต่อกับพื้นที่โดยรอบได้มาก ตำบลบางกร่างของพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกมีสัดส่วนการเพิ่มมากที่สุด รองลงมาได้แก่พื้นที่ในตำบลบางเขนของพื้นที่ทางฝั่งตะวันออก ซึ่งมีสัดส่วนพื้นที่ชุมชนมากกว่าสัดส่วนพื้นที่บริเวณ (เปรียบเทียบกับพื้นที่ศึกษาโดยรวม) ที่จะรองรับการขยายตัวในอนาคตโดยพิจารณาจากการเข้าถึง การคมนาคม ประกอบกับสภาพการใช้ที่ดินและพื้นที่ว่างบริเวณพื้นที่ในตำบลต่าง ๆ ทางฝั่งตะวันออกมีความเหมาะสม

4) โครงสร้างการใช้ที่ดินของเขตอำเภอเมืองนนทบุรี

ก. โครงสร้างการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2527 มีการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ (การใช้ที่ดินลำดับที่ 1-10) เป็นจำนวน 11,520.38 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.67 ของพื้นที่ทั้งหมด สำหรับพื้นที่อำเภอเมืองทางฝั่งตะวันออกมีการใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ 10,040.09 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.31 และจำนวน 1,480.29 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.07 ของพื้นที่ฝั่ง

ตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรี โดยส่วนที่เหลือร้อยละ 76.33 เป็นพื้นที่เกษตรกรรมรวมทั้ง คลอง หนองบึง ถนน-ซอย และที่ว่างอื่น ๆ โดยร้อยละ 29.30 อยู่ทางฝั่งตะวันออกของ อำเภอเมืองนนทบุรี และร้อยละ 47.02 อยู่ทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรี จะเห็นได้ว่าโครงสร้างการใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นประเภทพักอาศัยร้อยละ 15.23 รองลงมาได้แก่สถานที่ราชการและสาธารณูปโภคร้อยละ 4.84 อุตสาหกรรม-คลังสินค้าร้อยละ 1.34 ศาสนสถานร้อยละ 0.85 ส่วนที่เหลือได้แก่ สถานศึกษา ย่านการค้า และสถานพักผ่อนหย่อนใจ รวมกันเท่ากับ ร้อยละ 1.42 (จากตารางที่ 4.2)

เมื่อพิจารณาการใช้ที่ดินแต่ละประเภท พบว่า การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะอยู่ทางฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรีถึงร้อยละ 85.27 ของพื้นที่อยู่อาศัย โดยรวม โดยตำบลท่าทรายมีสัดส่วนร้อยละ 29.03 รองลงมาได้แก่ ตำบลบางเขน ตลาดขวัญ และบางกระสอ มีสัดส่วนร้อยละ 20.33, 15.32 และ 15.06 ตามลำดับ การใช้ที่ดินสถานที่ราชการ-สาธารณูปโภค-สาธารณูปการโดยรวม รองลงมาอยู่ในเขตตำบลบางกระสอ และท่าทรายมีสัดส่วนร้อยละ 23.21 และ 21.41 ตามลำดับ การใช้ที่ดินด้านอุตสาหกรรม-คลังสินค้าส่วนใหญ่อยู่ในตำบลท่าทราย และบางกระสอรวมกันประมาณร้อยละ 69.02 พื้นที่ศาสนสถานส่วนใหญ่จะอยู่ในตำบลส่วนใหญ่ รองลงมาคือ ตำบลบางศรีเมืองมีสัดส่วนร้อยละ 19.41 และ 15.12 ตามลำดับ

โครงสร้างการใช้ที่ดินในแต่ละตำบลปรากฏว่าในพื้นที่ 10 ตำบลนั้นมีการใช้ที่ดินเพื่อพักอาศัยเป็นส่วนใหญ่ (เมื่อเปรียบเทียบในแต่ละเขต) เรียงตามลำดับมากไปหาน้อยได้แก่ ตำบลบางกร่าง ส่วนใหญ่ บางรักน้อย บางไผ่ บางศรีเมือง ไทรมา บางกระสอ บางเขน ท่าทราย และตลาดขวัญ

ข. โครงสร้างการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ เป็นจำนวนรวม 14,665.16 คิดเป็นร้อยละ 30.13 ของพื้นที่ทั้งหมด คิดเป็นขนาดการเปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. 2527 เท่ากับร้อยละ 27.30 ส่วนที่เหลือร้อยละ 69.87 เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ล้ำคลอง หนองบึง ถนนซอยและที่ว่างอื่น ๆ สำหรับการที่ดินชุมชนเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ พบว่าโครงสร้างการใช้ที่ดินส่วนใหญ่ยังคงเป็นประเภทที่พักอาศัย โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 21.22 (ปี พ.ศ. 2527 เท่ากับร้อยละ 15.23) รองลงมาได้แก่ สถานที่ราชการ สาธารณูปการ และสาธารณูปโภค อุตสาหกรรมและคลังสินค้า ศาสนสถาน โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 5.16, 1.34 และ 0.85 ตามลำดับ ส่วนที่เหลืออีกได้แก่ สถานศึกษา ย่านการค้า และ

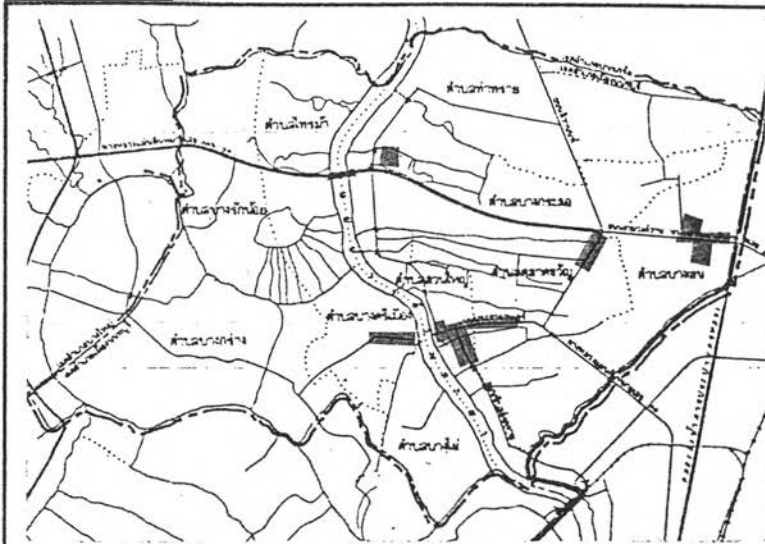
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมกันเท่ากับร้อยละ 1.57 (ตารางที่ 42)

การใช้ที่ดินประเภทที่พักอาศัยส่วนใหญ่ยังคงอยู่ทางฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรีร้อยละ 76.53 ของพื้นที่อยู่อาศัยรวม ตำบลที่มีที่พักอาศัยมากชั้นได้แก่ ตำบลท่าทรายมีสัดส่วนร้อยละ 24.43 รองลงมาอยู่ในเขตตำบลบางเขน บางกระสอ และตลาดขวัญ มีสัดส่วนร้อยละ 22.16, 21.76 และ 20.57 ตามลำดับ การใช้ที่ดินอุตสาหกรรม-คลังสินค้าอยู่ในเขตตำบลท่าทรายและบางกระสอรวมกันประมาณร้อยละ 68.92 พื้นที่ศาสนสถานยังคงเดิม จะเห็นได้ว่าโครงสร้างการใช้ที่ดินในแต่ละตำบลส่วนใหญ่เป็นการใช้ที่ดินพักอาศัย

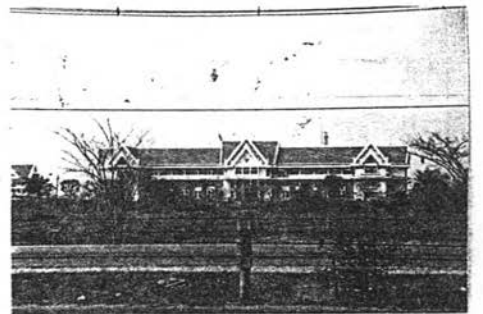
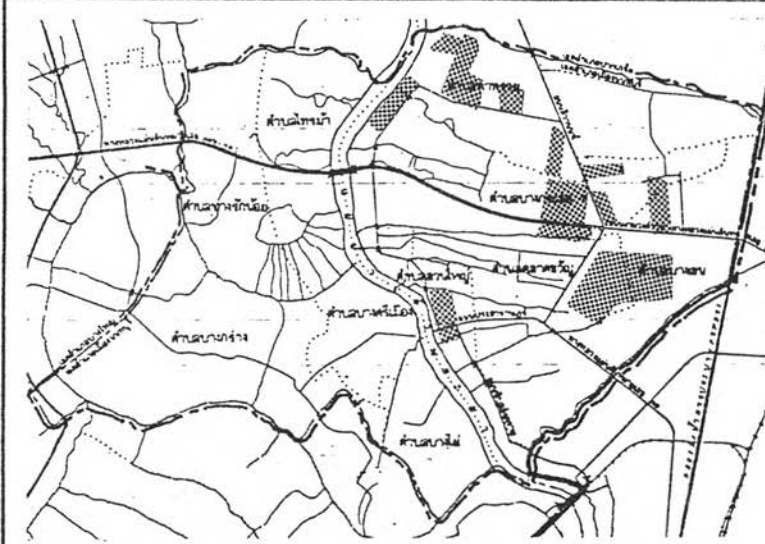
สำหรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการใช้ที่ดินระหว่างปี พ.ศ. 2527 และ 2534 พิจารณาจากขนาดการเปลี่ยนแปลง (Relative Change) พบว่า ยังคงมีโครงสร้างการใช้ที่ดินเป็นแบบเดิมโดยทุกตำบลในอำเภอเมืองนนทบุรีมีโครงสร้างการใช้ที่ดินเป็นที่พักอาศัยมากเป็นอันดับแรก เพียงแต่มีขนาดการเปลี่ยนแปลงของที่พักอาศัยเพิ่มขึ้นในอัตราที่แตกต่างกัน

ตำบลที่อยู่ทางฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรี มีขนาดการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก โดยเฉพาะที่ตำบลส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา และเดิมเป็นตำบลที่เป็นเขตเทศบาลเป็นศูนย์กลางของจังหวัด สามารถติดต่อสถานที่ราชการได้สะดวก จึงเป็นตำบลที่ยังคงมีการขยายตัวของที่พักอาศัยเพิ่มขึ้น สำหรับตำบลท่าทรายมีการขยายตัวมาจากทางอำเภอปากเกร็ดซึ่งเป็นเขตติดต่อที่มีการขยายตัวของที่พักอาศัยมาก ในตำบลบางกระสมีพื้นที่ที่น่าสนใจเหมาะกับการลงทุน โดยเฉพาะตามเส้นแนวถนนรัตนาธิเบศร์จึงมีขนาดการเปลี่ยนแปลงของที่พักอาศัยเพิ่มขึ้น ตำบลต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วกับอีก 2 ตำบลคือ ตำบลตลาดขวัญ และตำบลบางเขน มีโครงสร้างการใช้ที่ดินที่เด่นชัด 2 ประเภทคือเป็นที่พักอาศัย และสถานที่ราชการ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ รองลงไปอีกของตำบลท่าทราย บางกระสอ และบางเขน จะเป็นการขยายตัวของอุตสาหกรรม ในขณะที่ตำบลตลาดขวัญจะเป็นย่านการค้า และตำบลส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษา

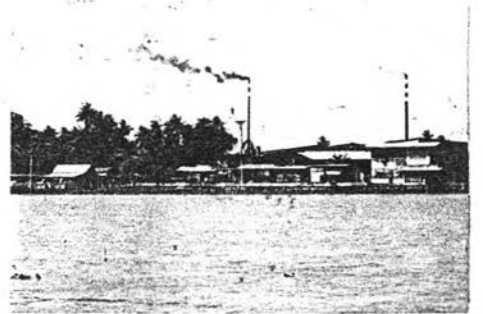
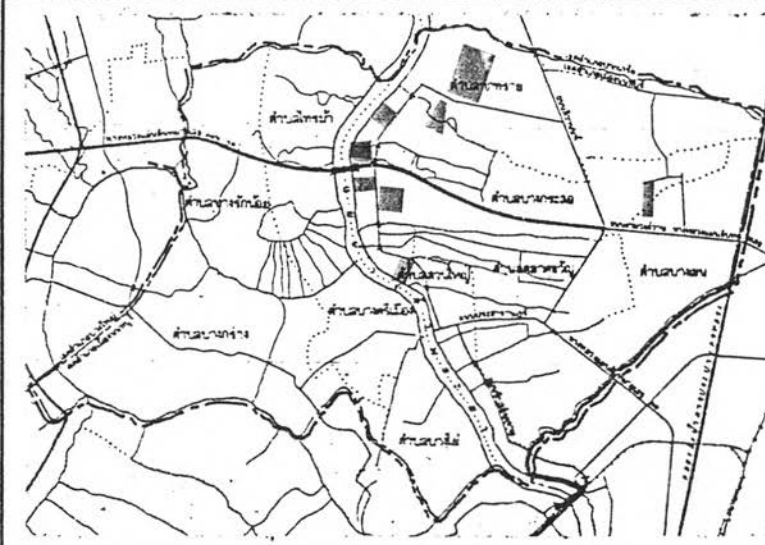
ตำบลต่าง ๆ ในฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรี มีขนาดการเปลี่ยนแปลงมาก มีอัตราการขยายตัวของที่พักอาศัยในอัตราที่สูง โดยเฉพาะในตำบลบางศรีเมืองซึ่งเป็นเขตสุขาภิบาล ตำบลบางกร่าง และตำบลบางรักน้อย โครงสร้างการใช้ที่ดินส่วนใหญ่จะเป็นที่พักอาศัย ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในบริเวณศาสนสถานนั่นเอง ซึ่งได้แก่ตำบลบางกร่างบางไผ่ และไทรน้า ส่วนตำบลบางศรีเมืองจะเป็นที่พักอาศัย มีศาสนสถานและเป็นย่านการค้า ในขณะที่ตำบลบางรักน้อยจะเป็นที่พักอาศัย, สถานที่ราชการ และอุตสาหกรรม

ย่านพาณิชยกรรม

ย่านสถาบันราชการ

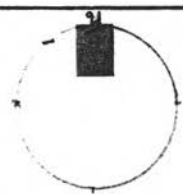

ย่านอุตสาหกรรม

แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี

แสดง การใช้ที่ดินประเภทต่างๆปีพ.ศ.2535ที่มา การสำรวจ
 มาตรฐาน 1: 200,000 แผนที่ 4.2

- พาณิชยกรรม
- สถาบันราชการ
- อุตสาหกรรม

5) การใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบันของอำเภอเมืองนนทบุรี โดยแบ่งตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน และลักษณะการเกาะกลุ่ม และการกระจายตัวดังต่อไปนี้

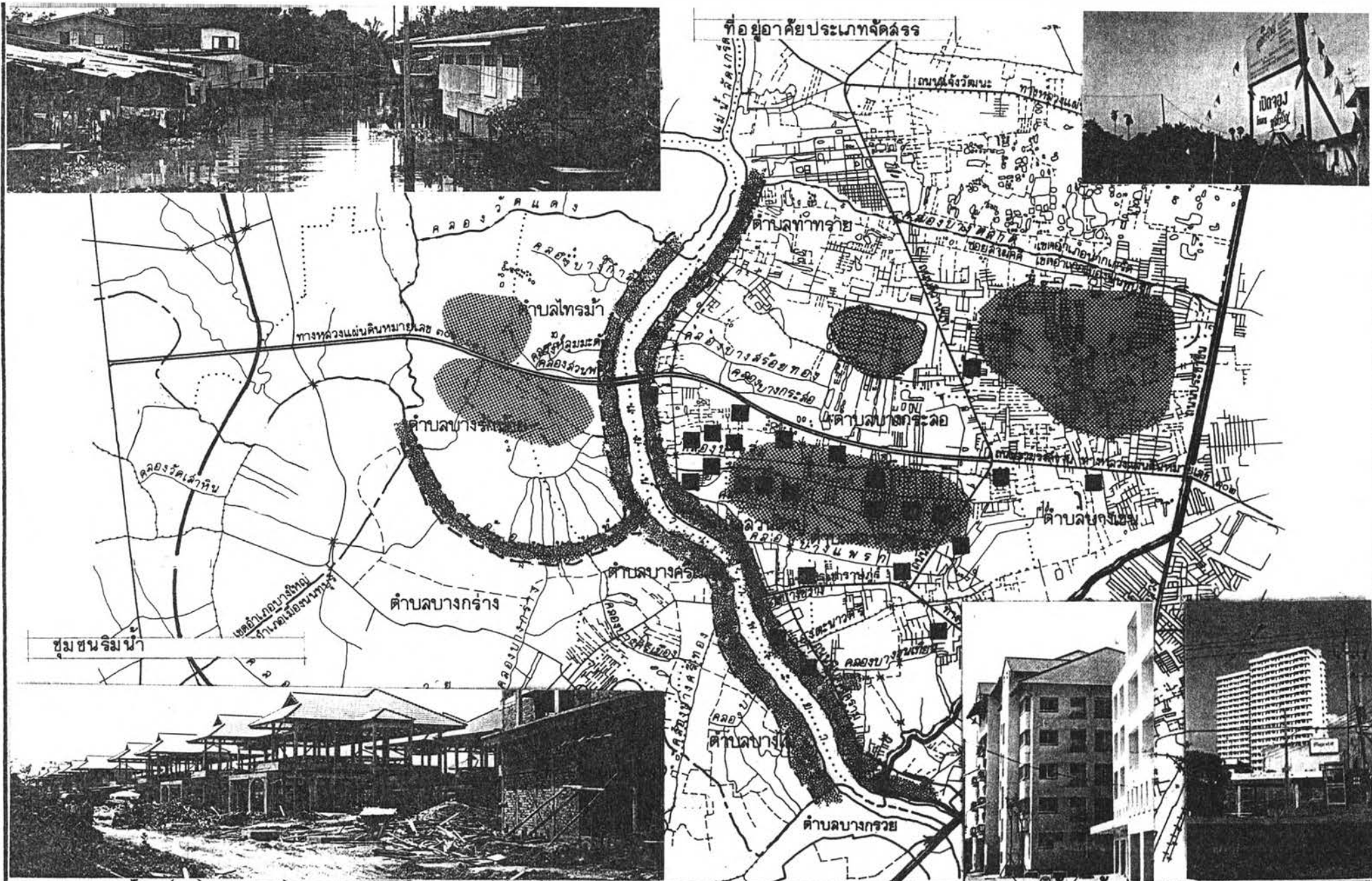
1) ที่พักอาศัย ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้รวมกัน 10,328.65 ไร่ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.61 ต่อปีจากที่มีอยู่ 7,414.37 ไร่ในปี พ.ศ. 2527

จะเห็นได้ว่าที่พักอาศัยจะกระจายตัวตามแนวเส้นทางคมนาคม คือตามแนวชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และตามแนวถนนสายหลักและสาทรอง โดยเฉพาะตามแนวถนนรัตนธิเบศร์มีการเกิดย่านของหมู่บ้านจัดสรรขึ้นมากมาย เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2527 ซึ่งเป็นปีที่เพิ่งก่อสร้างถนนสายนี้เสร็จ การเกาะกลุ่มของที่พักอาศัยจะอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา คืออยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองนนทบุรีมากกว่าทางด้านฝั่งตะวันตก โดยจะเกาะกลุ่มหนาแน่นเป็นกลุ่ม ๆ ในบริเวณตอนในของพื้นที่ต่าง ๆ ที่ถูกล้อมรอบด้วยถนนสายหลัก หรือพื้นที่ที่มีการเข้าถึงได้สะดวกโดยอาศัยการเข้าถึงด้วยถนนสาทรองและถนนซอยต่าง ๆ

ที่พักอาศัยในเขตพื้นที่ศึกษา จะจำแนกออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

(1) ย่านที่พักอาศัยที่ตั้งถิ่นฐานดั้งเดิม จะเกาะกลุ่มอยู่ตามแนวชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และตามแนวคลองซึ่งใช้เป็นทางระบายน้ำหลัก เช่น คลองอ้อมนนท์ซึ่งอยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังกระจายอยู่ในพื้นที่สวนผลไม้ซึ่งมีอยู่มากมายฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยลักษณะของอาคารบ้านเรือนจะเป็นไม้ มีสภาพเก่าค่อนข้างทรุดโทรม เนื่องจากก่อสร้างมานานและไม่เปลี่ยนแปลงสภาพเดิม

(2) ย่านที่พักอาศัยประเภทที่ดินจัดสรร ในช่วงปี พ.ศ. 2510-2518 เป็นย่านที่พักอาศัยที่มีการขยายตัวค่อนข้างมาก โดยเฉพาะทางด้านฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา เนื่องจากการคมนาคมทางถนนเริ่มสะดวกขึ้น การจัดสรรที่ดินจึงมีเกาะกลุ่มอยู่ตามแนวถนนสายหลักและสาทรอง เช่น ถนนงามวงศ์วาน ถนนติวานนท์ ถนนนนทบุรี-สนามบินน้ำ และถนนกรุงเทพฯ-นนทบุรี เป็นต้น โดยจะมีลักษณะจัดสรรที่ดินเท่านั้น แล้วผู้ซื้อจะปลูกสร้างบ้านเดี่ยวเอง ซึ่งลักษณะบ้านพักอาศัยที่เกิดขึ้นบนที่ดินจัดสรรในช่วงนี้จะมีบริเวณที่ดินในพื้นที่บ้านมาก มีความหนาแน่นน้อย เพราะราคาที่ดินในช่วงนี้จะยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยลักษณะอาคารในปัจจุบันยังคงอยู่ในสภาพที่ดี

ย่านที่พักอาศัยริมน้ำ
 ย่านที่พักอาศัยประเภทจัดสรร
 อาคารชุดพักอาศัย

แสดง ย่านที่อยู่อาศัยประเภทต่าง ๆ
 แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี
 ทิวา

การสำรวจ ปีพ.ศ. 2535

มาตราส่วน 1: 10000

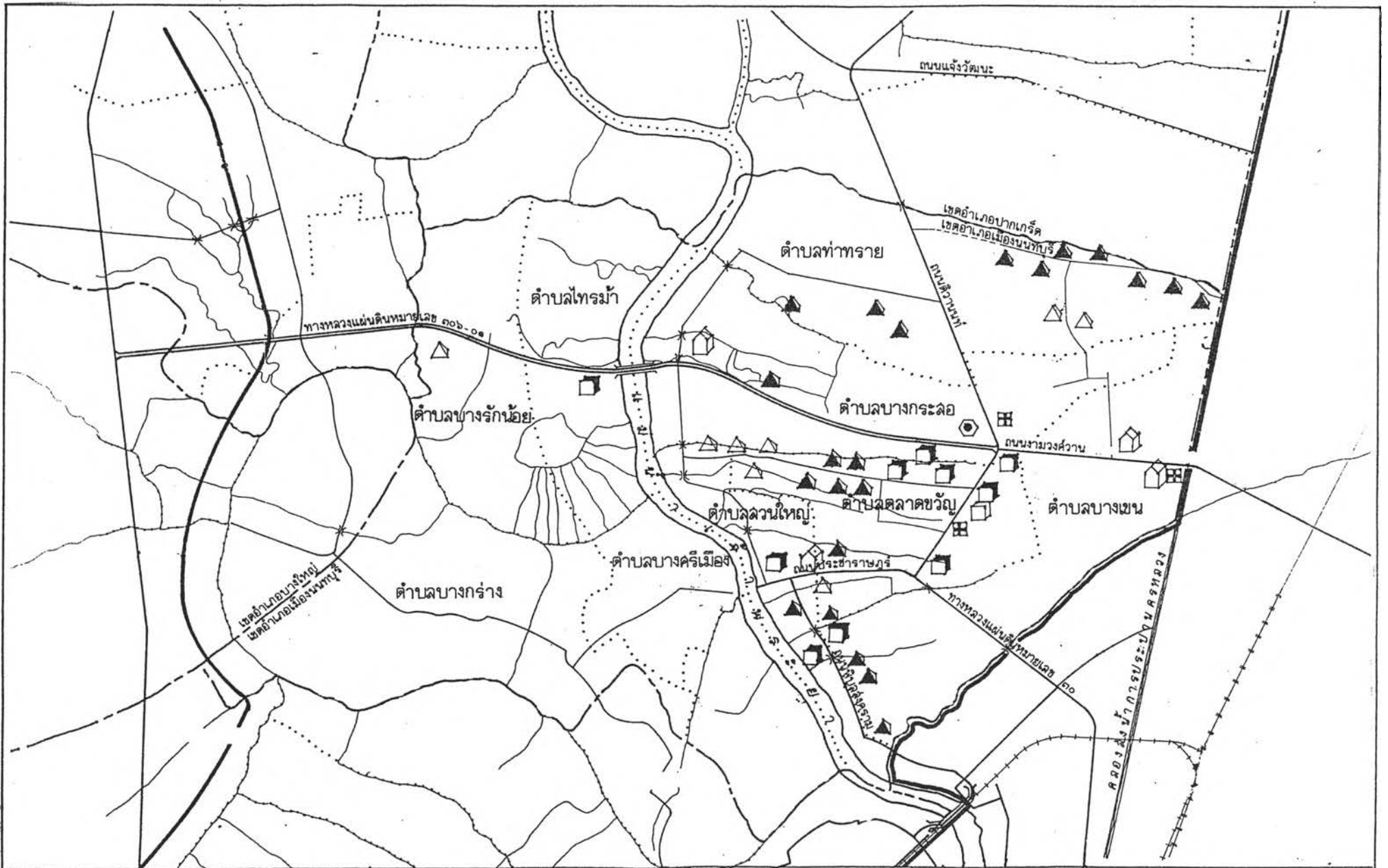
แผนที่ 4.3,

(3) ย่านที่พักอาศัยประเภทที่ดินจัดสรรพร้อมบ้าน เริ่มมีการขยายตัวมากในช่วงปี พ.ศ. 2518 จนมาถึงปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2530 ได้เริ่มขยายตัวต่อเนื่องมากขึ้น ในปัจจุบันย่านที่พักอาศัยประเภทนี้จะอยู่บริเวณแนวถนนรัตนทิเบศร์ และยังมีโครงการที่ดินจัดสรรพร้อมบ้านที่ทำโครงการสำเร็จ ค่าเงินโครงการต่อไปอีกด้วย นอกจากนี้ตามแนวถนน (ซอย) เรวดีซอยวัดบัวขวัญจะมีที่พักอาศัยประเภทที่อยู่มาอย่างเห็นได้ชัด เป็นที่น่าสังเกตว่าพื้นที่โครงการในปัจจุบันจะมีขนาดเล็กลง (น้อยกว่า 100 ตารางวา) เป็นลักษณะ Town House เสียส่วนใหญ่ ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาในปัจจุบันก็มี Town House เกิดขึ้นมาก เพราะมีการเข้าถึงที่สะดวกเนื่องจากการเชื่อมอำเภอเมืองทั้ง 2 ฝั่งแม่น้ำด้วยสะพานพระนั่งเกล้าฯ สภาพสวนผลไม้ค้อส ๆ เปลี่ยนแปลงเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนเพราะถูกกว้านซื้อโดยความยินยอมของเจ้าของพื้นที่ส่วนเพื่อไปจัดสรรที่ดินพร้อมบ้าน

(4) ทาวน์เฮาส์ จากช่วงยุคที่นักลงทุนได้พัฒนารูปแบบของบ้านจัดสรรมาเป็นบ้านราคาประหยัดโดยดัดแปลงรูปแบบ มีการจำกัดพื้นที่ปลูกสร้างและปลูกติดกันโดยอาศัยผาบ้านร่วมกัน โดยนักลงทุนหันมาสร้างทาวน์เฮาส์บริเวณท่าเรือกลางเมืองเพียงจากราคาที่ดินที่สูง ดังนั้นทาวน์เฮาส์ราคาถูกในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีเป็นที่อยู่อาศัยที่ได้รับความนิยมมาก โดยเฉพาะผู้ที่มียารายได้ปานกลาง โครงการส่วนใหญ่จะอยู่ตามซอยต่าง ๆ ที่มีมากเห็นได้ชัดคือ ซอยเรวดี ซอยสามัคคี เป็นต้น เช่น โครงการ The Emerald Park ร่มรื่นวิลล์ นิชดาธานี เป็นต้นซึ่งบางโครงการขายดีจนทำโครงการต่อไปอีก 2-3 โครงการ

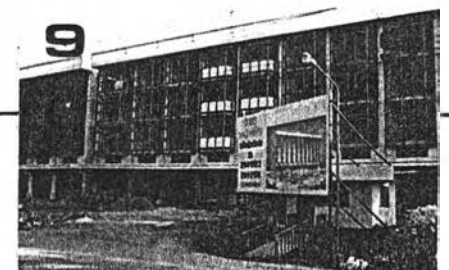
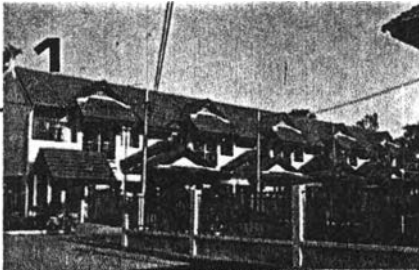
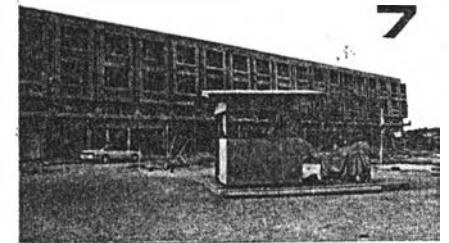
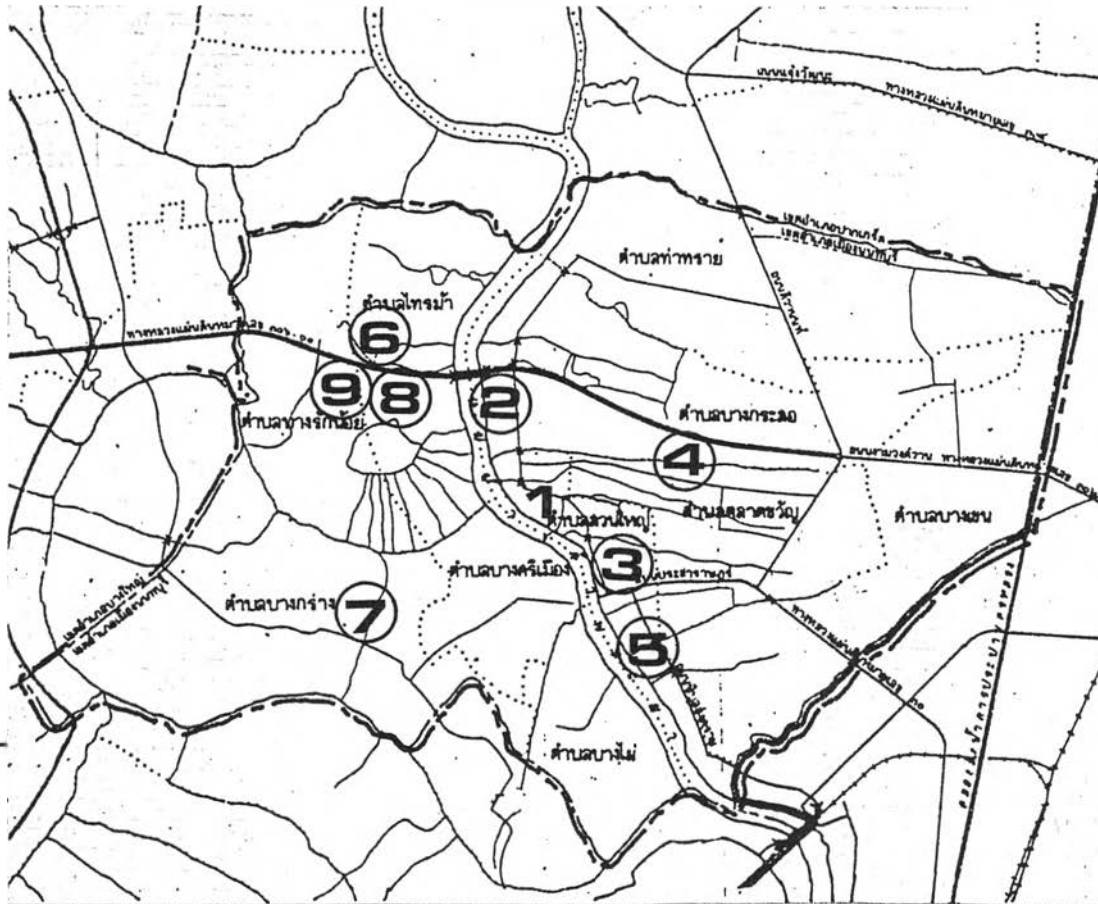
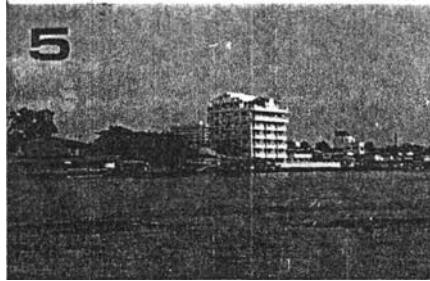
จากประมวลความต้องการที่อยู่อาศัยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 (รายงาน Factors Affecting Housing Demand, 2533 : 77-78) ให้หลังการพิจารณาการถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยจึงได้ราคาที่อยู่อาศัยต่ำสุด โดยความต้องการที่อยู่อาศัยและราคาที่อยู่อาศัยที่ครัวเรือนจะสามารถจ่ายได้จะเป็นคอนโคมิเนียมและทาวน์เฮาส์ราคาต่ำ

(5) อาคารชุดพักอาศัย การลงทุนทางด้านอาคารชุดส่วนใหญ่เป็น คอนโคมิเนียมที่อยู่อาศัยตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับกลาง โธมออฟฟิศ คอมเพล็กซ์ ยังมีน้อยโครงการ เช่น สุขใจเพลส บ้านสวนและที่ดินไทย ส่วนศูนย์การค้าที่นักลงทุนหันมาให้ความสนใจซึ่งเห็นได้จากบางกลุ่มสรรพสินค้า สยามจัสโก้ เดอะมอลล์สำหรับโครงการล่าสุดที่จะดำเนินการคือ ไนซ์เวลพลาซ่า ซึ่งจะเป็นศูนย์รวมความทันสมัยครบวงจรแห่งแรกใจกลางนนทบุรี อยู่ตรงข้ามตลาดเทศบาลนนทบุรี จุดที่ตั้งของอาคารชุดในเขตชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรีนั้นจะอยู่ในเส้นทางที่สามารถเดินทางสู่แหล่งงานในกรุงเทพฯ ได้สะดวก โดยจะอยู่ตามโครงข่าย

	อาคารสูงใหม่		อาคารสูงเก่า		บ้านจัดสรรใหม่		บ้านจัดสรรเก่า		โรงพยาบาล		ห้างสรรพสินค้า		ศูนย์ราชการ
	แสดง	ที่ตั้ง อาคาร ประเภทต่าง ๆ		ที่มา การสำรวจ (พ.ศ. 2535)		มาตราส่วน	1: 50,000		0 500 2,000 ม.		แผนที่	4.4	

3

แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวชุมชนในเขตอำเภอเมือง นนทบุรี

แสดง อาคารที่ก่อสร้างในปีพ.ศ. 2530 - 2535

ที่มา การสำรวจ

มาตราส่วน 1: 100,000

แผนที่

4.5

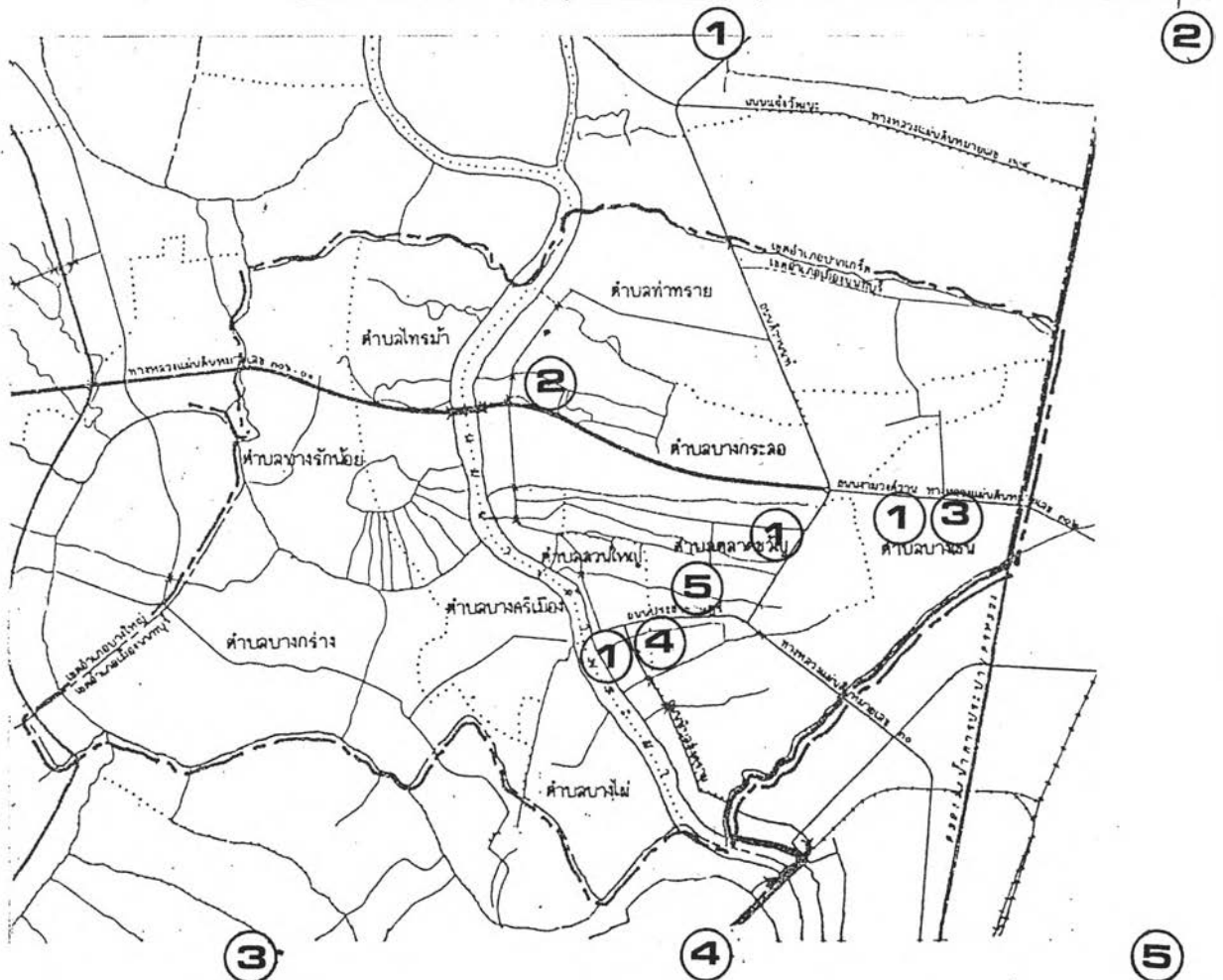
ถนนที่สำคัญ คือ ถนนติวานนท์ ถนนรัตนาคีเบสร์ เป็นต้น เช่น ถนนท่าเวร์คอนโดมิเนียม แคลายแมนซ์และและคอนโดบุนโด เป็นต้น รัศมีใกล้ ๆ กับตัวอาคารชุดจะค้ำถึงสภาพแวดล้อม และมีแหล่งชุมชนใกล้เคียงที่มีความพร้อมทั้งตลาด ห้างสรรพสินค้าแหล่งบันเทิงต่างๆ ให้ผู้อยู่อาศัย สะดวกสบายนอกจากนี้ยังมีจุดขายในเรื่องทัศนียภาพที่สวยงามของแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้ผู้อยู่อาศัยเกิดความสนใจ เช่น ทำน้าเมืองนนท์คอนโดปาร์ก ทั้งนี้เพราะจากสภาพความจำเป็นทาง เศรษฐกิจ และสังคมทำให้ผู้ที่ต้องการที่อยู่อาศัยหันมาเลือกการอยู่อาศัยในคอนโดมิเนียมแทนบ้าน โดยส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้ปานกลางเพราะจากคนที่มียาขี้ได้ปานกลางเคยซื้อทาวน์เฮ้าส์อยู่ได้แต่ ในปัจจุบันต้องซื้อคอนโดมิเนียม โดยค้ำถึงถึงการเป็นที่อยู่อาศัยที่ใกล้แหล่งงาน และอยู่ในระดับ ราคาที่สามารถจะซื้อได้โดยให้ความรู้สึกไม่ต่างจากบ้านที่เคยอยู่ สำหรับผู้มีรายได้สูงคงที่จะซื้อ คอนโดมิเนียมในระดับราคาหลายล้านในกรุงเทพฯ เพื่อเป็นบ้านที่ส่งใกล้เคียงที่ทำงานเสียมากกว่า

2) ย่านการค้า การใช้ที่ดินพาณิชย์กรรมในปี พ.ศ. 2534 มีประมาณ 422.67 ไร่ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.89 ต่อปี จากปี พ.ศ. 2527 ซึ่งมีอยู่ประมาณ 351.43 ไร่

ย่านพาณิชย์กรรมในพื้นที่อำเภอเมืองฝั่งตะวันออก ส่วนใหญ่จะอยู่ตาม แนวถนนสายหลักที่สำคัญ โดยจะมีย่านการค้าเกาะกลุ่มตามแนวถนนประชาราษฎร์ ถนนกรุงเทพฯ-นนทบุรี ถนนติวานนท์ ถนนงามวงศ์วาน โดยเฉพาะในปัจจุบันตามแนวถนนงามวงศ์วานมีความหนาแน่นเพิ่มขึ้น มีอาคารพาณิชย์เกิดขึ้นมากมาย ตลอดจนศูนย์การค้าใหญ่ 2 แห่งคือห้างบางลำภู สรรพสินค้า และเดอะมอลล์ สำหรับถนนรัตนาคีเบสร์มีห้างสยามจัสโก้และมีอาคารพาณิชย์เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นย่านการค้าใหม่อีกแห่งสำหรับบริการผู้ที่อยู่อาศัยใกล้เคียงบริเวณนี้ จะเห็นได้ว่าย่านการค้าเกาะกลุ่มกันหนาแน่นเพิ่มขึ้นตามบริเวณจุดบรรจบของถนนสายหลัก ๆ ที่กล่าวมา ร้านค้า ร้านอาหาร บริการต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงของกรุงเทพฯก็ได้ย้ายเข้ามาหรือขยายสาขาในพื้นที่อำเภอเมืองฝั่งตะวันออกนี้ อย่างไรก็ตาม ย่านพาณิชย์กรรมของพื้นที่อำเภอเมืองฝั่งตะวันตกจะมีอยู่ข้าง บริเวณถนนริมท่าหน้า ประชาชนส่วนใหญ่จะเข้ามาใช้บริการในบริเวณพื้นที่ฝั่งตะวันออกเสียมากกว่า

3) ย่านอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดิน ประมาณ 651.25 ไร่ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.02 ต่อปี จากปี พ.ศ. 2527 ซึ่งมีอยู่ 650.16 ไร่

การใช้ที่ดินประเภทนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ตามแนวชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทาง ฝั่งตะวันออก และแนวถนนนนทบุรี-สนามบิมน้ำ อุตสาหกรรมในบริเวณนี้ส่วนใหญ่จะมีขนาดใหญ่ และเป็นอุตสาหกรรมประเภทแปรรูปไม้

แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี			
แหล่ง	ศูนย์การค้าในพื้นที่ศึกษา	ที่มา	จากการสำรวจ ปี พ.ศ.2535
มาตราส่วน	1 : 100,000	แผ่นที่	4.6

4) ศาสนสถาน ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้ประมาณ 411.33 ไร่ โดยส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ตามแนวชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทั้ง 2 ฝั่ง และตามแนวถนนนทบุรี-สนามบิณน้ำ ถนนพิบูลย์สงคราม ถนนประชาราษฎร์ และถนนกรุงเทพฯ-นทบุรี โดยในช่วงปี พ.ศ. 2527-2534 ไม่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้เพิ่มขึ้น

5) สถานศึกษา ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้ 320.57 ไร่ โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2527 ซึ่งมีอยู่ 399.57 ไร่ คิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 0.04 ต่อปี มีการกระจายตัวอยู่สม่ำเสมอในเขตพื้นที่ศึกษา ซึ่งสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง โดยส่วนใหญ่สถานศึกษาจะอยู่ในพื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาเสียมากกว่าโดยกระจายอยู่ตามแนวถนนสายหลัก และจะอยู่ในย่านที่เป็นชุมชนที่สำคัญ

6) สถานที่ราชการ-สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้มากคือ ประมาณ 2,513.38 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2527 ซึ่งมีอยู่เพียง 235.21 ไร่ คิดเป็นอัตราเพิ่มร้อยละ 0.95 ต่อปี สาเหตุที่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้มากขึ้นเนื่องจากมีสถาบันราชการและหน่วยงานสาธารณูปโภคระดับภาคและระดับชาติอยู่ในพื้นที่ นอกจากนี้แผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลระหว่าง พ.ศ. 2530-2544 ในการวางผังศูนย์ราชการนนทบุรีนั้น ได้มีการเสนอแนะพื้นที่ที่เหมาะสมที่จะจัดเตรียมไว้เป็นพื้นที่รองรับการย้ายหรือขยายหน่วยงาน โดยพื้นที่บริเวณเขตตำบลลาดบัวขาว อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ มีเนื้อที่ทั้งหมด 300 ไร่ เห็นควรจัดเตรียมไว้เป็น "ศูนย์ราชการนนทบุรี" ในความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ราชการนนทบุรีสรุปได้ว่า กระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) พิจารณาเห็นว่ากระทรวงสาธารณสุขมีโครงการย้ายหน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุขทั้งหมดไปก่อสร้างในบริเวณที่ราชพัสดุ ที่จะใช้เป็นศูนย์ราชการนนทบุรี อันเป็นการสอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินเพื่อเป็นศูนย์ราชการนนทบุรี ในด้านการดำเนินการจัดเตรียมพื้นที่รองรับของศูนย์ราชการนนทบุรี กระทรวงสาธารณสุขกำลังดำเนินการย้ายหน่วยงานในสังกัดที่อยู่บริเวณวังเทเวศน์ทั้งหมดไปตั้งอยู่ในที่ราชพัสดุบริเวณนี้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินบริเวณตำบลบางกระสอ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์อยู่จะขออนุมัติใช้ที่ดินจำนวน 47 ไร่เศษขององค์การคลังสินค้าเพื่อสร้างสถานที่ทำงานรวมของทุกหน่วยงานในสังกัด เพราะมีความเหมาะสมในหลายด้านกล่าวคือ

- ท่าเลที่ตั้ง สามารถเดินทางได้ทั้งทางบกและทางน้ำ นอกจากนี้ยังอยู่ในบริเวณโซนเดียวกับศูนย์ราชการนนทบุรี การเดินทางติดต่อระหว่างหน่วยงานราชการ 2

กลุ่มเป็นไปได้อย่างสะดวก และใช้เวลาไม่มาก

- ขนาดเนื้อที่ดินมีขนาดใหญ่มากพอที่จะรองรับหน่วยงานทั้งหมดในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ได้ และสามารถรองรับการขยายงานในอนาคตได้อีก
- การใช้ที่ดินสถานที่ราชการ-สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ จะอยู่ทางฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรี โดยจะเกาะกลุ่มอยู่ในบริเวณนี้
- ย่านศูนย์ราชการเดิม ประกอบด้วยศาลากลางจังหวัด เทศบาลเมืองนนทบุรี ซึ่งปัจจุบันได้ขยับเหวี่ยงเป็นโบราณสถานของกรมศิลปากรแล้ว สถานีตำรวจจังหวัดนนทบุรี เรือรบจำบางขวาง สำนักงานที่ดินจังหวัด เป็นต้น ซึ่งอยู่ตามแนวถนนนนทบุรี 1 บริเวณหอนาฬิกา ทำนํ้าเมืองนนทบุรี ตำบลสวนใหญ่
- ย่านที่ทำการหน่วยงานกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วยโรงพยาบาลศรีธัญญาโรงพยาบาลบําราศนราคร วิทยาลัยพยาบาลของโรงพยาบาลทั้งสองและที่ทำการกระทรวงสาธารณสุขแห่งใหม่ ในบริเวณตำบลตลาดขวัญ
- บริเวณตำบลบางกระสอบสาธิตนราธิเบศร์ บริเวณสี่แยกแคราย จะเป็นพื้นที่ศูนย์ราชการของจังหวัดแห่งใหม่ โดยศาลากลางจังหวัดจะย้ายมาทำการในพื้นที่โดยมาเป็นบางส่วนแล้ว เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานขนส่งจังหวัด นอกจากนี้ยังมีสถานีวิทยุเครื่องรับต่างประเทศ กรมเลขาธิการทหารบก โดยส่วนใหญ่จะอยู่ตามบริเวณถนนสายหลักสำหรับริมถนนสาธิตวานนท์ช่วงสี่แยกแครายมีการไฟฟ้านนทบุรี โรงพยาบาลโรคทร่วงอก
- บริเวณริมถนนช่วงสายแยกสนามบินนํ้า ทางด้านถนนสนามบินนํ้า สำนักงานการประปานครหลวง และถัดไปถนนนนทบุรี-สนามบินนํ้าเป็นคลังสินค้า 3 ขององค์การคลังสินค้า ซึ่งจะเป็นที่ตั้งของกระทรวงพาณิชย์ต่อไป ส่วนทางด้านถนนคิวนนท์เป็นที่ตั้งกรมพลาศิการทหารบก (กองคลังนํ้ามันเชื้อเพลิงและกองซ่อมบำรุง)

สำหรับหน่วยงานที่สำคัญอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ตามริมถนนสายหลักเช่นกัน และมีการกระจายตัวทั่วถึงมีเส้นการคมนาคมเพื่อเข้าไปใช้บริการได้อย่างสะดวก

7) สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ-สนามกีฬา ในปี พ.ศ. 2534 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้เพียง 17.31 ไร่ โดยสนามกีฬาจังหวัดอยู่ทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรีในตำบลบางศรีเมือง สำหรับส่วนสาธารณะไม่มีอยู่ในพื้นที่ศึกษา แต่สามารถไปใช้ส่วนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ในเขตสุขาภิบาลปากเกร็ดได้

นอกจากนี้สถานพักผ่อนที่เป็นสนามกีฬา เช่น สนามเทนนิส แบดมินตัน สระว่ายน้ำ ส่วนใหญ่จะเป็นของเอกชน

8) ถนน-ชอย ในปี พ.ศ. 2534 มีพื้นที่ถนน-ชอยประมาณ 1,632 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.19 ของพื้นที่ชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรี

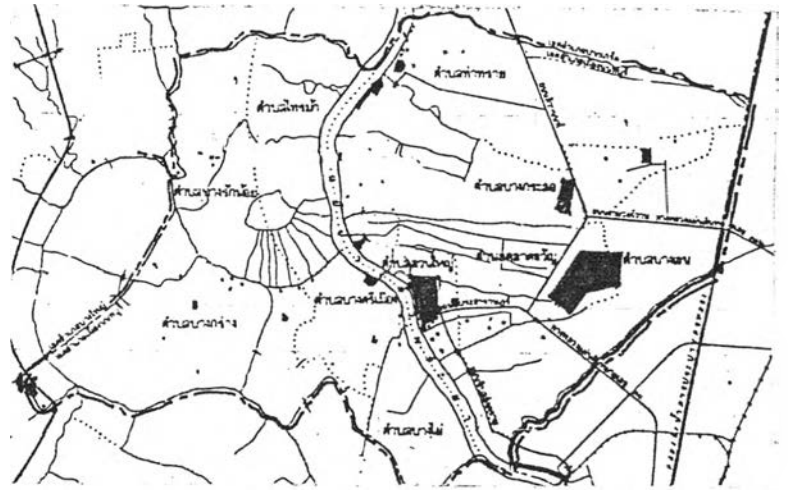
9) แม่น้ำ ลำคลอง เกษตรกรรมและที่ว่าง ในปี พ.ศ. 2534 มีพื้นที่ประมาณ 32,371.56 ไร่ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ -1.29 ต่อปี จากเดิมที่มีอยู่ 37,148.31 ไร่ ในปี พ.ศ. 2527 โดยลำคลองนอกจากจะเป็นเส้นทางคมนาคมยังมีบทบาทในการเป็นทางระบายน้ำให้ชุมชนด้วย และยังเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอีกด้วย

ตารางที่ 4.1 การขยายตัวของพื้นที่ชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีปี พ.ศ. 2527 และ 2534

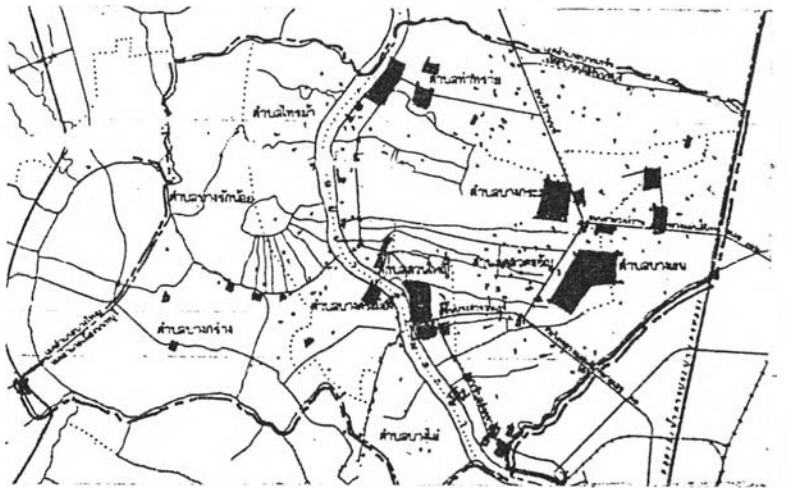
บริเวณพื้นที่	ขนาดพื้นที่			สัดส่วนการเพิ่ม	พื้นที่ว่าง	
	(ไร่)	2527	2534		2534	ร้อยละ
ค. ส่วนใหญ่	1,293.75	908.24	1,117.09	208.85	176.66	0.52
ค. ตลาดขวัญ	5,181.25	1,866.77	2,122.90	256.13	3,058.35	8.99
ค. บางกระสอ	7,075.00	1,982.74	2,386.91	404.17	4,688.09	13.79
ค. บางเขน	5,687.50	2,229.84	2,731.62	501.78	2,955.88	8.69
ค. ท่าทราย	4,506.25	3,052.50	3,481.43	428.93	1,574.82	4.63
ค. บางรักน้อย	3,031.25	219.66	421.88	202.22	2,609.37	7.67
ค. ไทรมา	6,943.75	295.92	352.66	56.74	6,591.09	19.38
ค. บางกร่าง	6,950.00	390.70	1,049.49	658.79	5,900.51	17.35
ค. บางไผ่	3,662.50	285.77	389.20	103.43	3,273.30	9.63
ค. บางศรีเมือง	3,787.50	288.30	611.98	323.74	3,175.52	9.34
อ. เมืองนนทบุรี	48,668.75	11,520.44	14,665.16	3,144.72	34,003.59	100.00

ที่มา : จากตารางที่

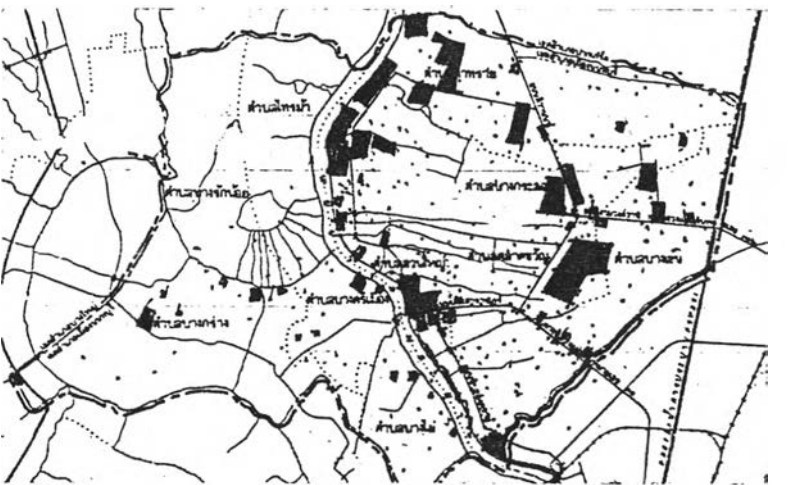
- หมายเหตุ : (1) พื้นที่ชุมชนประกอบด้วย ที่พักอาศัย พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม-คลังสินค้า
ศาสนสถาน สถานศึกษา สถานราชการ-สาธารณสุข-ปกครอง-สาธารณสุขการ
สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (2) สัดส่วนการเพิ่มระหว่างปี พ.ศ. 2527 และ 2534
- (3) พื้นที่ว่างประกอบด้วย แม่น้ำลำคลอง เกษตรกรรม และที่ว่าง

ปี พ.ศ. 2497

ปี พ.ศ. 2510

ปี พ.ศ. 2518

แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี

■ แสดง

การขยายตัวการใช้ที่ดิน ของพื้นที่ศึกษา

■ มาตรฐาน

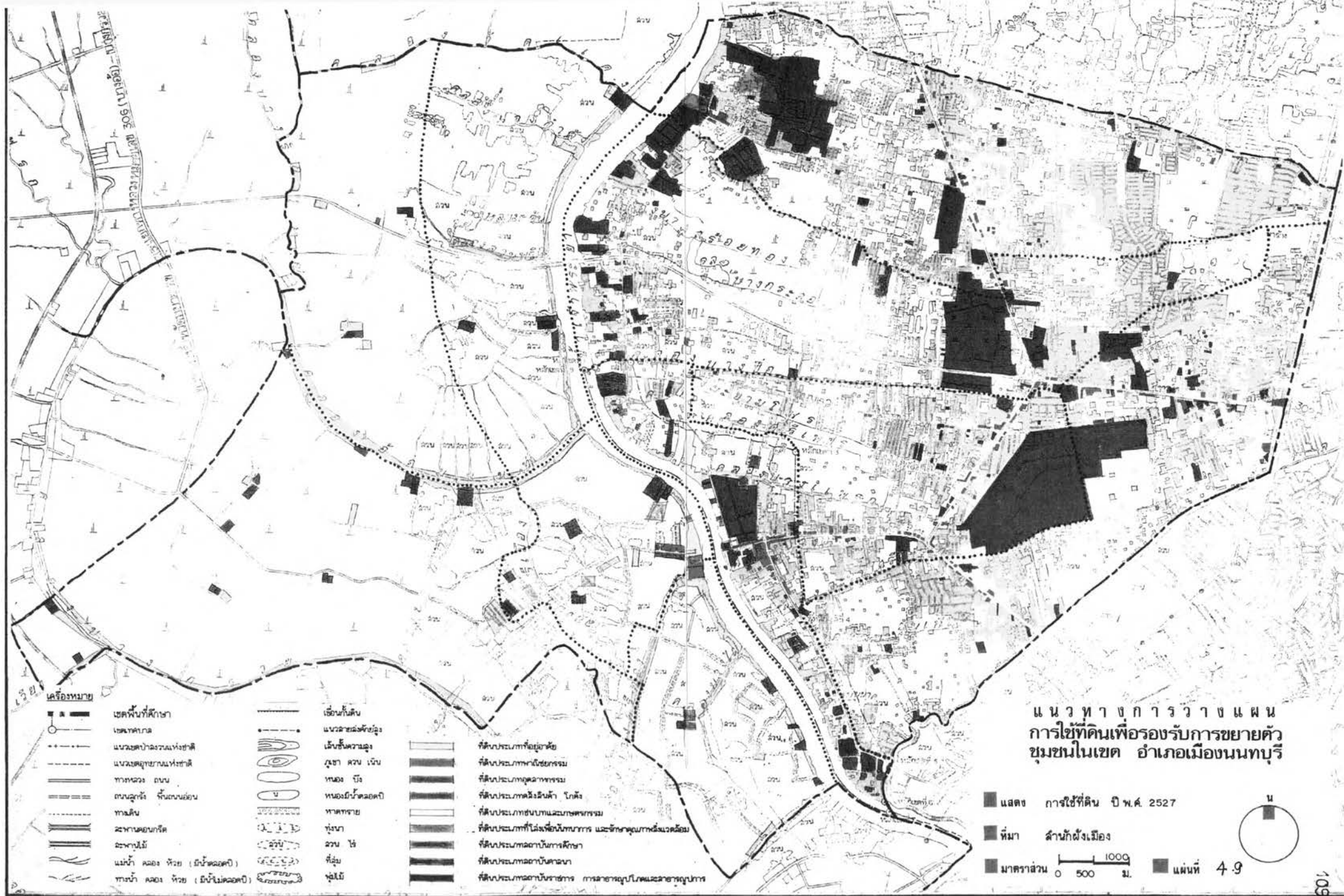
1 : 200,000

■ ที่มา

ภาพถ่ายทางอากาศ

■ แผนที่ 4.7

เครื่องหมาย

- +—+— เขตพื้นที่ศึกษา
- +—+— เขตเทศบาล
- - - - - แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- - - - - แนวเขตอุทยานแห่งชาติ
- - - - - ทางหลวง ถนน
- - - - - ถนนลูกรัง ถนนดินอ่อน
- - - - - ทางเดิน
- - - - - สะพานคอนกรีต
- - - - - สะพานไม้
- - - - - แม่น้ำ คลอง ห้วย (มีน้ำตลอดปี)
- - - - - ทางน้ำ คลอง ห้วย (มีน้ำไม่ตลอดปี)

- +—+— เส้นกันดิน
- +—+— แนวระบายน้ำผิวดิน
- +—+— เสาเข็มความสูง
- +—+— ภูเขา ลวด เบริน
- +—+— ท้องน้ำ
- +—+— ท้องน้ำตลอดปี
- +—+— หาดทราย
- +—+— ทุ่งนา
- +—+— สวน ไร่
- +—+— ทุ่งหญ้า

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย
- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม
- ที่ดินประเภทคลังสินค้า โกดัง
- ที่ดินประเภทที่พักและเกษตรกรรม
- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อันทนาการ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ
- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในเขต อำเภอเมืองนนทบุรี

■ แสดง การใช้ที่ดิน ปีพ.ศ. 2527

■ ทึมน้ำ ส่วนน้ำค้างเมือง

■ มาตราส่วน 0 500 1000 ม.

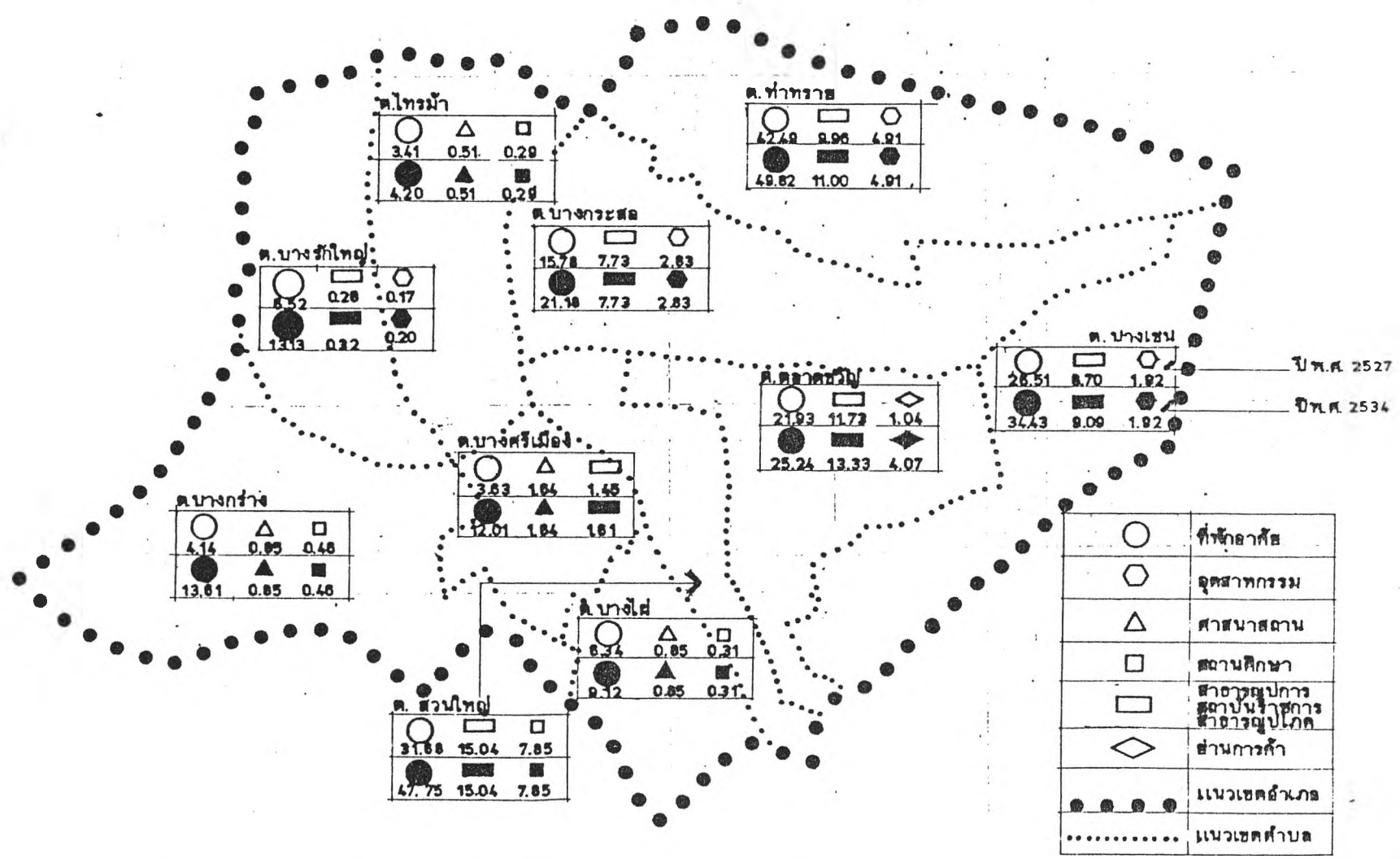
■ แผนที่ 4.9

น

ตารางที่ 4.2 โครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายของอำเภอเมืองนนทบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2534

การใช้จ่าย	ปี (ไร่)		ปี (ร้อยละ)		การเปลี่ยนแปลง 2527-2534		
	2527	2534	2527	2534	ปี (ไร่)	ขนาด (ร้อยละ)	สัดส่วน
1. พักอาศัย	7,414.37	10,328.65	15.23	21.22	2,914.28	39.31	92.67
2. ย่านการค้า	351.43	422.67	0.72	0.87	71.24	20.27	2.27
3. ส่วนราชการ ส่วนราชการ	2,356.21	2,513.38	4.84	5.16	157.17	6.67	5.00
4. ย่านอุตสาหกรรม-คลังสินค้า	650.16	651.25	1.34	1.34	1.09	0.17	0.03
5. ส่วนสถาน	411.33	411.33	0.85	0.85	0.00	0.00	0.00
6. ส่วนศึกษา	319.57	320.57	0.66	0.66	1.00	0.31	0.03
7. ส่วนพักผ่อนหย่อนใจ- สนามกีฬา	17.31	17.31	0.04	0.04	0.00	0.00	0.00
รวม 1-7	11,520.44	14,665.16	23.67	30.13	3,144.78	27.30	100.00
8. ถนน-คลอง	1,550.10	1,632.03	3.19	3.35	81.93	5.29	
9. ถนนน้ำคลอง เกษตรกรรม และทาง	35,598.21	32,371.56	73.14	66.51	-3,226.65	-9.06	
รวม 8-9	37,148.31	34,003.59	76.33	69.87	-3,144.72	-8.47	
รวม รวมทั้งหมด	48,668.75	48,668.75	100.00	100.00	0.06	0.00	

ที่มา : ค่ามาจากแผนก 4.9, 4.10

ตารางที่ 4.3 การใช้จ่ายของชุมชนอำเภอเมืองหนองบัว ปี พ.ศ. 2527

การใช้จ่าย	ค่าทราบ	บางกะสอ	ส่วนโท	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางกร่าง	บางไผ่	โพธิ์	บางรักน้อย	รวม
1. พืชอาศัย	2,152.22	1,116.67	409.90	1,136.19	1,507.53	137.53	288.01	232.34	236.84	197.20	7,414.43
2. ย่านการค้า	52.70	29.04	75.97	53.66	70.17	54.80	4.55	6.05	1.05	3.44	351.43
3. สถานราชการ สาธารณูปโภคสาธารณูปการ	504.56	546.84	194.57	608.00	495.06	0.00	0.00	5.00	2.18	0.00	2,356.21
4. ย่านอุตสาหกรรม-คลังสินค้า	248.69	200.08	39.38	37.64	109.27	0.00	6.53	0.00	0.00	8.57	650.16
5. ศาสนสถาน	51.95	55.73	79.84	9.80	20.52	62.20	59.42	31.19	35.42	5.26	411.33
6. สถานศึกษา	42.38	34.38	101.52	21.48	27.29	23.52	32.19	11.19	20.43	5.19	319.57
7. สถานพักผ่อนหย่อนใจ- สนามกีฬา	0.00	0.00	7.06	0.00	0.00	10.25	0.00	0.00	0.00	0.00	17.31
รวม 1-7	3,052.50	1,982.74	908.24	1,866.77	2,229.84	288.30	390.00	285.77	295.92	219.66	11,520.44
8. ถนน-ซอก	351.16	240.10	124.30	241.78	322.85	42.00	51.80	45.01	62.10	51.00	1,550.10
9. ถนนน้ำคลอง เกษตรกรรม และทิวา	1,661.59	4,852.16	243.21	3,072.70	3,134.81	3,457.20	6,507.50	3,331.72	6,585.73	2,751.59	35,598.21
รวม 8-9	2,012.75	5,092.26	385.51	3,314.48	3,457.66	3,499.20	6,559.30	3,376.73	6,647.83	2,802.59	37,148.31
รวม รวมทั้งทั้งหมด	5,065.25	7,075.00	1,293.75	5,181.25	5,687.50	3,787.50	6,950.00	3,662.50	6,943.75	3,022.25	48,668.75

ที่มา : คำนวณจากกรมโยธาธิการทางอากาศปี พ.ศ. 2527

ตารางที่ 4.4 การใช้จ่ายของรัฐบาลอำเภอเมืองนนทบุรี พ.ศ. 2534

การใช้จ่าย	ท่าทราย	บางกะปิ	สามโคก	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางกร่าง	บางไผ่	โพธิ์	บางรักน้อย	รวม
1. พืคลาชีพ	2,523.26	1,498.14	617.82	1,307.53	1,958.30	454.93	945.77	334.04	291.98	396.88	10,328.65
2. ส่วนการค่า	58.12	51.74	76.90	53.66	99.18	61.08	5.58	7.78	2.65	3.98	422.67
3. ส่วนราชการ ส่วนราชการปกครอง	556.94	546.84	194.57	690.79	517.06	0.00	0.00	5.00	2.18	0.00	2,513.38
4. ส่วนอุตสาหกรรม-คลังสินค้า	248.78	200.08	39.38	37.64	109.27	0.00	6.53	0.00	0.00	9.57	651.25
5. ส่วนสนาม	51.95	55.73	79.84	9.80	20.52	62.20	59.42	31.19	35.42	5.26	411.33
6. ส่วนศึกษา	42.38	34.38	101.52	21.48	27.29	23.52	32.19	11.19	20.43	6.19	320.57
7. ส่วนพนักงานท้องถิ่น- ส่วนศึกษา	0.00	0.00	7.06	0.00	0.00	10.25	0.00	0.00	0.00	0.00	17.31
รวม 1-7	3,481.43	2,386.91	1,117.09	2,122.90	2,731.62	611.98	1,049.49	389.20	352.66	421.88	14,665.16
8. ถนน-คลอง	351.16	240.10	142.30	241.78	322.85	64.84	74.89	45.13	82.88	66.10	1,632.03
9. ถนนน้ำคลอง เกษตรกรรม และทาง	1,232.66	4,447.99	34.36	2,816.57	2,633.03	3,110.68	5,825.62	3,228.17	6,508.21	2,534.27	32,371.56
รวม 8-9	1,583.82	4,688.09	176.66	3,058.35	2,955.88	3,175.52	5,900.51	3,273.30	6,591.09	2,600.37	34,003.59
รวมทั้งหมด	5,065.25	7,075.00	1,293.75	5,181.25	5,687.50	3,787.50	6,950.00	3,662.50	6,943.75	3,022.25	48,668.75

ที่มา : คำนวณจากการประกาศจ่ายทางอากาศปี พ.ศ. 2527 และการสำรวจภาคสนาม

ตารางที่ 4.8 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของชุมชนเมืองนนทบุรีระหว่างปี พ.ศ. 2527-2534

การใช้ที่ดิน	จำนวน	บางกะปิ	สวนใหญ่	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางกร่าง	บางไผ่	โขนเกล้า	บางวัดน้อย	รวม
1. พืชอาศัย	371.04	381.47	207.92	171.34	450.77	317.40	657.76	101.70	55.14	199.68	2914.280
2. บ้านอาคาร	5.42	22.70	0.93	2.00	29.01	6.28	1.03	1.73	1.60	0.54	71.24
3. ส่วนราชการ	52.38	0.00	0.00	82.79	22.00	0.00	0.00	0.00	0.09	0.00	157.17
ส่วนราชการนอกเขตบางขุนเทียน											
4. บ้านอยู่อาศัย-ตึกสูง	0.09	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00
5. ส่วนสนาม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6. สวนสาธารณะ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	1.00
7. สวนพักผ่อนหรือกีฬา-สนามกีฬา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม 1-7	428.93	404.17	208.85	256.13	501.78	323.74	658.79	103.43	56.74	202.22	3144.78
8. ถนน-คลอง	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	22.82	23.09	0.12	20.78	15.10	81.93
9. ถนนสาธารณะ-เขตบางกร่าง และบางไผ่	-428.93	-404.17	-208.85	-256.13	-501.78	-346.52	-681.88	-103.55	-77.52	-217.32	-3226.65
รวม 8-9	-428.93	-404.17	-208.85	-256.13	-501.78	-323.68	-658.79	-103.43	-56.74	-202.22	-3144.72
รวมสุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06

จำนวน	บางกะปิ	สวนใหญ่	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางกร่าง	บางไผ่	โขนเกล้า	บางวัดน้อย	รวม
17.24	34.16	50.72	15.08	29.90	230.93	228.38	43.77	23.28	101.26	39.31
10.28	78.17	1.22	3.73	41.34	11.46	22.64	28.60	152.38	15.70	20.27
10.38	0.00	0.00	13.62	4.44	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6.67
0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.67	0.17
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19.27	0.31
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14.05	20.38	23.00	13.72	22.50	112.32	168.62	36.19	19.17	92.06	27.30
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	54.38	44.58	0.27	33.46	29.61	5.29
-25.81	-8.33	-85.87	-8.34	-16.01	-10.02	-10.43	-3.11	-1.18	-7.90	-9.06
-21.31	-7.94	-54.17	-7.73	-14.51	-9.25	-10.04	-3.06	-0.85	-7.22	-8.47
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : จำนวนจากตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.7 สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายระหว่างปี พ.ศ. 2527-2534 (Absolute change)

การใช้จ่าย	ข้าราชการ	นางกะลา	ส่วนใหญ่	ตลาดหลักทรัพย์	นางเน	นางศรีโสภา	นางศรีพร	นางไฉ	โอรส	นางวิมล	รวม
1. พักอาศัย	12.73	13.09	7.13	5.88	15.47	10.89	22.57	3.49	1.89	6.85	100.00
2. ส่วนการค่า	7.61	31.86	1.31	2.81	40.72	8.82	1.45	2.43	2.25	0.76	100.00
3. ส่วนการราชการ ส่วนราชการปกครองส่วนท้องถิ่น	33.33	0.00	0.00	52.68	14.00	0.00	0.00	0.00	0.09	0.00	100.00
4. ส่วนการปกครองส่วนท้องถิ่น-คลังสินค้า	8.26	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	91.74	100.00
5. ส่วนส่วน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6. ส่วนศึกษา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	100.00
7. ส่วนพักผ่อนหย่อนใจ-ส่วนกีฬา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
รวม 1-7	13.64	12.85	6.64	8.14	15.96	10.29	20.95	3.29	1.80	6.43	100.00
8. ถนน-รถ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	28.88	28.18	0.15	25.36	18.43	100.00
9. ส่วนราชการ-เกษตรกรรมและป่าไม้	13.29	12.53	6.47	7.79	15.55	10.74	21.13	3.21	2.40	6.74	100.00
รวม 8-9	13.64	12.85	6.64	8.14	15.96	10.29	20.95	3.29	1.80	6.43	100.00
รวมทั้งหมด	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00

ข้าราชการ	นางกะลา	ส่วนใหญ่	ตลาดหลักทรัพย์	นางเน	นางศรีโสภา	นางศรีพร	นางไฉ	โอรส	นางวิมล	รวม
86.50	94.38	99.55	66.90	89.83	98.06	99.84	98.33	97.18	98.74	92.67
1.25	5.62	0.45	0.78	5.78	1.94	0.16	1.67	2.82	0.27	2.27
12.21	0.00	0.00	32.32	4.38	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.00
0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.49	0.03
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.49	0.03
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7.06	3.50	0.12	36.62	7.47	2.61
-100.00	-100.00	-100.00	-100.00	-100.00	-107.04	-103.50	-100.12	-136.62	-107.47	-102.60
-100.00	-100.00	-100.00	-100.00	-100.00	-99.98	-100.00	-100.00	-100.00	-100.00	-100.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ตารางที่ 4.6 ส่วน (ร้อยละ) การใช้ที่ดินของชุมชนอำเภอเมืองนพบุรี พ.ศ. 2534

การใช้ที่ดิน	จำนวน	บางตะกวด	ส่วนใหญ่	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางขวาง	บางไผ่	โพธิ์ดำ	บางรักน้อย	รวม
1. พักอาศัย	24.43	14.50	5.98	12.66	18.96	4.40	9.16	3.23	2.83	3.84	100.00
2. สำนักงาน	13.75	12.24	18.19	13.17	23.47	14.45	1.32	1.84	0.63	0.94	100.00
3. สถานราชการ	22.16	21.76	7.74	27.48	20.57	0.00	0.00	0.20	0.09	0.00	100.00
สำหรับปกครอง											
4. สถานอุตสาหกรรม-คลังสินค้า	38.20	30.72	6.05	5.78	16.78	0.00	1.00	0.00	0.00	1.47	100.00
5. ส่วนสถาน	12.63	13.55	19.41	2.38	4.99	15.12	14.45	7.58	8.61	1.28	100.00
6. สถานศึกษา	13.26	10.76	31.67	6.70	8.51	7.34	10.04	3.49	6.37	1.28	100.00
7. สถานพักผ่อนหย่อนใจ-สวนสัตว์	0.00	0.00	40.79	0.00	0.00	59.21	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
รวม 1-7	23.74	16.28	7.62	14.48	18.63	4.17	7.16	2.65	2.40	2.88	100.00
8. ถนน-ท่อ	21.52	14.71	8.72	14.81	19.78	3.97	4.59	2.77	5.08	1.05	100.00
9. แนวกำแพงของเขตราชการและบ้าน	3.81	13.74	0.11	8.70	8.13	9.61	18.00	9.97	20.10	7.83	100.00
รวม 8-9	4.66	13.79	0.52	8.999	8.69	9.34	17.35	9.63	19.38	7.65	100.00
รวมทั้งสิ้น (รวม)	10.41	14.54	2.66	10.65	11.69	7.78	14.28	7.53	14.27	6.21	100.00

จำนวน	บางตะกวด	ส่วนใหญ่	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางขวาง	บางไผ่	โพธิ์ดำ	บางรักน้อย	รวม
49.82	21.18	47.75	25.24	34.43	12.01	13.61	9.12	4.20	13.13	21.22
1.15	0.73	5.94	1.07	1.74	1.61	0.08	0.21	0.02	0.13	0.87
11.00	7.73	15.04	13.33	9.09	0.00	0.00	0.41	0.03	0.00	5.16
4.91	2.83	3.04	0.73	1.92	0.00	0.09	0.00	0.00	0.32	1.34
1.03	0.79	6.17	0.19	0.36	1.64	0.85	0.85	0.51	0.17	0.85
0.84	0.49	7.85	0.41	0.48	0.62	0.46	0.31	0.29	0.20	0.66
0.00	0.00	0.55	0.00	0.00	0.27	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
68.72	33.74	86.35	40.97	48.03	16.16	15.10	10.63	5.08	13.96	30.13
6.93	3.39	11.00	4.67	5.68	1.71	0.08	1.23	1.19	2.19	3.35
24.34	62.87	2.66	54.38	46.30	82.13	83.82	88.14	93.73	83.85	66.51
31.27	66.26	13.65	59.03	51.97	83.84	84.90	89.37	94.92	86.04	69.87
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ค่ารวมจากตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 สัดส่วน (ร้อยละ) การใช้จ่ายของชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรี พ.ศ. 2527

การใช้จ่าย	ค่าเช่า	บางกะปิ	สวนใหญ่	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางกร่าง	บางไผ่	โกรนน้ำ	บางรักน้อย	รวม
1. พักอาศัย	29.03	15.06	5.53	15.32	20.33	1.85	3.88	3.13	3.19	2.66	100.00
2. ส่วนการศึกษา	15.00	8.26	21.62	15.27	19.97	15.59	1.29	1.72	0.30	0.98	100.00
3. ส่วนการบริการ	21.14	23.21	8.26	25.80	21.10	0.00	0.00	0.21	0.09	0.00	100.00
⁴ ค่าธรรมเนียมสาธารณะ											
4. ส่วนการคมนาคม-อสังหาริมทรัพย์	38.25	30.77	6.06	5.79	16.81	0.00	1.00	0.00	0.00	1.32	100.00
5. ส่วนนันทนาการ	12.63	13.55	19.41	2.38	4.99	15.12	14.45	7.58	8.61	1.28	100.00
6. ส่วนสุขภาพ	13.26	10.76	31.77	6.72	8.54	7.38	10.07	3.50	6.39	1.62	100.00
7. ส่วนกิจกรรมสันทนาการ-สันทนาการ	0.00	0.00	40.79	0.00	0.00	59.21	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
รวม 1-7	26.50	17.21	7.80	16.20	19.36	2.50	3.39	2.48	2.57	1.91	100.00
8. อื่น-รวม	22.65	16.49	9.18	15.60	20.83	2.71	3.34	2.90	4.01	3.29	100.00
9. ค่าใช้จ่ายของเทศบาลนครนนทบุรี	4.07	13.63	0.68	8.63	8.81	9.71	18.26	9.36	16.50	7.73	100.00
รวม 8-9	5.42	13.71	1.04	8.92	9.31	9.42	17.66	9.09	17.90	7.54	100.00
รวม 1-9	10.41	14.54	2.66	10.65	11.69	7.78	14.28	7.55	14.27	6.21	100.00

ค่าเช่า	บางกะปิ	สวนใหญ่	ตลาดขวัญ	บางเขน	บางศรีเมือง	บางกร่าง	บางไผ่	โกรนน้ำ	บางรักน้อย	รวม
42.29	15.78	31.68	21.93	26.51	3.63	4.14	6.34	3.41	6.52	15.23
1.04	0.41	5.87	1.04	1.23	1.45	0.07	0.17	0.02	0.00	0.72
9.96	7.73	15.04	11.73	8.70	0.00	0.00	0.41	0.03	0.00	4.84
4.91	2.83	3.04	0.73	1.92	0.00	0.09	0.00	0.00	0.28	1.34
1.03	0.79	6.17	0.19	0.36	1.64	0.85	0.85	0.51	0.17	0.85
0.84	0.49	7.85	0.41	0.48	0.62	0.46	0.31	0.29	0.17	0.66
0.00	0.00	0.55	0.00	0.00	0.27	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04
60.26	28.02	70.20	36.03	39.21	9.61	5.62	7.80	4.26	7.27	23.67
6.93	3.39	11.00	4.67	5.68	1.11	0.75	1.23	0.89	1.69	3.19
32.80	68.58	18.80	59.30	55.12	91.28	93.63	90.97	94.84	91.04	73.14
39.74	71.98	29.80	63.97	60.79	92.39	94.38	92.20	95.74	92.73	76.33
100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

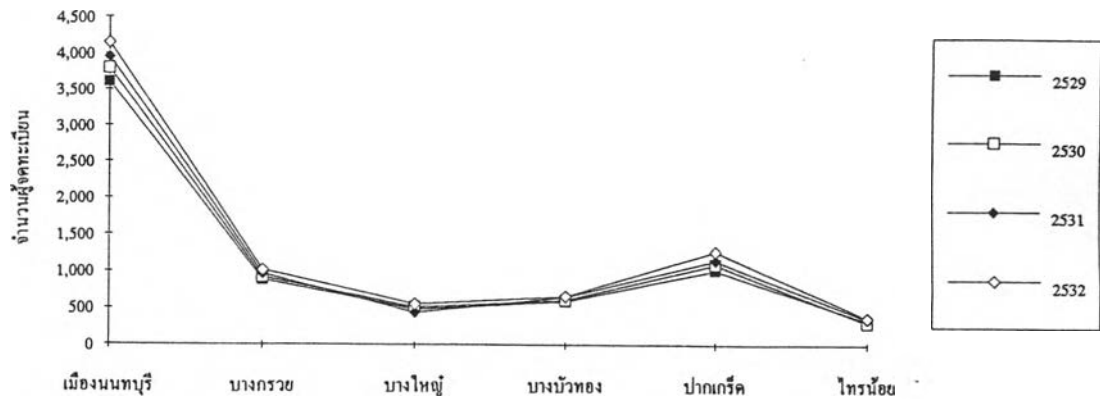
2. ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจพื้นฐานของชุมชนในอำเภอเมืองนนทบุรีขึ้นอยู่กับภาคการค้าและบริการ เป็นสำคัญ ประชาชนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพนอกสาขาเกษตรกรรม อันได้แก่ รับจ้างการค้าและบริการ ซึ่งนับว่าเป็นปัจจัยและเป็นฐานทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดและชุมชน โดยชุมชนเมืองนนทบุรีเป็นศูนย์กลางการค้าและบริการของพื้นที่โดยรอบ และเป็นกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนในระยะช่วง 4-5 ปีหลังจากที่ผ่านมา

การค้าในจังหวัดนนทบุรีนั้นทั้งการค้าส่งและการค้าปลีก โดยส่วนใหญ่คนไทยเชื้อสายจีนจะเป็นผู้ประกอบการค้า ส่วนคนไทยนั้นจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากขาดเงินทุนในการประกอบกิจการค้า และเป็นความเคยชินที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม สินค้าออกที่สำคัญของจังหวัดได้แก่ ข้าว ผักต่าง ๆ ผลไม้ เพอร์นิเจอร์และเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยมีตลาดส่งออกที่สำคัญได้แก่ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง

สำหรับภาวะเศรษฐกิจในภาคต่าง ๆ ของจังหวัดนนทบุรีมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเห็นได้จากการขออนุญาตจัดตั้งร้านค้าจดทะเบียนพาณิชย์ และธุรกิจจดทะเบียนประเภทนิติบุคคลโดยอัตราการเปลี่ยนแปลงจำนวนร้านค้าจดทะเบียนพาณิชย์ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2532 จะเห็นได้ว่าอำเภอเมืองนนทบุรีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอันดับที่ 3 รองจากอำเภอปากเกร็ดและอำเภอบางกรวย ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 25.41 และ 15.28 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของทั้งจังหวัดร้อยละ 16.26 จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าในจังหวัดนนทบุรีมีกิจการค้าที่เจริญและขยายตัวค่อนข้างสูง โดยเฉพาะภายในอำเภอปากเกร็ด บางกรวย และเมืองนนทบุรีซึ่งโครงสร้างการผลิตกิจการค้า และการบริการของจังหวัดนนทบุรีเป็นภาคเศรษฐกิจใหม่ที่เป็นตัวเร่งให้เขตชุมชนขยายตัวได้เพราะมีความจำเป็นในเรื่องของความต้องการแรงงานนั้นเองเป็นจำนวนมาก และปัจจัยด้านการขยายตัวของชุมชนในเรื่องของที่อยู่อาศัยนั้นเองก็จะมีผลทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความต้องการซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ อันจะส่งผลให้แนวโน้มของชุมชนมีกิจการค้าและบริการขยายตัวค่อนข้างสูงต่อไป

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงจำนวนผู้ประกอบการค้าจดทะเบียนปี 2529-2532

ตารางที่ 4.9 จำนวนผู้ประกอบการค้าตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ร้านค้าจดทะเบียนพาณิชย์)

หน่วย : ราย

อำเภอ	2529	2530	2531	2532	อัตราการเปลี่ยนแปลง % ปี พ.ศ. 2529-2532
เมืองนนทบุรี	3,603	3,788	3,956	4,147	15.09
บางกรวย	883	918	965	1,018	15.28
บางใหญ่	485	503	438	554	14.22
บางบัวทอง	588	606	648	659	12.07
ปากเกร็ด	1,011	1,090	1,150	1,268	25.42
ไทรน้อย	330	340	358	378	14.54
รวม	6,900	7,245	7,615	8,024	16.28

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 4.10 จำนวนผู้ประกอบการโดยจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทต่าง ๆ
(ผู้ประกอบการประเภทนิติบุคคล)

หน่วย : ราย

ประเภท	2529	2530	2531	2532	อัตราการเปลี่ยนแปลง % ปี พ.ศ. 2529-2532
บริษัทจำกัด	474	556	718	979	106.54
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	929	1,062	1,209	1,368	47.25
ห้างหุ้นส่วนสามัญ นิติบุคคล	17	19	19	19	11.76
รวม	1,420	1,637	1,946	2,366	66.61

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนนทบุรี

3. ด้านสังคม

จากการที่อำเภอเมืองนนทบุรีและกรุงเทพมหานครมีอาณาเขตต่อเนื่องกันทำให้ผู้อยู่อาศัยในอำเภอเมืองนนทบุรีมีการติดต่อกับกรุงเทพฯ อย่างใกล้ชิดโดยกรุงเทพฯ นั้นเป็นแหล่งงานที่สำคัญ (เสาวลักษณ์ ไสยวรรณ, 2525 : 164) ลักษณะของผู้อยู่อาศัยในอำเภอเมืองนนทบุรีจึงคล้ายกับคนในกรุงเทพฯ ที่ใช้ชีวิตการทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ โดยมีที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอเมืองนนทบุรีเป็นที่พักผ่อน นอกจากนี้ยังมีความเชื่อถือในมาตรฐานของสถานศึกษา โรงพยาบาล ตลอดจนบริการต่าง ๆ ของกรุงเทพฯ มากกว่าในจังหวัดนนทบุรีเอง อย่างไรก็ตามการใช้บริการจับจ่ายใช้สอย ของของของผู้อยู่อาศัยในอำเภอเมืองนนทบุรีในปัจจุบันได้หันมาใช้บริการในอำเภอเมืองนนทบุรีเองแทนกรุงเทพฯ เนื่องจากมีศูนย์การค้าที่ให้ความสะดวกเกิดขึ้นมากมาย จะเห็นได้ว่าสภาพสังคมของผู้อยู่อาศัยในอำเภอเมืองนนทบุรีเป็นเมืองเต็มๆ แม้ว่าสภาพของอำเภอเมืองนนทบุรีแบ่งออกเป็น 2 ฝั่ง โดยที่ทางฝั่งตะวันตกนั้นมีสภาพดั้งเดิมเป็นชุมชนแบบเกษตรกรรม

แต่ในปัจจุบันซึ่งอยู่ในยุคของลูกหลานของบรรพบุรุษที่ทำเกษตรกรรมนั้นได้รับการศึกษามากขึ้น และเห็นความสำคัญของการทำเกษตรกรรมลดน้อยลง

ชุมชนฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรี

ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาหรือเขตเทศบาลเมืองนนทบุรีเป็นชุมชนที่มีความหนาแน่นสูง โดยเป็นศูนย์กลางการบริการของจังหวัด เป็นศูนย์กลางการค้าและเป็นแหล่งพักอาศัยซึ่งรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร พฤติกรรมทางสังคมของผู้คนทางฝั่งนี้จะเป็นชาวเมืองเดิมที่ จะมีแหล่งงานในกรุงเทพมหานครโดยเดินทางไปกลับเช้า-เย็น เพราะการเดินทางระหว่างอำเภอเมืองนนทบุรีในฝั่งนี้กับกรุงเทพมหานครมีความสะดวก สำหรับสภาพฐานะของชาวสวนชาวไร่เดิมนั้นก็กลับกลายมาเป็นผู้มีฐานะดีจากการขายที่ดิน เพราะมีนักลงทุนต้องการที่ดินทำหมู่บ้านจัดสรรโดยเสนอราคาที่สูง และนำเสนอใจว่าการทำเกษตรกรรมแล้วต้องลงทุนสูง เสี่ยงกับการขาดทุน ดังนั้นพื้นที่เกษตรกรรมทางฝั่งนี้จึงลดน้อยลง โดยมีความเจริญต่าง ๆ เข้ามาแทน นอกจากนี้ในเขตเทศบาลยังมีการจัดเป็นชุมชนพัฒนาซึ่งมีถึง 42 หมู่บ้าน (ตารางผ. 2) มีความสำคัญคือประสานงานกับทางราชการเวลามีโครงการของทางเทศบาล และยังเป็นการรองรับระบอบประชาธิปไตย โดยยุบตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน จัดตั้งการเลือกประธานชุมชนซึ่งไม่มีรายชื่อได้จากการได้รับตำแหน่งนี้ขึ้นมาแทนเหมือนในเขตกรุงเทพมหานคร

ชุมชนฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรี

ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา จะมีเขตสุขาภิบาลบางศรีเมืองและเป็นบริเวณช่วงคลองอ้อมซึ่งเป็นชุมชนริมน้ำที่มีความหนาแน่นพอสมควร และตำบลไทรมาซึ่งตั้งอยู่ตามแนวทางหลวงแผ่นดินซึ่งเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดนนทบุรี อำเภอบางบัวทอง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีความแน่นและเป็นแหล่งพักอาศัยในอนาคต ในขณะที่ตำบลบางไผ่ บางกร่าง บางรักน้อย ยังคงเป็นเขตที่ทำเกษตรกรรมอยู่

และจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานระดับตำบลที่ได้จากการจัดพิมพ์โดยสำนักงานประมวลข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (สปรท.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ 17 กันยายน 2533 ทำให้พอมองเห็นสภาพพื้นที่ และความเป็นอยู่ทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรีว่ามีความเจริญมากขึ้น สภาพพื้นที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเพาะปลูกส่วนใหญ่ประมาณ 75-100% เมื่อเทียบกับพื้นที่เกษตรทั้งหมดของแต่ละหมู่บ้าน โดยมีการทำสวนผลไม้มากกว่าการทำนา จำนวนครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินของตนเองโดยไม่ต้องเช่ามีอยู่ประมาณร้อยละ 79.15 ครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินของตนเองที่ต้องเช่าเพิ่มบางส่วนมีประมาณร้อยละ 18.70 โดยที่ครัวเรือนที่ไม่มีที่ดินของตนเองเลขต้อง

เข้าที่ดินทำกินทั้งหมดเพียงร้อยละ 2.13 จากข้อมูล 26 หมู่บ้านของ 4 ตำบลดังกล่าว มีพื้นที่รวมประมาณ 17,336 ไร่ จะเป็นที่ดินทำการเกษตรร้อยละ 68.83 ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนดและนส. 3 ในการทำเกษตรกรรมก็มักจะมีปัญหาเรื่องคุณภาพดิน เช่น ดินจืด ดินไม่ดี ไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มที่ในการทำไร่หมุนเวียน ดินดาน ดินเปรี้ยว เป็นต้น

สำหรับระดับความรู้และการศึกษาจัดว่าส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้วจะศึกษาต่อ (นั่นทั้งผู้จบการศึกษาแล้วและกำลังศึกษาอยู่) ประมาณร้อยละ 56.53 โดยมีบางตำบลคนในหมู่บ้านจะได้รับบริการตามหลักสูตรของการศึกษานอกโรงเรียนด้วย เช่น ตำบลไทรมา ตำบลบางไผ่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการอบรมจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนให้กับประชาชนอีกด้วย ทำให้ประชาชนมีความรู้กว้างขวางขึ้น

ในเรื่องของสุขภาพอนามัย ประชาชนสามารถเข้ารับการรักษาจากสถานบริการสาธารณสุข หรือโรงพยาบาลได้อย่างสะดวก

ทางด้านแรงงานจะมีคนไปทำงานนอกตำบลประมาณร้อยละ 22.04 โดยไปทำงานประเภทงานอุตสาหกรรมในโรงงาน งานด้านเกษตรกรรม และอาชีพอื่นมีทั้งทำงานที่กรุงเทพฯ ภายในจังหวัดแม้กระทั่งภายนอกจังหวัดแต่อยู่ในภาคเดียวกัน แสดงถึงการมีแหล่งงานที่นอกเหนือไปจากการทำเกษตรกรรมในถิ่นที่อยู่ เห็นความสำคัญของงานทางด้านอื่นมากกว่าการไปทำงานจะทำทุกวันโดยไปเช้าเย็นกลับ เหมือนทางฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรีคือเริ่มมีลักษณะชีวิตแบบสังคมเมือง เห็นความสำคัญของอาชีพทางเกษตรกรรมน้อยลง สำหรับสภาพความสัมพันธ์ของคนในท้องถิ่นยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดีแม้ว่าจะมีการพัฒนาเกิดขึ้นก็เป็นเพียงจำนวนน้อยครั้ง และมีการใกล้เคียงประนีประนอมกันได้บ้าง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเรื่องเกี่ยวกับที่ดิน การซื้อขาย การจำนอง เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและน่าสนใจสำหรับพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรี เพราะการคมนาคมเริ่มสะดวกขึ้น ที่ดินทางฝั่งนี้มีราคาถูกจึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุนเช่นกัน

ทางด้านบริการสาธารณะทั้งในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล การคมนาคม ไฟฟ้า แหล่งน้ำต่าง ๆ จัดว่ามีใช้ทั่วถึง มีความสะดวกทุกตำบล

สำหรับที่อยู่อาศัยและร้านค้า มีจำนวนครัวเรือนที่มีลักษณะของบ้านที่ยังคงมีหลังคามุงจากหรือหญ้าร้อยละ 2.47 จำนวนครัวเรือนที่มีบ้านที่มีหลังคามุงกระเบื้องหรือคอนกรีตร้อยละ 51.22 จำนวนครัวเรือนที่มีหลังคามุงสังกะสีร้อยละ 21.67 และจำนวนครัวเรือนบ้านที่ใช้ส้วมราดน้ำร้อยละ 88.31 ใช้ส้วมหลุมร้อยละ 11.15 และไม่ใช้ส้วมราดน้ำหรือส้วมหลุมร้อยละ

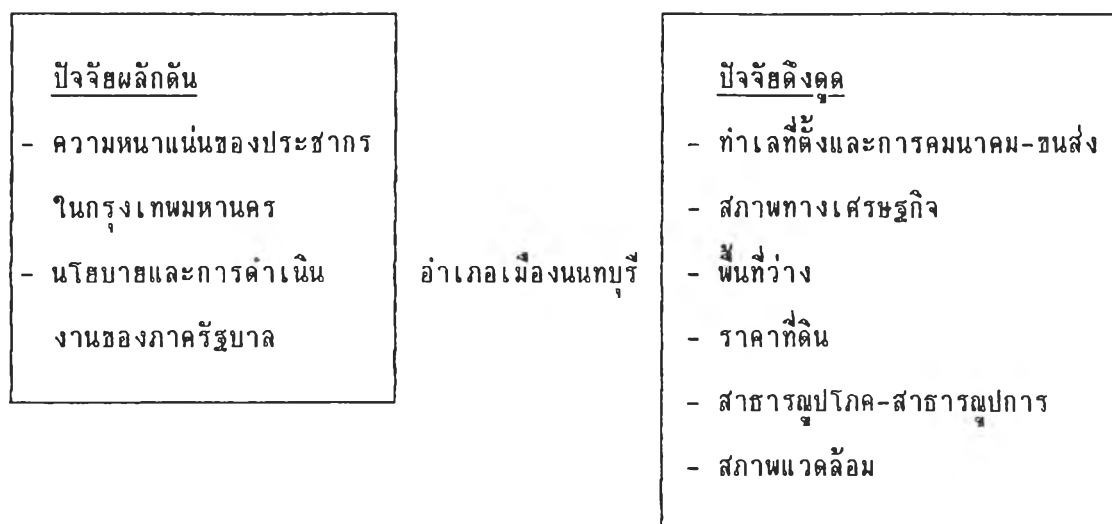
0.53 ร้านค้าที่จำเป็นในชีวิตประจำวันของคนในตำบลที่สามารถใช้บริการได้ในพื้นที่โดยไม่ต้องเดินทางไกลมีทั้งร้านขายของชำ ขายอาหาร ขาย-ซ่อมเครื่องไฟฟ้า ซ่อมเครื่องยนต์ มีอยู่ภายในแต่ละตำบลให้เลือกซื้อหาได้ 30 กว่าแห่งขึ้นไป และบางตำบลจะมีหมู่บ้านที่มีแหล่งรวมผลผลิตทางการเกษตรเพื่อขาย เช่น ตลาดกลาง ตลาดนัด ร้านค้าสหกรณ์ เป็นต้น เช่น ในตำบลไทรมา บางรักน้อยและบางไผ่

การดำเนินการทางการเกษตร ส่วนใหญ่หมู่บ้านในตำบลจะมีคนเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชีพทางการเกษตรและเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร โดยมีแหล่งสินเชื่อทางการเกษตรจากกลุ่มทรัพย์เพื่อการผลิต ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พืช สหกรณ์ ธนาคารพาณิชย์และอื่น ๆ โดยมีจำนวนครัวเรือนที่ประกอบกิจการเกษตรในบริเวณบ้านหรือหัวไร่ปลายน่าเพื่อบริโภคและมีบางส่วนเหลือขายร้อยละ 28.29

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียวมีจำนวนครัวเรือนร้อยละ 38.70 แบ่งเป็นอาชีพรับจ้างร้อยละ 12.69 โดยส่วนมากรับจ้างทำงานประเภทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมในโรงงาน โดยมีอัตราค่าจ้างวันละประมาณ 45-85 บาท หรือรับจ้างรายได้ครัวเรือนละ 10,000 - 23,000 บาท อาชีพเกษตรกรรมมีจำนวนครัวเรือนร้อยละ 19.55 อาชีพค้าขายมีจำนวนครัวเรือนร้อยละ 9.34 สำหรับครัวเรือนที่ประกอบอาชีพมากกว่า 1 อาชีพมีจำนวนร้อยละ 57.20

สภาพพื้นที่และสภาพความเป็นอยู่ทางฝั่งตะวันตก ของอำเภอเมืองนนทบุรีจะเป็นลักษณะของการอยู่อาศัยในพื้นที่เมืองกึ่งชนบท แต่มีสภาพความเป็นอยู่แบบเมือง โดยในเขตสุขาภิบาลบางศรีเมืองมีลักษณะเป็นชุมชนใหญ่ และมีสิ่งปลูกสร้างใหม่เกิดขึ้นมากแล้ว ผู้ที่อาศัยอยู่ทางฝั่งนี้เริ่มเห็นความสำคัญของการทำเกษตรกรรมน้อยลง อีกทั้งประสบปัญหาคุณภาพที่ดิน จึงหันไปสนใจงานประเภทอุตสาหกรรมในโรงงานเริ่มไปทำงานนอกตำบล โดยออกไปทำงานที่กรุงเทพฯภายในจังหวัดและภายนอกจังหวัดซึ่งอยู่ในภาคเดียวกัน คุณภาพชีวิตดีพร้อมจนลักษณะความเป็นชนบทเริ่มหายไปแล้ว คุ้ได้จากแบบที่สับสนแก่ความจำเป็นพื้นฐานของหมู่บ้านซึ่งจะเข้าเกณฑ์การยกระดับความเป็นอยู่สูงขึ้นมีส่วนทำให้ประชากรเพิ่มมากขึ้นในขณะที่เดียวกันมีการปรับปรุงสาธารณูปโภคจะช่วยให้พื้นที่ทางฝั่งตะวันตกชวยตัว (ภูมิศาสตร์เมือง 2527 : 12) ประกอบกับราคาที่ดินทางฝั่งตะวันตกซึ่งถูกกว่าทางฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองนนทบุรี อีกทั้งการคมนาคมที่สะดวกขึ้นสามารถติดต่อกับกรุงเทพฯได้ดีเช่นกัน อันจะส่งผลให้มีการซื้อขายที่ดินทางฝั่งนี้มากขึ้น การใช้ที่ดินในอนาคตจากการเป็นพื้นที่เกษตรกรรมจะหมดไปหากไม่ช่วยกันรักษาไว้

แผนภูมิที่ 4.2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชน

ที่มา : จากการศึกษา

4.2 สาเหตุที่ทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชน

จากที่ (Jeslie J. King, Reginald G. Golledge 1978 : 286-287) กล่าวไว้ว่าการอพยพที่เกิดขึ้นระหว่างเมืองมักเน้นถึงปัจจัย 2 ประการ คือ ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) และปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) โดยจำนวนประชากรในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีมีสาเหตุหลักจากการย้ายถิ่น (สมเกียรติ สุนทรไชย, 2532 : 202) จึงสามารถพิจารณาปัจจัยทั้ง 2 นี้จาก

- ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเหมาะสมที่จะเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของอำเภอเมืองนนทบุรีเอง ซึ่งจะเป็นปัจจัยดึงดูดให้เกิดการอพยพเข้าไปยังอำเภอเมืองนนทบุรีโดยเฉพาะด้านที่พักอาศัย

- ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่เป็นแรงกระตุ้นหรือผลักดันให้เกิดการอพยพจากที่อื่นเดิมเพื่อเข้าไปยังอำเภอเมืองนนทบุรี

เมื่อพิจารณา 2 ปัจจัยนี้เข้าด้วยกันจะทำให้ทราบถึงโอกาสในการขยายตัวการใช้ที่ดินในอำเภอเมืองนนทบุรี

1. ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) เป็นปัจจัยที่เป็นแรงบีบบังคับให้เกิดการอพยพออกจากเมือง มีดังนี้

1) ความหนาแน่นของประชากรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากการที่กรุงเทพมหานครเป็นเอกนคร (Primate City) รวมความเจริญต่าง ๆ ของประเทศทำให้ผู้คนจากส่วนต่าง ๆ ของประเทศหลั่งไหลเข้ามาสู่กรุงเทพมหานคร ทำให้มีอัตราเพิ่มของประชากรเพิ่มร้อยละ 2.1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2544 โดยเปรียบเทียบกับอัตราเพิ่มของประชากรของภาคกรุงเทพฯและปริมณฑลเท่ากับร้อยละ 2.3 ต่อปี โดยจังหวัดนนทบุรีเป็นพื้นที่ที่มีอัตราการเพิ่มประชากรสูงเป็นอันดับที่ 2 มีอัตราการเพิ่มร้อยละ 3.4 รองจากจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีอัตราเพิ่มร้อยละ 3.5 ต่อปี รองลงมาได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร กรุงเทพมหานครและนครปฐม มีอัตราเพิ่มร้อยละ 3.2, 2.6, 2.1 และ 1.7 ต่อปี ตามลำดับ ซึ่งแนวโน้มการขยายตัวของประชากร ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในอนาคตยังคงจะขยายตัวต่อไป แต่ในอัตราที่ชะลอลงอันเนื่องมาจากผลของนโยบายการกระจายตัวความเจริญออกสู่ส่วนภูมิภาคในระยะที่ผ่านมา โดยคาดว่าสัดส่วนของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครจะลดลงจากร้อยละ 42 ลงเหลือประมาณร้อยละ 34 ของประชากรในเขตเมืองทั้งประเทศใน 20 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ทิศทางการขยายตัวของมหานครจะมุ่งไปเชื่อมโยงกับการพัฒนาบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งจะเป็พื้นฐานอุตสาหกรรมหลักและประตูเศรษฐกิจใหม่ของประเทศไทย (สศศ., 2535 : 113-121)

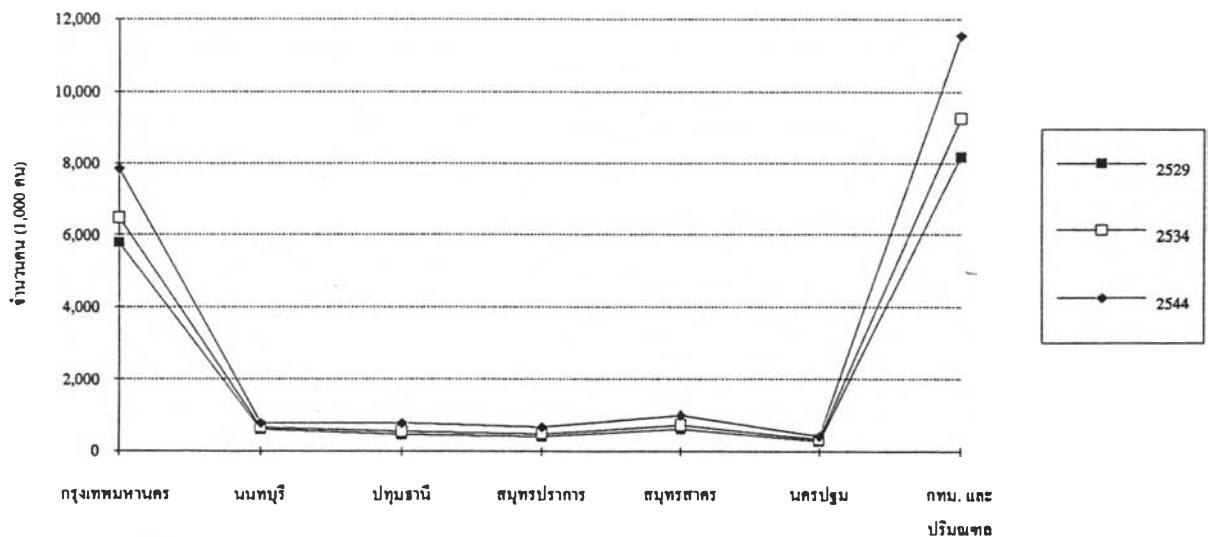
แนวโน้มการเพิ่มประชากร

จากการประมาณการเห็นได้ว่าประชากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะเพิ่มขึ้น 3.4 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 41 ในช่วง 15 ปีข้างหน้า กล่าวคือ จำนวนประชากร 8.2 ล้านคนในปี พ.ศ. 2529 จะเพิ่มขึ้นเป็น 11.5 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2544 ด้วยอัตราเพิ่มประชากรร้อยละ 2.3 โดยเทียบกับอัตราเพิ่มของประชากรทั้งประเทศร้อยละ 1.4 (ตารางที่ 4.12)

การประมาณการประชากรดังกล่าว ใช้วิธีคาดการณ์โดยพิจารณาจากการเพิ่มขึ้นของอายุคาดหมายเฉลี่ยของประชากร (Life Expectancy) และการลดลงของอัตราการเจริญพันธุ์ (Fertility Rate) เป็นพื้นฐานซึ่งสอดคล้องกับการประมาณการประชากรทั้งประเทศ โดยมีสมมุติฐานว่าการเพิ่มขึ้นของประชากรอันเนื่องมาจากการอพยพย้ายถิ่น จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 ทุก ๆ 5 ปี (โครงการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑล : หน้า 56-57)

สำหรับจังหวัดนนทบุรีจำนวนประชากร 473,000 คน ในปี พ.ศ. 2529 นั้นจะเพิ่มขึ้นเป็น 782,000 คน ในปี พ.ศ. 2544 ด้วยอัตราเพิ่มประชากรร้อยละ 3.4 โดยเทียบกับอัตราเพิ่มของประชากรภาคกรุงเทพฯและปริมณฑลร้อยละ 2.3 นับว่าเป็นอัตราเพิ่มของประชากรที่สูง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความต้องการในการใช้ที่ดินในอำเภอเมืองนนทบุรี ทั้งนี้เป็นผลจากการย้ายถิ่นของประชากรจากกรุงเทพมหานครซึ่งมีอัตราการเพิ่มประชากรสูง จึงมีการย้ายถิ่นเข้าสู่เขตอำเภอเมืองนนทบุรีอันเป็นเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และส่งผลให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเขตอำเภอเมืองนนทบุรี ทั้งนี้เพราะความหนาแน่นของประชากรในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าชุมชนอื่นในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาเขตของกรุงเทพฯอันได้แก่ เขตบางเขน เขตบางซื่อ เขตดุสิตที่อยู่ติดกับชุมชนที่ศึกษา มีความหนาแน่นเท่ากับ 2,722.345, 16,377.845, 16,659.033 ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงการมีศักยภาพในการรองรับประชากรที่เพิ่มขึ้นในอนาคตของชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรี

แผนภูมิที่ 4.3 แสดงจำนวนประชากรของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลปี พ.ศ. 2529, 2534, 2544

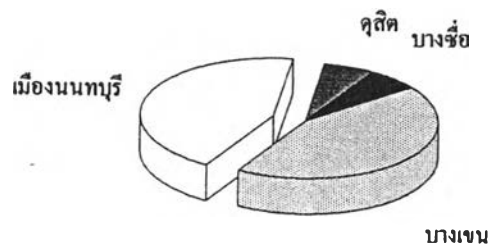

ตารางที่ 4.11 แสดงความหนาแน่นของประชากรในชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรี และเขตที่ติดต่อกัน
ปี พ.ศ. 2533

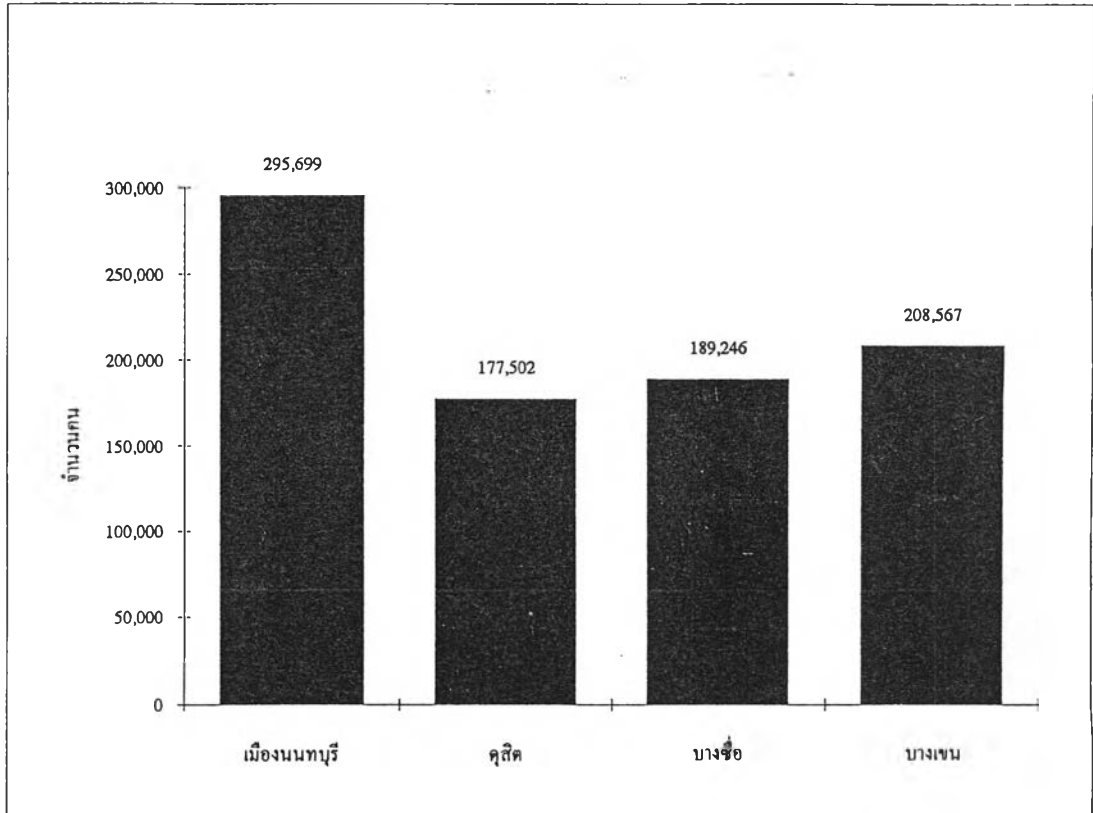
เขต	พื้นที่ (กม ²)	จำนวนประชากร	ความหนาแน่น (คน : กม ²)
อำเภอเมืองนนทบุรี	77.870	295,699	3,797.341
ดุสิต	10.655	177,502	16,659.033
บางซื่อ	11.555	189,246	16,377.845
บางเขน	76.613	208,567	2,722.345

ที่มา : กองทะเบียนราษฎรปี พ.ศ. 2533

แผนภูมิที่ 4.4 แสดงพื้นที่ของอำเภอเมืองนนทบุรีและเขตติดต่อกันปี พ.ศ. 2533

แผนภูมิที่ 4.5 แสดงจำนวนประชากรอำเภอเมืองนนทบุรีและเขตพื้นที่ติดต่อปี พ.ศ. 2533

จากลักษณะดังกล่าวข้างต้น เป็นคุณสมบัติทางประชากรศาสตร์ของแหล่งต้นทางรวมทั้งสภาพความแออัดที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายออก และมีการขยายตัวของชุมชนเมืองออกไปยังบริเวณชานเมืองรอบนอกกรุงเทพมหานครและในเขตจังหวัดปริมณฑล อันได้แก่ เขตอำเภอเมืองของจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีปัจจัยแรงดึงดูดอันมาจากการเลือกเองของประชากรที่จะเคลื่อนย้ายไปอยู่ที่ใด จะเห็นได้ว่าอำเภอเมืองนนทบุรีจัดว่ามีคุณสมบัติทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม อีกทั้งระยะทางการเดินทางระหว่างกรุงเทพมหานครกับนนทบุรีนี้มีความสะดวกมาก จึงทำให้เป็นปัจจัยหลักให้มีการเคลื่อนย้ายและมีความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น อุปทานที่ดินในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีมีพอเพียงที่จะรองรับการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจเมือง

2) นโยบายและการดำเนินงานของภาครัฐบาล

ภาครัฐบาลได้ปรับโครงสร้างบริการพื้นฐานในประเทศ เพื่อรองรับ การเติบโตเศรษฐกิจ ตลอดจนมีนโยบายแผนงานและโครงการต่าง ๆ อันที่จะมีผลกระทบทั้งทาง ตรงและทางอ้อมต่อการขยายตัวของอำเภอเมืองนนทบุรีจะเห็นได้ว่า การลงทุนด้านสาธารณูปโภค ของภาครัฐจะเป็นตัวนำที่สำคัญต่อการลงทุนทำโครงการในบริเวณพื้นที่มีสาธารณูปโภคของรัฐบาล ดังนั้นผลกระทบจากปัจจัยนี้จึงต้องพิจารณาถึงความสำคัญที่จะเกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษาด้วย แนว นโยบายพัฒนาเมืองที่ผ่านมาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4, 5 และ 6 มี ดังนี้

- แผนพัฒนา ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2525-2527) ริเริ่มการพัฒนาเมือง ศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค เพื่อสนองตอบนโยบายการกระจายความเจริญออกจากกรุงเทพมหานคร
- แผนพัฒนา ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) เร่งรัดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลัก คือ
 - (1) ชลอการเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร
 - (2) พัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญโดยจัดลำดับความสำคัญของ เมืองเพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติอย่างจริงจัง
 - (3) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ในภูมิภาค
- แผนพัฒนา ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) เร่งรัดการพัฒนาเมือง ศูนย์กลางความเจริญและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกอย่างต่อเนื่องพร้อมไปกับการปรับยุทธศาสตร์จากการควบคุมมาเป็นการบริหารจัดการพัฒนาบริหารมหานครให้มีระเบียบและ ลดความแออัดคับคั่ง ประกอบกับเน้นการแบ่งภาระการลงทุนและการเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ได้ รับประโยชน์

สำหรับรูปแบบการพัฒนาพื้นที่และชุมชนเมืองที่จะสนองตอบวัตถุประสงค์ หลักของการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ภายใต้อิทธิพลและ ศักยภาพการพัฒนาทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่และระบบชุมชนเมืองของประเทศ ที่มีการพัฒนาต่อเนื่องจากแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 สำหรับภาคมหานครนั้นมีแนวทางมุ่งการบริหารภาค มหานครอันได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม อย่างมีประสิทธิภาพ ให้การขยายตัวเน้นระเบียบแบบแผนยิ่งขึ้น และสามารถลดความสูญเสียทาง

เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมจากปัญหาความแออัดคับคั่งเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ

จากสภาวะดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลแก่การขยายตัวของชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรีโดยมีนโยบายระดับภาคของกรุงเทพมหานคร และปริมาณที่กำหนดให้กระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจแหล่งจ้างงาน แหล่งการศึกษา และย้ายสถานที่ราชการต่าง ๆ ออกสู่เขตปริมาณผลประกอบการดำเนินการให้บริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่รองรับความเจริญและแบ่งเบาภาระจากกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เป็นเพราะอำเภอเมืองนนทบุรีเป็นส่วนที่อยู่ประชิดติดกับกรุงเทพมหานครนั่นเอง

2. ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) เป็นปัจจัยที่มีแรงดึงดูดให้มีการอพยพเข้าไปในพื้นที่ได้แก่

1) ทำเลที่ตั้งและการคมนาคม-ขนส่ง

จากการขยายตัวของกรุงเทพมหานครได้แผ่ลามไปสู่พื้นที่ของจังหวัดปริมาณหนึ่ง เป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาถนนสายหลักที่เชื่อมโยงกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง การขยายตัวของแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ชานเมืองและจังหวัดปริมาณ ตลอดจนมีหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นมากมาย ส่งผลให้ 3 อำเภอในจังหวัดนนทบุรี คือ อำเภอเมืองนนทบุรี ปากเกร็ดและบางกรวย เป็นพื้นที่ชานเมืองที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยอำเภอเมืองนนทบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานครและมีทำเลที่ตั้งใกล้ที่สุด มีเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ศูนย์กลางกรุงเทพมหานครได้หลายเส้นทาง ได้แก่ ถนนวิภาวดีรังสิต ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมที่สุด นอกจากนี้ยังมีถนนพิบูลย์สงคราม ถนนประชาราษฎร์ ถนนประชาชื่น และยังมีถนนวงแหวนชั้นใน ถนนวงแหวนชั้นกลาง สำหรับนโยบายและโครงการพัฒนา เกี่ยวกับการคมนาคม-ขนส่งในอนาคต ซึ่งเป็นการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร และปริมาณผลส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของอำเภอเมืองนนทบุรี ได้แก่ โครงการต่าง ๆ ดังนี้

- โครงการทางด่วนขั้นที่ 2 บางโคล่-แจ้งวัฒนะ

โครงการนี้การทางพิเศษร่วมมือกับไจก้า (JICA) ประเทศญี่ปุ่น ศึกษาด้วยจุดประสงค์เพื่อระบายการจราจรใจกลางเมืองกรุงเทพมหานครออกสู่ภายนอก และเชื่อมโยงกับทางด่วนขั้นที่ 1 ให้การจราจรไหลได้โดยสะดวก ความยาวของทางด่วนขั้นที่ 2 ตลอดสาย 38.5 กิโลเมตร แยกเป็น 2 แนวทางคือ สายเหนือ-ใต้ และสายตะวันออก-ตะวันตก

แนวทางสายเหนือ-ใต้ จุดต้นทางอยู่ที่จุดเชื่อมต่อของทางด่วนชั้นที่ 1 สายดาวคะนอง-ท่าเรือที่บางโคล่ ขึ้นไปทางถนนจันทร์ ถนนสาทร ถนนสีพระยา หัวลำโพง ถนนอรุณฯ ถนนพระรามที่ 6 ย่านพหลโยธิน ถนนงามวงศ์วาน และสิ้นสุดที่แจ้งวัฒนะ โดยที่ต่อไปจะเป็นทางลัดสู่ใจกลางเมืองเส้นทางสำคัญที่ช่วยลดระยะเวลาเดินทางไปสู่ถนนสีลม สาทร พระรามที่ 4 ได้ โดยสามารถใช้เส้นทางขึ้นลงได้จากถนนงามวงศ์วาน คาดว่าจะเปิดใช้บางส่วนกลางปี พ.ศ. 2536

แนวทางสายตะวันออก-ตะวันตก สายพญาไท-ศรีนครินทร์ เริ่มต้นที่บริเวณโรงกรองน้ำประปาสามเสนไปทางตะวันออกผ่านหลังโรงพยาบาลพระมงกุฎฯ ตัดกับถนนพหลโยธินเชื่อมต่อกับทางด่วนชั้นที่ 1 บริเวณมักกะสันไปทางทิศตะวันตกตัดกับถนนรัชดาภิเษก ข้ามคลองสามเสนไปพบกับถนนโครงการเลียบคลองแสนแสบ และสิ้นสุดระยะทางที่ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3344 (ศรีนครินทร์) โดยมีจุดขึ้นลงทางด่วนที่ถนนพหลโยธิน ถนนวิภาวดีรังสิต ถนนรัชดาภิเษกช่วงสี่แยก อสมท. และจุดตัดกับถนนเอกมัย-รามอินทราจัดว่าเป็นเส้นทางลัดสู่ถนนพระรามที่ 9 ที่จะเปิดใช้บางส่วนปลายปี พ.ศ. 2536

การทางพิเศษฯ ได้กำหนดโครงการแล้วเสร็จในเวลา 6 ปี และจะเปิดบริการใช้ได้เป็นบางส่วนในปี 2537

- ทางด่วนชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4

โครงการทางด่วนชั้นที่ 3 และชั้นที่ 4 จะจัดสร้างขึ้นเพื่อเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพมหานครกับย่านปริมณฑลจังหวัดใกล้เคียง เพื่อการจราจรที่สะดวกรวดเร็วขึ้น มีทั้งหมด 4 สายคือ

นนทบุรี-บางกะปิ สายที่หนึ่งของทางด่วนชั้นที่ 3 ซึ่งเส้นทางลัดสู่ทิศตะวันออกของกรุงเทพฯ เริ่มต้นที่สามแยกตลาดเทศบาลเมืองนนทบุรี ลงทางใต้ของถนนประชาราษฎร์ ขนานกับทางรถไฟสายใต้บรรจบกับทางด่วนชั้นที่ 2 ที่ถนนพหลโยธิน ผ่านถนนวิภาวดีรังสิต สุทธิสาร ข้ามถนนรัชดาภิเษก ถนนลาดพร้าว และสิ้นสุดที่ปากซอยอุดม ถนนสุขาภิบาล

บางนา-สมุทรปราการ อีกสายหนึ่งของทางด่วนชั้นที่ 3 เริ่มต้นที่จุดสิ้นสุดของทางด่วนชั้นที่ 1 ตรงบางนาจากนั้นไปยังทิศตะวันออกของสุขุมวิทตัดคลองบางนาผ่านเทพารักษ์ สิ้นสุดที่ปากน้ำสมุทรปราการ

สำหรับทางด่วนชั้นที่ 4 สายเพชรเกษม-สีลม เริ่มต้นที่ตำบลบางแคใกล้กับบ้านพักคนชรา เลียบถนนเพชรเกษม หักลงด้านหลังคลองภาษีเจริญ ผ่านคลอง

บางหลวงข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา และไปสิ้นสุดที่ถนนสีลม

นอกจากนี้ยังมีโครงการทางด่วนระหว่างเมือง สายรัตนธิเบศร์-ชุมพร อันจะเป็นทางลัดสู่ภาคตะวันตกและภาคใต้ โดยคาดว่าจะเสร็จส่วนที่ 1 รัตนธิเบศร์-เพชรบุรีประมาณปี พ.ศ. 2539

ส่วนอีกสายคือเพชรเกษม-บางกอกน้อย-นครชัยศรี เป็นเส้นทางระยะสั้นเริ่มต้นที่ถนนเพชรเกษมปากซอยพระเหม-เจียร ใกล้เคียงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผ่านพาณิชย์การธนบุรีและบรรจบที่ถนนบางกอกน้อย-นครชัยศรี ตรงสะพานสูงหรือขนส่งสายใต้ปัจจุบัน

โครงการทางด่วน 4 สายนี้ จะสามารถผ่อนคลายการจราจรที่ติดขัดอย่างทุกวันนี้ได้ และเพื่อรองรับปริมาณการจราจรที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตได้

(ดังรูปที่)

- โครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนขั้นที่ 1

แนวเส้นทางของระบบรถไฟฟ้าจะผ่านไปตามถนนที่อยู่ในบริเวณชุมชน ย่านธุรกิจการค้าและหน่วยราชการที่สำคัญ ส่วนสถานีรับ-ส่งผู้โดยสารจะจัดไว้ใกล้ย่านชุมชนมีระยะห่างประมาณ 700-1,300 เมตร จุดที่เส้นทาง 2 สายตัดกันทุกแห่งจะจัดเป็นสถานีร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารที่จะเปลี่ยนเส้นทาง ตลอดจนจัดสถานที่จอดรถไว้ตามสถานีสำคัญ สำหรับให้ผู้มีรถใช้ส่วนตัวจอดทิ้งไว้แล้วเดินทางต่อระบบรถไฟฟ้าไปยังจุดหมาย

โครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนขั้นที่ 1 ประกอบด้วยเส้นทางทั้งหมด 3 สาย ระยะทางรวมทั้งหมดประมาณ 59 กิโลเมตร ได้แก่ สายพระราม (พระโขนง-หัวลำโพง-บางซื่อ) สายสาทร (สาทร-ลาดพร้าว) และสายสะพานพุทธฯ (ถนนตากสิน-เพชรบุรีตัดใหม่)

เมื่อโครงการรถไฟฟ้ากำลังศึกษาหาผู้ลงทุนใหม่ (ปี พ.ศ. 2535) และถ้ามีการก่อสร้างเสร็จและเริ่มให้บริการจะทำให้รูปแบบการพัฒนาเมืองเปลี่ยนไปตามแนวเส้นทาง และสถานีของระบบรถไฟฟ้าก็จะเกิดการขยายตัว และกระจายความเจริญออกไปจากกรุงเทพฯ เป็นวงกว้างขึ้น เพราะมีการคมนาคมที่สะดวกโดยความเจริญจะกระจายไปตามเส้นทาง โดยเฉพาะบริเวณสถานีจะเกิดเป็นแหล่งชุมชนขนาดใหญ่ สร้างความเจริญให้กับพื้นที่และธุรกิจการค้า ปัญหาที่เกิดจากการจราจรที่สร้างความแออัดของตัวเมืองจะลดลงได้ นอกจากนั้นความต้องการของคนในชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรีเข้ามาชิงเขตชั้นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นแหล่งงานจะมีความสะดวกมากขึ้น

- แนวถนนสายตัดใหม่ งามวงศ์วาน-สุขาภิบาล 1, 2
แผนพัฒนากรุงเทพฯและปริมณฑล (พ.ศ. 2530-2534)

ได้กำหนดให้เป็นถนนสายหลัก เพื่อระบายการจราจรจากถนนลาดพร้าว-รามอินทรา-พหลโยธิน และเชื่อมต่อกันระหว่างตอนเหนือและตะวันออกของกรุงเทพฯ มีระยะทางตลอดสายประมาณ 22.08 กิโลเมตร แบ่งการก่อสร้างเป็น 2 ระยะ คือ จากสามแยกเกษตร-สุขาภิบาล 1 เป็นถนน 6 ช่องทางจราจร 2 ทิศทาง และจากสุขาภิบาล 1 - สุขุมวิท 103 (อุดมสุข) 4 ช่องทางจราจร 2 ทิศทางพร้อมแผนขยายถนนเพิ่มเป็น 8 ช่องทางจราจร 2 ทิศทาง เพื่อรองรับปริมาณจราจร ในปี 2549

- สะพานคู่ขนาน สะพานพระราม 6
(สะพานพระราม 7)

สะพานพระราม 7 ช่วยให้ระบบถนนวงศ์สว่าง (ฝั่งพระนคร) กับถนนจรัลสนิทวงศ์ช่วงตั้งแต่การไฟฟ้าผลิตฯ ตรงอำเภอบางกรวย (ฝั่งธนบุรี) ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดนนทบุรี ติดกับพื้นที่ศึกษามีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

- โครงการตัดถนนสามแยกติวานนท์-สะพานรัตนครอินทร์

โครงการนี้อยู่ในแผนพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 7 เป็นถนนคู่ขนานกับ ถนนจรัลสนิทวงศ์และเป็นถนนทางเชื่อมต่อกับระบบโครงข่ายกับถนนตากสิน-เพชรเกษม (เป็นถนนในอนาคต) กรมโยธาฯ ได้วางแนวเส้นทางออกเป็น 2 โครงการย่อย คือ ถนนเหนือ - ใต้ เริ่มจากถนนเพชรเกษมตรงช่วงชุมชนสายโทรศัพท์บางแคไปจนถึงถนนรัตนธานีเบสร์ ส่วนอีกแนวเส้นทางหนึ่งจะแยกไปทางถนนติวานนท์ โดยเริ่มจากชุมชนสายโทรศัพท์บางแคเช่นกัน ส่วนเส้นทางหนึ่งจะแยกไปทางรัตนธานีเบสร์ ผ่านถนนบางบัวทอง-นนทบุรี ผ่านคลองวัดโสมศักดิ์ ช่วงตัดคลองอ้อมนนท์ มาจนถึงถนนรัตนธานีเบสร์ตรงวัดบางรักใหญ่มีความยาวทั้งสิ้น 17.65 กิโลเมตร เขตทางกว้าง 60 เมตร มีสะพานลอยและทางแยกต่างระดับ 8 แห่ง

อีกเส้นทางหนึ่งคือถนนตะวันออก-ตะวันตก จะตัดตรงไปยังทางแยกถนนติวานนท์ เริ่มจากบ้านบางขุนทองผ่านวัดแก้วฟ้า โรงเรียนวัดบางอ้อช้าง ตัดบริเวณปากซอยวัดบางอ้อช้างผ่านวัดรวก สถานีอนามัยผ่านวัดสังข์ โรงเรียนวัดดึก แล้วข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา คือ โครงการก่อสร้างสะพานรัตนครอินทร์ไปลงตรงถนนพิบูลสงคราม เพื่อไปเชื่อมกับถนนติวานนท์ตรงซอยมิ่งขวัญ มีความยาวทั้งสิ้น 11.2 กิโลเมตร เขตทางกว้าง 60 เมตรมีสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาที่รัตนครอินทร์ โครงการนี้จะช่วยแก้ปัญหาจราจรบนถนน

จรัลสันนิทวงศ์สะพานกรุงธนฯ สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าในกรุงเทพฯ

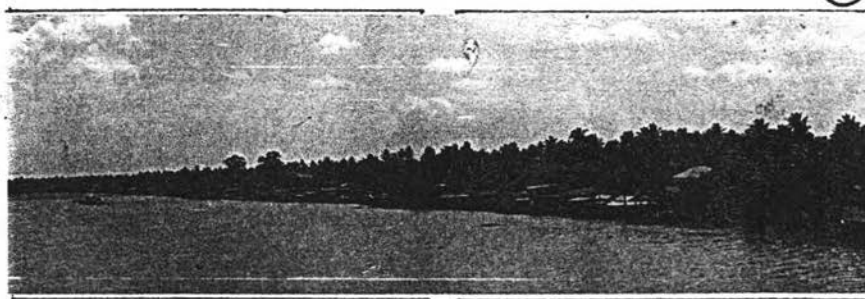
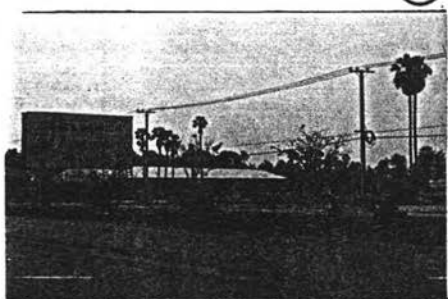
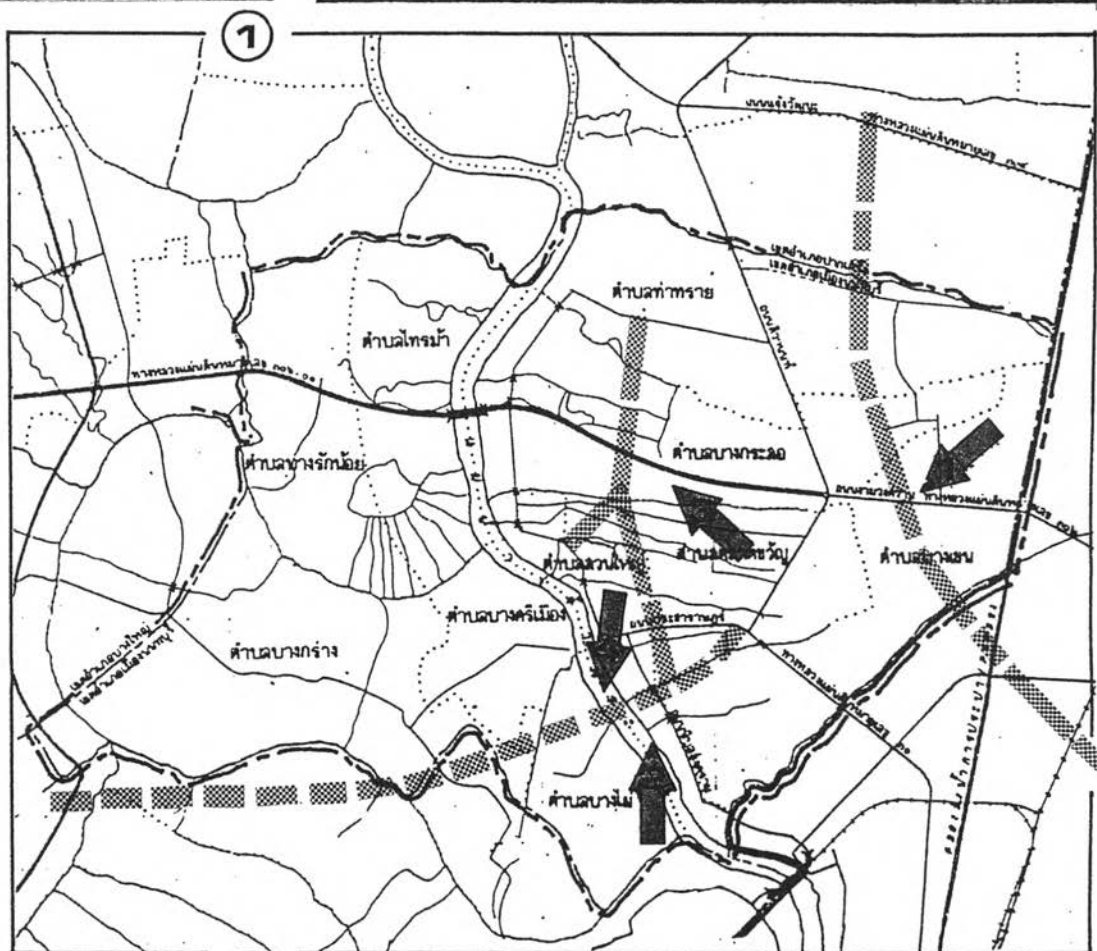
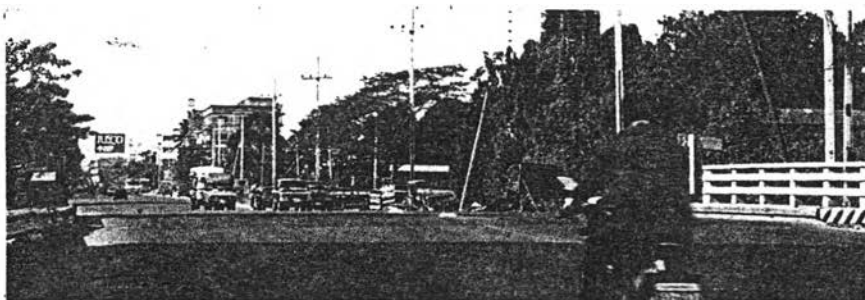
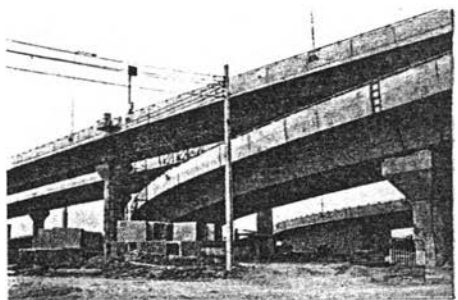
สำหรับถนนสายรองที่ในเขตจังหวัดนนทบุรีเป็นการตัดถนนสายใหม่ 4 สายคือ โครงการถนนเลี้ยวเมืองนนทบุรี โครงการถนนเลี้ยวเมืองปากเกร็ด โครงการสนามบึงน้ำ-ทางด่วนชั้นที่ 2 และโครงการถนนเลี้ยวเมืองนนทบุรี - ถนนสนามบึงน้ำ รวมความยาว 10.10 กิโลเมตร โดยกรมโยธาธิการเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง

- โครงการถนนเลี้ยวเมืองนนทบุรี จัดสร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาจราจรติดขัดบริเวณตลาดเทศบาลเมืองนนทบุรี โดยส่งเสริมการพัฒนาเมืองและสนับสนุนการใช้ที่ดินตามผังเมืองรวมนนทบุรี ซึ่งประกาศใช้บังคับแล้วรวมทั้งยังเป็นโครงการที่สนับสนุนการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณวัดนครอินทร์และถนนต่อเชื่อมฝั่งตะวันตกด้วย

แนวถนนที่จะตัดมีลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลม เริ่มจากถนนพิบูลย์สงครามตรงข้ามวัดนครอินทร์ขึ้นไปทางขวาผ่านคลองบางตะนาวศรี ตัดถนนกรุงเทพฯ-นนทบุรี คลองบางแพรง จนไปบรรจบกับถนนนนทบุรี 1 (นนทบุรี-สนามบึงน้ำ) โดยจะก่อสร้างเป็นถนนคอนกรีตขนาด 4 ช่องจราจร เขตทางกว้าง 20 เมตร ความยาวประมาณ 2.2 กิโลเมตร ระยะการดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2537

- โครงการถนนเลี้ยวเมืองปากเกร็ด ก่อสร้างเพื่อแก้ปัญหาจราจรบริเวณตลาดปากเกร็ด ซึ่งอยู่ในอำเภอปากเกร็ดนอกเขตพื้นที่ศึกษา แต่เป็นการส่งเสริมการพัฒนาเมือง และรองรับการเจริญเติบโตของจังหวัดนนทบุรี ลักษณะของถนนเป็นรูปโค้งเกือบเป็นครึ่งวงกลมเริ่มต้นจากถนนติวานนท์ช่วงระหว่างวัดชลประทานรังสฤษดิ์กับคลองบางตลาด อ้อมผ่านวัดชลประทานฯ ขึ้นไปทางเหนืออ้อมหัวแยกปากเกร็ด จนตัดกับถนนแจ้งวัฒนะ ผ่านคลองบางพูดแล้วไปสิ้นสุดที่ถนนติวานนท์ การก่อสร้างถนนสายนี้ผิวจราจรเป็นคอนกรีตขนาด 4 ช่องจราจร เขตทางกว้าง 20 เมตร ความยาวประมาณ 2.2 กิโลเมตร

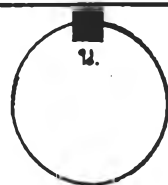
- โครงการถนนสนามบึงน้ำ-ทางด่วนชั้นที่ 2 สร้างขึ้นเพื่อปัญหาจราจรบริเวณซอสมัคคีในอำเภอเมืองนนทบุรี เพื่อรองรับปริมาณการจราจรที่จะเพิ่มขึ้นจากทางด่วนชั้นที่ 2 และระบายรถจากถนนสนามบึงน้ำเข้าสู่ระบบทางด่วน ตลอดจนช่วยส่งเสริมการพัฒนาเมืองและรองรับการเติบโตของอำเภอปากเกร็ดอีกด้วย แนวถนนจะเริ่มจากสามแยกสนามบึงน้ำตัดกับถนนติวานนท์ขึ้นไปทางตะวันออก ผ่านบ้านบางตลาด 1 คลองบางตลาด ไปจนบรรจบกับซอสมัคคี ก่อนถึงแนวทางด่วนชั้นที่ 2 แจ้งวัฒนะ-บางโคล่ ที่ตัดผ่านซอสมัคคี ซึ่งเมื่อตัดถนนสายนี้แล้วสามแยกสนามบึงน้ำจะกลายเป็นสี่แยกและเป็นถนนคอนกรีตขนาด 4 ช่อง

แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี

มาตราส่วน	แนวถนนโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ	ที่มา	แผนพัฒนาจังหวัดนนทบุรีปี พ.ศ. 2535
1 : 100,000		แผนที่	4.12

- ทางด่วนชั้นที่ 2
- ถนนโครงการ
- ถนนโครงการ ตะวันออก ตะวันตก

จราจร เขตทางกว้าง 20 เมตร ระยะทาง 2.5 กิโลเมตร ระยะเวลาก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2537

- โครงการถนนเลี้ยวเมืองนนทบุรี-ถนนสามbinน้ำ ถนนสายนี้สร้าง เพื่อป้องกันการจราจรติดขัดบริเวณตอนเหนือของนนทบุรี จุดเริ่มต้นของถนนจะต่อจากโครงการถนนเลี้ยวเมืองนนทบุรี ขึ้นไปทางเหนือติดถนนเรวดี ผ่านบ้านคลองบางชื้อติดถนนรัตนาธิเบศร์ คลองบางกระสอ คลองสร้อยทอง บ้างบางธรณี ไปจบบรรจบกับถนนสามbinน้ำ โดยเป็นถนนคอนกรีตขนาด 4 ช่องจราจร เขตทางกว้าง 20 เมตร ความยาวประมาณ 3.2 กิโลเมตร ระยะเวลาก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2537

จะเห็นได้ว่าโครงข่ายถนนตัดใหม่ของกรมโยธาฯ จะเป็นแนวเส้นทางถนนสายเดียวกันตลอด โดยที่ในอนาคตเส้นทางทางฝั่งรัตนาธิเบศร์จะมีเส้นทางคมนาคมไปทางย่านฝั่งธนบุรีได้สะดวก อีกทั้งแนวโน้มระบบสาธารณูปโภคของบริเวณนี้จะเป็นถนนที่สามารถเชื่อมโยงกับถนนสายอื่น ๆ ทำให้รองรับการจราจรได้อย่างดี โดยปัจจุบันนั้นในช่วงเวลาเร่งด่วนจะมีขนาดการจราจรของถนนกรุงเทพฯ-นนทบุรี ถนนงามวงศ์วานเป็นปริมาณที่มาก เพราะต้องการเดินทางติดต่อกับกรุงเทพฯ ในลักษณะที่เป็น Commuter's Zone ของกรุงเทพฯ การที่มีโครงการสำคัญของการคมนาคมขนส่งนั้น จะส่งผลกระทบต่อการใช้ที่ดิน โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีทางฝั่งตะวันออก ซึ่งมีการคมนาคมสะดวกจึงเกิดการขยายตัวของชุมชนเมืองมากขึ้น ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมเดิมในอำเภอเมืองทางฝั่งตะวันออกนั้นเหลือน้อยกว่าทางฝั่งตะวันตก

2) สภาพทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจในเขตกรุงเทพมหานครในช่วงปี พ.ศ. 2524-2530 มีการขยายตัวเฉลี่ยสะสมร้อยละ 6.4 ต่อปี ขณะที่ในเขตจังหวัดปริมณฑลรอบนอกมีการขยายตัวเฉลี่ยสูงกว่าหรือร้อยละ 7.7 ต่อปีในช่วงระยะเดียวกัน (จากตารางที่ 4.12) โดยจังหวัดนนทบุรีมีการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9.1 นับว่ามีเศรษฐกิจที่ดีส่งผลต่อการขยายตัวของชุมชน

ตารางที่ 4.12 กิจกรรมทางเศรษฐกิจในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แยกตามรายจังหวัดในช่วงปี พ.ศ. 2524, 2526, 2530

ตามค่าคงที่เงินบาทในปี พ.ศ. 2515

หน่วย : พันบาท

จังหวัด	2524	สัดส่วนของกทท. และปริมณฑล	2526	สัดส่วนของกทท. และปริมณฑล	2530	สัดส่วนของกทท.	การเพิ่มขึ้นรายปี
กรุงเทพมหานคร	121,939	82.7%	132,818	82.4%	177,140	81.7%	6.4%
นนทบุรี	2,065	1.4%	2,461	1.5%	3,477	1.6%	9.1%
ปทุมธานี	5,149	3.5%	6,125	3.8%	8,230	3.8%	8.1%
สมุทรปราการ	12,467	8.5%	13,874	8.6%	19,050	8.8%	7.3%
สมุทรสาคร	2,589	1.8%	2,569	1.6%	4,450	2.1%	9.4%
นครปฐม	3,315	2.2%	3,433	2.1%	4,365	2.0%	4.7%
รวม	147,514	100.0%	161,280	100.0%	216,712	100.0%	6.6%

ที่มา : บัญชีผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคและจังหวัดปี พ.ศ. 2524-2530 (สำนักงานการคลังสุราษฎร์ธานี 2533 : 19)

โครงสร้างการเติบโต

ในช่วงปี พ.ศ. 2527-2531 จะเห็นได้ว่าการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดนนทบุรีนั้นปรากฏว่าสาขาการก่อสร้างเป็นสาขาการผลิตที่มีการขยายตัวในอัตราที่สูงรองลงมา ได้แก่ สาขานาการและประมง กัญ การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้าและการประปา และการค้าส่ง-ค้าปลีก ซึ่งถือว่าสาขาการผลิตดังกล่าว เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการขยายตัวของการผลิตในสาขาอื่นของจังหวัดนนทบุรี โดยที่ชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีจะเกิดการขยายตัวของกิจกรรมเศรษฐกิจต่าง ๆ ในพื้นที่เพิ่มขึ้นต่อไปอีก

การจ้างงาน

การขยายตัวทางเศรษฐกิจส่งผลให้อัตราการจ้างงานในบริเวณเขตจังหวัดปริมณฑลต่าง ๆ ในช่วงปี พ.ศ. 2527-2532 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงกว่าในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครด้วย โดยบริเวณจังหวัดปริมณฑลต่าง ๆ มีอัตราการขยายตัวของการจ้างงานเฉลี่ยต่อปีเท่ากับร้อยละ 3.5 และสำหรับจังหวัดนนทบุรีมีอัตราการขยายตัวของการจ้างงานเฉลี่ยต่อปีเท่ากับร้อยละ 6.2 ในขณะที่เขตกรุงเทพมหานครมีอัตราการขยายตัวเพียงร้อยละ 2.3 ต่อปี (จากตารางที่ 4.13) ซึ่งส่งผลให้ชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรีมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นด้วย

ตารางที่ 4.13 การจ้างงานที่เพิ่มขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในช่วงปี
พ.ศ. 2513-2532 แยกตามรายจังหวัด

จังหวัด	หน่วย : พันคน				จำนวนการเพิ่ม	อัตราการเพิ่ม
	2513	2523	2527	2532	2527-2532	2527-2532
กรุงเทพมหานคร	1,139	2,018	2,495	2,794	299	2.3%
นนทบุรี	112	132	156	211	55	6.2%
ปทุมธานี	107	167	236	333	97	7.1%
สมุทรปราการ	131	221	243	269	26	2.1%
สมุทรสาคร	88	122	132	212	80	9.9%
นครปฐม	199	229	246	341	95	6.5%
รวม	1,776	2,889	3,506	4,160	654	3.5%

ที่มา : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) พื้นที่ว่าง

ในปี พ.ศ. 2534 พื้นที่ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีพื้นที่ว่างอันได้แก่
พื้นที่เกษตรกรรม แม่น้ำลำคลอง และถนนซอย เหลืออยู่ประมาณร้อยละ 69.87 โดยพื้นที่ทาง
ฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกเหลืออยู่ประมาณร้อยละ 25.61 และร้อยละ 44.26 ตามลำดับ
ซึ่งพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรีพื้นที่ว่างมากกว่าและราคาที่ดินถูกกว่า แต่อยู่ห่าง
จากศูนย์กลางของกรุงเทพมหานครกว่าพื้นที่ทางฝั่งตะวันออก ซึ่งทำเลการค้าคมนาคมที่เข้าถึง
ศูนย์กลางกรุงเทพฯ ได้สะดวกกว่า อย่างไรก็ตาม พื้นที่ว่างทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมือง
นนทบุรีในปัจจุบันมีการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่เกษตรกรรมมากกว่าพื้นที่ว่างมากกว่า แม้ว่า การขยาย

สะดวกขึ้นกว่าแต่ก่อนสามารถติดต่อกับพื้นที่ฝั่งตะวันออกได้สะดวก
 ความน่าสนใจมากกว่า จึงเป็นสิ่งที่ยังพอที่จะอนุรักษ์ความเป็นพื้นที่สีเขียวไว้ได้บ้าง นี้ถือว่าเป็นที่
 ว่างในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีนั้นมีความเหมาะสมและรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคตได้

4) ราคาที่ดิน

ในการศึกษาได้นำข้อมูลราคาที่ดินจากบัญชีกำหนดจำนวนราคาที่ดินตาม
 ราคาตลาดของกรมที่ดินในปี พ.ศ. 2530 มาเป็นพื้นฐานในการดูแนวโน้มการขยายตัวของอำเภอ
 เมืองนนทบุรี ซึ่งจากการสำรวจเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2533 นั้นยังคงใช้ราคาที่ได้กำหนดไว้เมื่อ
 วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2530 โดยราคาที่ดินถูกจำแนกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ ที่ดินติดถนนใน
 ระยะ 40 เมตร ที่ดินติดซอยในระยะ 40 เมตร ที่ดินติดแม่น้ำลำคลองในระยะ 80 เมตร และ
 ที่ดินที่อยู่นอกเหนือจากลักษณะที่กล่าวมา (ตารางที่ ผ. 9, 10) แต่เนื่องจากราคาที่ดินมีการ
 เปลี่ยนแปลงมากในปี พ.ศ. 2534 จึงมีการปรับราคาประเมินที่ดินใหม่ และที่ดินจะถูกแบ่งเป็น
 พื้นที่ย่อยมากขึ้นกว่าเดิม จะเห็นได้ว่าราคาที่ดินของตำบลส่วนใหญ่ในปี พ.ศ. 2530 นั้นถูกกำหนด
 ไว้เป็นที่ดินบริเวณย่อยกว่าตำบลอื่น ๆ เพราะมีความแตกต่างกันมากในเรื่องของราคาประเมินที่ดิน
 ในหน่วยพื้นที่ย่อยของที่ดินบริเวณตำบลส่วนใหญ่มากกว่าตำบลอื่น ๆ ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี ทั้ง
 นี้เนื่องมาจากตำบลส่วนใหญ่เคยเป็นเขตเทศบาลมาก่อน จึงเรียกได้ว่าเป็นศูนย์กลางของจังหวัด
 นนทบุรี มีความหนาแน่นมีความเจริญกว่าตำบลอื่น ราคาที่ดินจึงสูงตามความสำคัญของทำเลที่ตั้ง
 ในพื้นที่ย่อยของบริเวณพื้นที่ตำบลส่วนใหญ่นั่นเอง

ในปี พ.ศ. 2528 ราคาที่ดินในพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีฝั่งตะวันออก
 ซึ่งประกอบด้วย 5 ตำบล มีราคาต่อตารางวาระหว่าง 500-1,800 บาทโดยจะอยู่ตามแนวถนน
 และซอยต่าง ๆ ได้แก่ ถนนงามวงศ์วาน ประชาราษฎร์ ติวานนท์ พิบูลย์สงคราม รัตนาธิเบศร์
 และนนทบุรี 1- สนามบินน้ำ ซึ่งเป็นถนนสายหลักจะมีราคาระหว่าง 4,000 - 18,000 บาท
 สำหรับถนนสายรองได้แก่ ถนนเรวดี ประชาชื่นและสามัคคีนั้นมีราคาที่ดินระหว่าง 3,000-4,000
 บาท ที่ดินตามแนวถนนซอยและแนวแม่น้ำมีราคาระหว่าง 2,000-3,000 บาท และที่ดินบริเวณ
 อื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมามีราคาที่ดินระหว่าง 500-1,200 บาท

สำหรับราคาที่ดินในพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีฝั่งตะวันตกซึ่งประกอบด้วย
 5 ตำบลเช่นกันมีราคาที่ดินระหว่าง 200-6,000 บาท โดยตามแนวถนนรัตนาธิเบศร์จะมีราคา
 ระหว่าง 5,000-6,000 บาท ส่วนถนนบางกรวย-บางบัวทอง-ไทรน้อยและบริเวณทางแยกทำน้ำ
 นนทบุรีมีราคาที่ดินประมาณ 2,500 บาท ที่ดินตามแนวถนนซอยแนวแม่น้ำมีราคาระหว่าง 600-

1,200 บาท ที่ดินตามแนวคลองและที่ดินอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา มีราคาระหว่าง 200-600 บาท

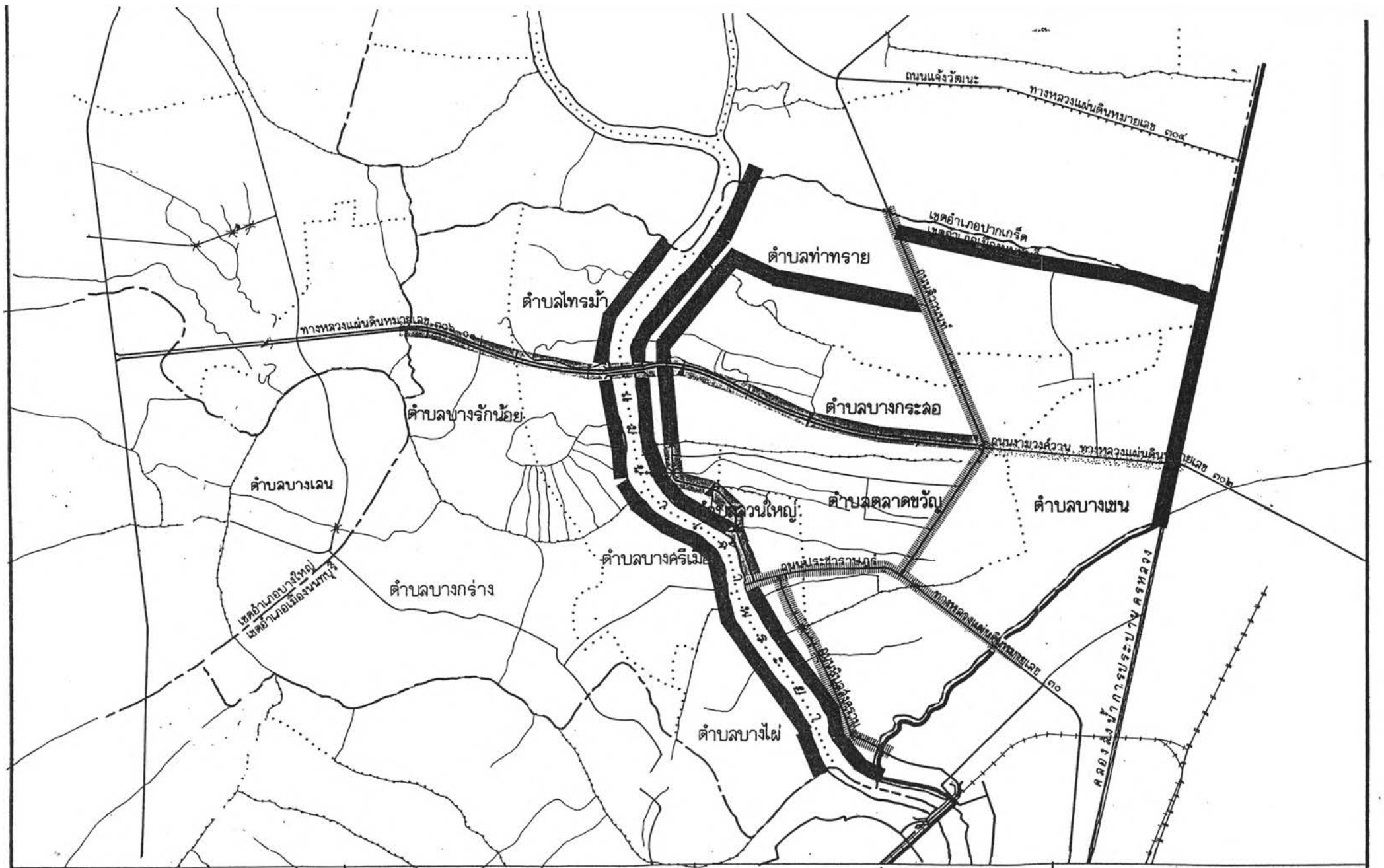
จะเห็นได้ว่าราคาที่ดินในพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีฝั่งตะวันตกมีราคาสูงกว่าในฝั่งตะวันตกค่อนข้างมากโดยราคาต่อตารางวาในพื้นที่ฝั่งตะวันตกอยู่ระหว่าง 200 - 600 บาท น้อยกว่าฝั่งตะวันออกประมาณ 3 เท่า การขยายตัวของชุมชนในฝั่งตะวันออกอาจจะมีอัตราลดลงในพื้นที่ทางราบเนื่องจากราคาที่ดินสูงกว่า แต่อาจจะขยายตัวในพื้นที่ที่จำกัดแต่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่อย่างเต็มที่

ในปี พ.ศ. 2530 ราคาที่ดินในพื้นที่อำเภอเมืองฝั่งตะวันออกอยู่ระหว่าง 1,000-1,200 บาท ส่วนใหญ่จะอยู่ตามแนวถนนและซอยต่าง ๆ ราคาที่ดินมีอัตราเพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 11.11 ถึงร้อยละ 100 ที่ดินตามแนวถนนสายรองมีอัตราเพิ่มร้อยละ 66.66 - 75.00 ราคาที่ดินตามแนวถนนซอยและแนวแม่น้ำมีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 33.33 ราคาที่ดินบริเวณอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.66 ถึงร้อยละ 100 สำหรับที่ดินตามแนวถนนสายหลักต่าง ๆ ตามที่กล่าวมามีราคาระหว่าง 5,000-20,000 บาท ที่ดินตามแนวถนนสายรองมีราคาระหว่าง 5,000-7,000 บาท ที่ดินตามแนวถนนซอยและแนวแม่น้ำมีราคาระหว่าง 2,000-4,000 บาท ที่ดินบริเวณอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมามีราคาที่ดินประมาณ 1,000 บาท

สำหรับราคาที่ดินในพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีฝั่งตะวันตก มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 50.00 - 16.66 ที่ดินตามแนวถนนรัตนชาติเบสร์จะมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.66 ถึงร้อยละ 40.00 ส่วนถนนบางกรวย-บางบัวทอง-ไทรน้อยและบริเวณทางแยกท่าบ้านนนทบุรีมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 40 ราคาที่ดินในพื้นที่อำเภอเมืองนนทบุรีฝั่งตะวันตกอยู่ระหว่าง 300-7,000 บาท ราคาที่ดินตามแนวถนนรัตนชาติเบสร์ประมาณ 7,000 ที่ดินบริเวณถนนบางกรวย - บางบัวทอง - ไทรน้อยและบริเวณทางแยกท่าบ้านนนทบุรี มีราคาที่ดินประมาณ 3,500 บาท ที่ดินตามแนวถนนซอยและแนวแม่น้ำมีราคาที่ดินระหว่าง 600-1,500 บาท ที่ดินตามแนวคลองและที่ดินอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมามีราคาที่ดินระหว่าง 300-1,000 บาท

5) สาธารณูปโภค-สาธารณูปการ

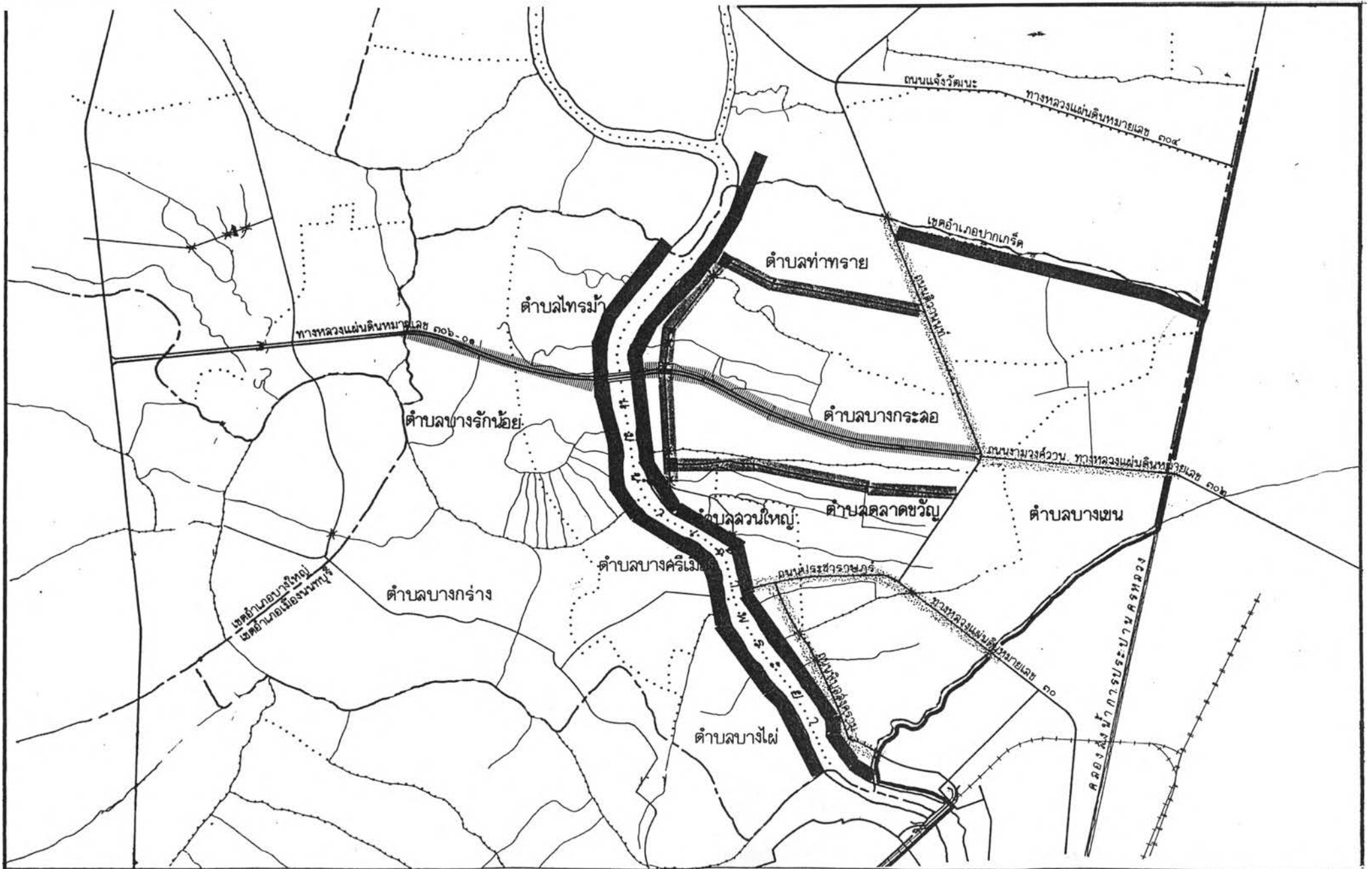
จากการศึกษา พบว่า การให้บริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการของชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมีเพียงพอและมีประสิทธิภาพ เช่น ในด้านการให้บริการไฟฟ้า ถนนหนทาง การประปา การศึกษา และสาธารณสุข โดยขณะที่บริการอื่น ๆ ที่สำคัญยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก เช่น การเก็บค่าจัดขยะมูลฝอย การให้บริการโทรศัพท์

0 - 5,000 บาท 5,001 - 10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท 15,001 - 20,000 บาท

แสดง ราคาที่ดินปี พ.ศ. 2528 **หิม่า** จากตารางที่ ๗๑ **มาตราส่วน** 1: 50,000 **แผนที่** 4.13

แนวทางการวางแผนการไปที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี

0 - 5,000 บาท 5,001 - 10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท 15,001 - 20,000 บาท

■ แนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี **■**
■ แสดง จากที่เดิม ปีพ.ศ. 2530 **■** ทิวเขา จากตารางที่ น.10 **■** มาตรการส่วน 1: 50000 **■** แผนที่ 4.14

แต่อยู่ในระหว่างการดำเนินงานแก้ไข และเตรียมป้องกันปัญหาอันเกิดจากการรองรับการขยายตัว
 เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยไว้เรียบร้อยแล้ว

6) สภาพแวดล้อม

จากการที่เขตอำเภอเมืองนนทบุรีมีลักษณะ 2 รูปแบบในพื้นที่ โดยพื้นที่
 ทางฝั่งตะวันออกมีความเจริญมีลักษณะเป็นเมือง ในขณะที่ชานทางฝั่งตะวันตกก็มีลักษณะ เป็น
 เมืองกึ่งชนบท การพัฒนาต้องพัฒนาทั้ง 2 ด้านและเมื่อมีความเจริญขึ้นความเสื่อมโทรมของสภาพ
 แวดล้อมจึงเกิดตามมาจัดว่าเป็นปัญหาที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ความสะอาด
 ถนนหนทางหลายแห่งที่ยังไม่ดีพอ การจราจรติดขัด น้ำเสีย และสิ่งแวดลอมต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบัน
 ชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีนั้นเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวมาก จึงมีการร่วมมือกับเจ้าของ
 โรงงานและหมู่บ้านจัดสรรต่าง ๆ ช่วยกันรณรงค์ในเรื่องการระบายน้ำ การกำจัดน้ำเสีย และ
 ดูแลสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ สำหรับทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรียังคงมีการ
 ทำเกษตรกรรม และใช้น้ำในการเพาะปลูกผลไม้ โดยขณะที่น้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงจังหวัด
 นนทบุรีเริ่มมีมลพิษ จึงมีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดมลพิษและสิ่งแวดลอมเพื่ออนุรักษ์แม่น้ำลำ
 คลอง อย่างไรก็ตาม ทิศทางการพัฒนาอำเภอเมืองนนทบุรีได้คำนึงถึงปัญหาเหล่านี้ และมี
 โครงการพัฒนาและปรับปรุงการบริการต่าง ๆ ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดความเสื่อมโทรมของสภาพแวด
 ล้อม นับว่าสภาพแวดล้อมของอำเภอเมืองนนทบุรีในขณะนี้ยังคงเป็นสภาพปกติของชุมชนเมืองและ
 ยังคงเหมาะกับการเป็นที่อยู่อาศัย

4.3 ปัญหา

ในการศึกษาสภาพปัญหาได้จัดกลุ่มปัญหาตามลักษณะกลุ่มของปัญหาโดยแยกเป็นสาขา บริเวณที่เกิดปัญหาและสาเหตุโดยสรุปในตารางที่ การจัดกลุ่มปัญหานั้นพิจารณาให้สอดคล้องกับผลกระทบที่จะเกิดกับการใช้ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวในพื้นที่โดยจำแนกออกเป็น 5 สาขาได้แก่ สาขาสภาพแวดล้อมทางสภาพ สาขาการคมนาคม-ขนส่ง สาขาบริการสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ สาขาเศรษฐกิจ-สังคม และสาขาบริหาร-การพัฒนา โดยชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีนั้นมี ปัญหาและแนวทางแก้ไขบนพื้นที่สำคัญซึ่งจะนำมากล่าวมีดังนี้

สาขาสภาพแวดล้อมทางสภาพ

1. ปัญหาการขยายตัวของเมืองกับการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินในเขตชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรีนั้นหากไม่มีการเข้มงวดกับการใช้ที่ดินตามแผนพัฒนาการใช้ที่ดินหรือผังเมืองรวมแล้ว จะทำให้การใช้ที่ดินในเขตชุมชน อำเภอเมืองนนทบุรี เป็นไปอย่างไม่มีแบบแผน ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาในการที่จะพัฒนาเมืองต่อไป ปัญหาดังกล่าวมีดังนี้

- 1) เกิดการใช้ที่ดินแบบเมืองบุกรุกเขตพื้นที่เกษตรกรรมมากขึ้น
- 2) การให้บริการรัฐในด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการจะไม่เพียงพอ
- 3) เป็นโอกาสที่ดีของกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มน้อยในการที่จะซื้อและกักตุนที่ดินไว้เพื่อผลทางธุรกิจ
- 4) กลุ่มผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ที่ต้องการหาที่อยู่อาศัยใหม่ยังคงต้องเดือดร้อนที่จะต้องถูกขูดรีดทางอ้อมจากผู้เป็นเจ้าของในการจ่ายซื้อ

2. ปัญหาและอุปสรรคต่อการรองรับการขยายตัวของการใช้ที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย

1) ปัญหาด้านที่ดิน

ก. การใช้ที่ดินในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีทางฝั่งตะวันออก (เขตเทศบาล)

- เนื่องจากอำเภอเมืองนนทบุรีมีการขยายตัวทำให้มีความต้องการใช้ที่ดินเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันออกซึ่งมีการคมนาคมสะดวก มีสาธารณูปโภคสาธารณูปการพร้อม นักลงทุนให้ความสนใจกันมากส่งผลให้ราคาที่ดินเพิ่มสูงขึ้นมาก มีการตื่นตัว เก่งกาจในการซื้อขยายที่ดินซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัย สำหรับโครงการที่อยู่อาศัยเพื่อผู้มีรายได้น้อยและชุมชนแออัดจะมีการวางผังเมืองรวมนนทบุรีแล้วยังคงมีความขัดแย้งกันในการใช้ประโยชน์ที่ดินในด้านการรองรับการขยายตัวของชุมชนในเขตอำเภอเมืองนนทบุรี เช่น การ

ปะปนกันของการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย ศาสนสถานและอุตสาหกรรมบริเวณสะพานพระนั่งเกล้า ในเขตตำบลบางกระสอ

๖. การใช้ที่ดินในเขตอำเภอเมืองนนทบุรีทางฝั่งตะวันตก

จากการที่ฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรีมีการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยมีสภาพเป็นส่วนผลไม้และพื้นที่นั้นนับวันจะลดน้อยลงไปตั้งแต่มีการเชื่อมสองฝั่งของอำเภอเมืองด้วยสะพานพระนั่งเกล้าฯ ก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเข้าไปยังพื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ และจากการที่ดินมีราคาสูงกว่าทางฝั่งตะวันออก จึงก่อให้เกิดการก้าวกระโดด (Leap Frogging) ของนักลงทุนเพื่อที่จะกว้านซื้อที่ดินราคาถูก และดำเนินโครงการจัดสรรที่อยู่อาศัยเพียงตามแนวถนนสายหลัก (Ribbon Development) ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐานในบริเวณพื้นที่โดยรอบและเป็นผลเสียต่อการที่จะพัฒนาพื้นที่โดยรวมอย่างมีระบบนอกจากนี้พื้นที่เกษตรกรรมจะน้อยลงไปด้วย

๗. ที่ดินที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา

เนื่องจากมีการใช้ที่ดินของชุมชนโดยเจตนาบริเวณพื้นที่อสังหาริมทรัพย์นั้นมีความเหมาะสมการขยายตัวไปตามแนวถนนสายหลัก จึงทำให้ในเขตอำเภอเมืองนนทบุรียังมีที่ดินว่างเปล่าซึ่งไม่มีทางเข้าออก เพราะยังไม่ได้รับการพัฒนาจึงไม่สามารถเปิดพื้นที่เพื่อนำมาใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยได้เต็มที่

2) ปัญหาด้านชุมชนใหม่

ก. มาตรฐานอาคารอยู่อาศัย

- ชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้นทางฝั่งตะวันตกของอำเภอเมืองนนทบุรี (นอกเขตเทศบาล) ได้แก่ เขตสุขาภิบาลบางศรีเมืองนั้นมีการก่อสร้างอาคารที่ยังไม่มีความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัย เช่น โครงการเกษแลนด์วิว บ้านสุขสำราญ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ไม่มีความปลอดภัยในด้านชีวิตและทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัย และมีปัญหาในด้านการจัดการสาธารณสุขปศุสัตว์ เพราะพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ยังไม่สามารถมีผลบังคับใช้ครอบคลุมถึงบริเวณดังกล่าว

3. การใช้ประโยชน์ในอาคารและที่ดิน ยังมีความสับสนไม่เป็นระเบียบ การใช้ที่ดินแบบพักอาศัย การค้าบริการ อุตสาหกรรม มีลักษณะอยู่ปะปนกันไม่แบ่งแยกเป็นบริเวณใดบริเวณหนึ่งให้ชัดเจน

4. จากการที่มีการขยายตัวในด้านที่อยู่อาศัยซึ่งรองรับความต้องการที่มีที่อยู่อาศัยของประชากรแต่ก่อให้เกิดปัญหาในการใช้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการเกษตรกรรมไปเป็นที่อยู่อาศัย

สาขาการคมนาคม-ขนส่ง

1. ปัญหาการจราจรและการคมนาคม

สภาพของปัญหา จากการที่อำเภอเมืองนนทบุรีได้รับอิทธิพลการขยายตัวจากกรุงเทพฯ ทำให้ประชากรเกิดการเคลื่อนย้ายเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพในอัตราเพิ่มแต่ละปีสูงมากนอกจากนี้แหล่งงานใหญ่ยังคงเป็นกรุงเทพฯทำให้มีการเดินทางไปมาระหว่างกรุงเทพฯ-อำเภอเมืองนนทบุรีและพื้นที่ใกล้เคียงมากจนทำให้เกิดปัญหาความคับคั่งของการจราจรมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะชั่วโมงเร่งด่วน การจราจรจะคับคั่งมากตามบริเวณสี่แยกแควน้อย (จุดตัดถนนรัตนาธิเบศร์กับถนนศิวนนท์) สี่แยกพงษ์เพชร (จุดตัดถนนงามวงศ์วานกับถนนประชาชื่น) เป็นต้น นอกจากนี้ถนนบริเวณท่าหน้าตรงหอานาฬิกาซึ่งมี 2 เลน แต่เป็น TWO WAY และมีช่องทางของ BUS LANE เป็นถนนที่สร้างไว้เดิมที่มีขนาดเล็กไม่สามารถขยายให้เพียงพอกับจำนวนรถที่เพิ่มอย่างรวดเร็วได้ สำหรับพื้นที่ทางฝั่งตะวันตกการคมนาคมภายในหมู่บ้าน/ระหว่างหมู่บ้าน/ระหว่างอำเภอ โดยส่วนใหญ่ถนนยังเป็นถนนลูกรัง การคมนาคมไม่สะดวกโดยเฉพาะในฤดูฝน

ต้นเหตุของปัญหา จากลักษณะทางกายภาพของถนนท่าหน้า และบริเวณสี่แยกแควน้อย สี่แยกพงษ์เพชรแม้กระทั่งสี่แยกวงษ์สว่างซึ่งอยู่ติดกับเขตอำเภอเมืองนนทบุรีมีการจราจรติดขัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั่วโมงเร่งด่วนมาก พอสรุปต้นเหตุของปัญหาการจราจรติดขัดได้ดังนี้

1. เกิดจากกระจุกตัวของกิจกรรมภายในชุมชน ได้แก่ ตลาดสดเทศบาล ห้างสรรพสินค้าใหญ่ต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวภายในชุมชนทั้งชุมชนและชุมชนที่ใกล้เคียงได้เข้ามาใช้บริการในย่านดังกล่าว ก่อให้เกิดปริมาณการจราจรสูงในถนนงามวงศ์วาน ซึ่งจะติดขัดมากตรงบริเวณทางเข้า-ออกของห้าง เพราะเดิมถนนสายนี้ก็มีปริมาณการจราจรสูงอยู่แล้ว
2. เกิดจากกิจกรรมบางชนิดที่ดึงดูดปริมาณการจราจรในบริเวณ ได้แก่ บริเวณท่าหน้า(ตรงหอานาฬิกา) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น-สิ้นสุดของรถประจำทางสายต่าง ๆ ที่แล่นเข้าสู่กรุงเทพฯ และพื้นที่ในจังหวัดนนทบุรี อีกทั้งการคมนาคมทางน้ำซึ่งมีเรือด่วนเข้าสู่กรุงเทพฯและเรือข้ามฟากเรือหางยาวที่แล่นในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ทำให้เกิดความพลุกพล่านของการขึ้น-ลงของผู้โดยสารและเกิดความสับสนในการเข้า-ออกของรถยนต์ส่วนตัว และการจอดของรถประจำทางซึ่งมีจำนวนมากและมีผลต่อผู้รอโดยสาร

3. เกิดจากปริมาณรถที่ผ่านชุมชน ได้แก่

1) จากการผ่านถนนรัตนชาติเบศรีข้ามสะพานพระนั่งเกล้าฯ เพื่อสามารถไปสู่พื้นที่กรุงเทพฯ ทางถนนประชาชื่น ถนนวิภาวดีและถนนติวานนท์ ซึ่งสามารถไปยังพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ได้ จึงมีรถส่วนตัวและรถบรรทุกสินค้าผ่านพื้นที่ชุมชนส่วนนี้มาก

2) จากการผ่านไปสู้อำเภอปากเกร็ดซึ่งมีการขยายตัวมากและไปยังกรุงเทพฯ-ปทุมธานี อุตสาหกรรม ต้องผ่านถนนติวานนท์ บริเวณสี่แยกแควายผ่านเข้าแยกปากเกร็ด ซึ่งสามารถออกสู่พื้นที่ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับอำเภอเมืองนนทบุรีได้

4. เกิดจากแหล่งงานส่วนใหญ่ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ทำให้ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตชุมชนอำเภอเมืองนนทบุรีพร้อมใจกันใช้เส้นทางที่มุ่งกรุงเทพมหานครในเวลาชั่วโมงเร่งด่วน จึงเกิดจาก จราจรติดขัดตามบริเวณทางแยกต่าง ๆ โดยคิดเป็นระยะยาว

การดำเนินการของจังหวัดที่แล้วมาเพื่อแก้ไขปัญหา

จากแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาการจราจรเร่งด่วนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เกี่ยวกับระบบการจราจรและการแก้ไขปัญหาเฉพาะจุด เช่น ตามบริเวณทางแยก ถนนเชื่อม ฯลฯ ในเรื่องต่าง ๆ มีดังนี้

1) ห้ามจอดรถทุกชนิดหรือบางชนิดในถนนบางสาย ทำให้การคั่งค้างของปัญหาการจราจรในชั่วโมงเร่งด่วนบรรเทาการติดขัดลงไปได้บ้าง

2) ได้ให้ผู้ประกอบการค้าบริเวณบาทวิถีหยุดประกอบการค้าขาย เพื่อมิให้เกิดขวางการจราจรแก่ผู้เดินเท้าเดือนละ 1 ครั้ง โดยทำความสะอาดทุกวันที่ 20 ของเดือน

3) ดำเนินการติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบบริเวณถนนสนามบินน้ำรวม 2 จุด

4) ปรับปรุงเกาะกลางถนนบริเวณถนนรัตนชาติเบศรี

5) การใช้แผงจราจรกั้นกลางถนนบริเวณชุมชนต่าง ๆ เพื่อป้องกันมิให้มีการเลี้ยวกลับของรถ

6) ได้มีการห้ามรถบรรทุกตั้งแต่ 10 ล้อขึ้นไป และรถบางชนิดวิ่งในถนนสายสำคัญในช่วงเวลาก่อนเช้า-เย็น ซึ่งช่วยลดความแออัดของการจราจรลงได้มาก

สาขาบริการสาธาณูปโภค-สาธาณูปการ

1. การระบายน้ำ

สภาพของปัญหา

การป้องกันน้ำท่วมไม่มีประสิทธิภาพ โดยบางพื้นที่ไม่มีระบบระบายน้ำและระบบท่อส่งน้ำไม่มี โดยในบริเวณตอนกลางของตำบลท่าทราย บางกระสอบ บางเขน ถนนเรวดี ซอยสามัคคี และฝั่งตะวันตกทั้งพื้นที่โดยจะท่วมขังในฤดูฝน และระบบคลองตันเช่น มีวัชพืช บริเวณคลองตะนาวศรี คลองบางขุนเทียน คลองบางขุนนาคและคลองอ้อม

จากลักษณะทางกายภาพ เช่น ปัญหาการปลูกสร้างรั้วคูลอง

จากการขาดระเบียบวินัยของประชาชน ขาดการวางแผน และขาดงบประมาณ การก่อสร้างและบำรุงรักษา

ต้นเหตุของปัญหา

จากลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โดยทั่วไปเป็นสภาพที่ราบลุ่ม และมีคลองเพื่อระบายน้ำ โดยจากสภาพของปัญหาและเกิดจากการที่ประชาชนขาดระเบียบในการทิ้งขยะลงในคลอง และทางระบายน้ำ ขาดการวางแผนจากหน่วยงานต้นสังกัด ขาดงบประมาณในการบำรุงรักษา และปัญหาการรั่วรั่วในคลองสาธารณะ โดยจะก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม และประสิทธิภาพของการระบายน้ำลดลง

2. ระบบประปา

สภาพของปัญหา

ปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนเมืองนนทบุรี มีการพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลของการขยายตัวของชุมชนเองและชุมชนใกล้เคียง ทำให้ความหนาแน่นของประชากรและจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ส่วนพื้นที่รอบนอกเป็นไปในแนวราบโดยฝั่งด้านตะวันตกของพื้นที่ศึกษาอยู่ในเขตสถานีจ่ายน้ำบางบัวทอง การให้บริการน้ำประปาไม่เพียงพอ และในฝั่งตะวันออกของพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่เมืองอยู่ในเขตรับผิดชอบของประปานครบุรี ซึ่งปัจจุบันการขยายตัวของเมืองมีมากขึ้น ซึ่งการให้บริการก็ยังไม่เพียงพอ

ต้นเหตุของปัญหา เกิดจากท่อที่ให้บริการมีการเสื่อมโทรม และในอนาคตการพัฒนาในชุมชนเป็นไปในแนวตั้งเพิ่มขึ้น

3. การศึกษา

สภาพปัญหาโดยทั่วไป การกระจายตัวของสถานศึกษาจะอยู่ฝั่งทางด้านตะวันออกของชุมชน ซึ่งเพียงพอกับการให้บริการ ส่วนทางด้านตะวันตกของชุมชนการบริการของสถานศึกษากระจายยังไม่ทั่วถึง และในพื้นที่ชุมชนมีการให้บริการระดับสูงกว่าระดับประถมศึกษา ยังให้การบริการไม่ทั่วถึง

ต้นเหตุของปัญหา เกิดจากการขาดแคลนงบประมาณและสถานศึกษาตั้งอยู่ในชุมชนเดิม ส่งผลให้กับชุมชนโดยผู้ที่ใช้บริการจะต้องใช้บริการในกรุงเทพมหานคร จึงก่อให้เกิดการเดินทางซึ่งเป็นปัญหาด้านการจราจรตามมา

4. การสาธารณสุข

สภาพปัญหาโดยทั่วไป ปัจจุบันการให้บริการด้านอนามัยแก่ประชาชนยังน้อยมาก จึงประชาชนจะต้องใช้บริการในกรุงเทพมหานคร

ต้นเหตุของปัญหา ขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ ขาดงบประมาณ

5. การนันทนาการความรู้และบันเทิง

สภาพปัญหาทั่วไป พื้นที่ชุมชนนับว่าขาดแคลนสถานพักผ่อนหย่อนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งในอนาคตการขยายตัวของชุมชนจะมีมากขึ้น ความต้องการดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต จึงควรรหาแนวทางปรับปรุงที่ว่างที่มีอยู่ในปัจจุบันมาพัฒนาปรับปรุงให้สามารถรองรับความต้องการสถานพักผ่อนหย่อนใจ

ต้นเหตุของปัญหา เกิดจากขาดแคลนงบประมาณและสถานที่ก่อสร้าง

สาขาเศรษฐกิจ-สังคม

สภาพโดยทั่วไป แหล่งงานของชุมชนมีน้อยประชาชนจึงต้องหาแหล่งงานในกรุงเทพฯ โดยลักษณะการประกอบอาชีพไม่มีมั่นคง

ต้นเหตุของปัญหา มีการขยายตัวด้านเศรษฐกิจมีน้อยมาก การประกอบอาชีพด้าน INFORMAL มีมาก การประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ มีน้อยมาก ส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจชุมชนมีปัญหา

สาขาการบริการและพัฒนา

สภาพของปัญหาหัวใจของการให้บริการและพัฒนาส่วนใหญ่หรือทั้งหมดอยู่กับระบบราชการ ซึ่งมีขั้นตอนและระบบมาก ขีดความสามารถในการดำเนินงานในด้านการบริการ การพัฒนา การควบคุมและส่งเสริมไม่ดีพอ ลักษณะรายได้ของท้องถิ่นไม่เพียงพอแก่การพัฒนาของชุมชน และ

การร่วมมือของภาคเอกชนกับภาครัฐบาลขาดความสัมพันธ์กันมาก

ต้นเหตุของปัญหา การขาดแคลนงบประมาณมีมาก ประชาชนขาดการเอาใจใส่ใน
การเสียภาษีแก่ทางราชการ ประชาชนเบื่อหน่ายกับระบบราชการมาก

ตารางที่ 4.14 ปัญหาในเขตชนบทศึกษา

สาขา/ปัญหา	ประเด็น-ลักษณะของปัญหา	บริเวณที่เกิดปัญหา	สาเหตุ	ผล
<p><u>สภาพแวดล้อมการเกษตร</u></p> <p>การขยายตัวของชนบทชน</p>	<p>1. การกระจายตัวไม่เป็นกลุ่ม โดยเข้าไปตามถนนสายหลัก และเข้าไปในชนบทตอนใน</p> <p>2. การลดลงอย่างรวดเร็วของชนบทเกษตรกรรม</p>	<p>- ตามแนวถนนสายหลัก สายรองทุกสาย</p> <p>- ชนบทตามแนวชายฝั่งแม่น้ำ และตามแนวถนนสายรัตนโกสินทร์ 9</p>	<p>- ไม่สามารถจัดระเบียบ ความคึกคักกรมการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพได้เนื่องจากแผนและมาตรการทางผังเมืองยังไม่บังคับใช้</p> <p>- การขยายตัวอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิด</p>	<p>- เกิดปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น ด้านสาธารณสุข ปลอดภัย การจราจร ฯลฯ</p> <p>- แหล่งผลิตทางการเกษตรลดลงมาก ขาดความสมดุลทางธรรมชาติ</p>
<p>การใช้ที่ดินไม่ประสิทธิภาพ</p>	<p>3. สืบสวนไม่ระเบียบโดยเฉพาะที่ก่อสร้างอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมบริการและเกษตรกรรม</p> <p>4. สักวางไม่ได้ใช้ประโยชน์กระจัดกระจายสลับกันไป</p>	<p>- ในชนบทชนโดยทั่วไปโดยเฉพาะตามแนวถนนหนทางบริเวณแม่น้ำ ลมประจําราษฎร์อนเนเรียดและอนนรัตนโกสินทร์</p> <p>- ที่ว่างเปล่าตอนกลางของตำบลท่าทรายและ ตำบลบางกระสอบ</p>	<p>- ชนบทชนขยายตัวอย่างรวดเร็วและจัดระเบียบ ความคึกคักกรมยังไม่ประสิทธิภาพ</p> <p>- การขี้นาค้น การได้บริการพื้นฐานยังไม่ดีพอและมีการขยายพื้นที่เพื่อการทำประโยชน์</p>	<p>- เกิดปัญหาด้านความมั่นคง การบริหารสภาพแวดล้อม และเป็นอุปสรรคกับการวางแผนพัฒนาในด้านต่าง ๆ</p> <p>- การขยายตัวของชนบทกระจายตัวมากขึ้นการให้บริการชนบทไม่ทั่วถึง</p>

สาขา/ปัญหา	ประเด็น-ลักษณะของปัญหา	บริเวณที่เกิดปัญหา	สาเหตุ	ผล
การรื้อถอนอาคาร	<p>5. การรื้อถอน กำแพง-ค-คดลง โดยการปลูกสร้างอาคาร บ้านเรือน</p> <p>6. การรื้อถอน ถนน-ทางเท้าโดยกิจกรรมต่าง ๆ</p> <p>- การค้า ทาเบเนและนดงลอย</p> <p>- การบริการ ซ่อมรถ อาหาร</p> <p>- การขนส่งรถโดยสาร, รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง สามล้อเครื่องและสามล้อถีบ</p>	<p>- ริมหน้าเสาพระธา และตามแนวคลองต่าง ๆ</p> <p>- ตามแนวถนนทางเดินทั่วไปตามย่านธุรกิจ สำหรับรถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง สามล้อรับจ้าง บริเวณปากซอยถนนต่าง ๆ ทั้งชนบท</p>	<p>- เป็นชุมชนเก่า ชุมชนหนาแน่นและชุมชนแออัด</p> <p>- ขาดความร่วมมือจากประชาชน การควบคุมดูแลไม่มีประสิทธิภาพ ขาดคนดูแลรักษา ซ่อมแซม และเจ้าหน้าที่ขาดประสิทธิภาพ</p>	<p>- เกิดปัญหาน้ำท่วม มลพิษ</p> <p>- เกิดปัญหาจราจรติดขัด เกิดอุบัติเหตุ ขาดความปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อย</p>
แหล่งก่อสร้างสิ่งก่อสร้าง	<p>7. ชุมชนแออัด ทรงกลม ขาดลักษณะที่ดี</p> <p>8. ชุมชนริมหน้า ตั้งถิ่นฐานมานานมีลักษณะทรงกลม ไม้เป็น</p>	<p>- อยู่ตามแนวถนนพระราชพิธี ถนนชุมชนสังคราม ถนนประจักษ์ ถนนเรวัต ซอยสามัคคี</p> <p>- ตามแนวหน้าโดยตลอดและแนวคลองต่าง ๆ</p>	<p>- ผู้รับใช้ค่า กระดาษคพหน่วยงานบริเวณย่านธุรกิจการค้า และบริเวณที่ก่อสร้างคมนาคมสะดวก</p> <p>- เป็นชุมชนเก่า ขาดการบำรุงรักษา</p>	<p>- เกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อม สุขภาพสังคมและปัญหาด้านสังคม ฯลฯ</p> <p>- ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม</p>

สาขา/ปัญหา	ประเด็น-ลักษณะของปัญหา	บริเวณที่เกิดปัญหา	สาเหตุ	ผล
สภาพแวดล้อมทั่วไปเสื่อมโทรม	9. หน้าที่ความรับผิดชอบ	- พื้นที่ด้านในชุมชนหน้าถนนนอกถนนคั่นหน้า - บริเวณชุมชนแออัดตามแนวถนนประจักษ์ราชมงคล - บริเวณตอนกลางของตำบลท่าทราย และบางเขน	- ชุมชนแออัดแนวถนนหน้าถนนคั่นหน้า	- ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม สุขภาพอนามัย ผลกระทบทางด้านจิตใจ
	10. ความสกปรกจริงจัง - ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะไม่เพียงพอ - ชุมชนข้างทางไม่ได้รับประโยชน์	- บริเวณตลาดย่านธุรกิจ ย่านที่อยู่อาศัยใหม่และชุมชนแออัด - กระจุกขยะมูลฝอยทั่วไป	- ขยะมีมาก การจัดเก็บไม่สะดวก ชุมชนแออัดรอบข้างทางกระจายตัว และประชาชนไม่ร่วมรักษาความสะอาด - ขาดการดูแลรักษาของเจ้าของที่ดิน ท่าโพธิ์	
	11. หน้าที่และวิสัยทัศน์ของ 12. อาคารบ้านเรือนที่ก่อสร้างต่อเติมอาคารแบบ	- ตามคลองทั่วไป - ชุมชนแออัด ชุมชนแออัดและชุมชนริมน้ำ	- ขาดงบประมาณในการขุดคลองบำรุงรักษา - ประชาชนขาดระเบียบและวินัย - การควบคุมอาคารก่อสร้าง	- สภาพอนามัยของประชาชนลดลง - ประสิทธิภาพการระบายน้ำลดลง - ส่งผลกระทบต่อเกิดภัยต่าง ๆ

สาขา/ปัญหา	ประเด็น-ลักษณะของปัญหา	บริเวณที่เกิดปัญหา	สาเหตุ	ผล
การคมนาคม-ขนส่ง - การติดต่อทางถนนเชื่อม ท้องถิ่นชุมชนภายนอกและ การเข้าเมือง	13. โครงข่ายถนนในจังหวัด ระบบถนนสายหลักและสายรอง	- ขาดถนนสายรองในฝั่งตะวันออก และขาดถนนสายหลัก สายรองในฝั่งตะวันตก	- อาคารเชิงอุตสาหกรรม - ขาดถนนงบประมาณการจัด ซื้อและการก่อสร้าง	- การขึ้นอาคารขยายตัวของ ชุมชน - การจราจรติดขัด - ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ
การเดินทางสัญจรในระแวก	14. ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะไม่ เพียงพอ 15. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่นที่จอดรถโดยสาร ท่าเรือ และสถานีขนส่ง	- ถนนถนนทุร-สนามบ้านน้ำ อนน สำตึก ถนนบางบัวทอง-บาง กรวย และสายเข้าท่าน้ำ	- มีรถประจำทางไม่เพียงพอ - ขาดงบประมาณในการ ก่อสร้างและการจัดซื้อที่ดิน ทำสถานีขนส่ง	- เกิดผลกระทบต่อประชาชน - กลิ่นที่เกิดอุบัติเหตุ การ จราจรติดขัด และการเดิน ทางประกอบกิจกรรมไม่ สะดวก
การจราจรติดขัด	16. ขนทอนไม่เพียงพอกับปริมาณ การจราจร และการขาด ระเบียบวินัยของประชาชน	- ถนนทางด่วน ถนนรัตน- เพชร ถนนวิบูลย์สงคราม ถนน ฉางทอนและถนนประชาราษฎร์	- ปริมาณการจราจรโดยรอบ ส่วนคลองสีมาศและขยายตัว รวดเร็ว - โครงข่ายถนนในจังหวัด	- เกิดอุบัติเหตุ พลัดขึ้นและ สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม - ผลกระทบต่อเมืองในระบบ เศรษฐกิจและสังคม

สาขา/ปัญหา	ประเด็น-ลักษณะของปัญหา	บริเวณที่เกิดปัญหา	สาเหตุ	ผล
บริการสาธารณูปโภค- สาธารณูปการ - การระบายน้ำ การป้องกัน น้ำท่าหรือไฟไหม้ประสิทธิภาพ	17. บางพื้นที่ไม่มีท่อระบายน้ำ ระบบท่อระบายน้ำไม่มี	- ไม่มีท่อระบายน้ำบริเวณตอน กลางของตำบลท่าทราย บาง กระสอบ บางเขน ถนนเวลาด ซอยสามัคคี และฝั่งตะวันตกถึง ๕-๔ ซอย	- การขาดระเบียบบ้านของ ประชาชน - ขาดงบประมาณการก่อสร้าง และบำรุงรักษา - ขาดการวางแผน - ปลูกสร้างอาคารรกร้าง	- สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม
	18. ระบบคลองระบายน้ำหลัก คนเงินน้ำขัง	- คลองตะนาวศรี คลองบางขน เกียน คลองบางขนนาค และ คลองอ้อม	คลอง - ขาดเก็บจัดเก็บเงินเกิดจาก การขาดคนงบประมาณ	- ประสิทธิภาพในการระบาย น้ำลดลง
บริการจัดเก็บขยะ กำจัด ขยะและสิ่งไม่พึงประสงค์	19. ไม่ทั่วถึงและสม่ำเสมอ การ กำจัดยังไม่เหมาะสม	- ขุดค้นโดยทั่วไป	- รถเก็บขยะไม่เพียงพอ - ทิ้งขยะไม่ทั่วถึงและที่กำจัด ขยะอยู่ไกล	- สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม
บริการประปา	20. ไม่สม่ำเสมอ	- ส่วนรั่วซึมเก่า	- ท่อเสียหายมาก	- ขาดคนดูแลประปา
บริการไฟฟ้า	21. ขาดคนดูแลไฟฟ้าส่องสว่าง สาธารณะ	- ขุดค้นท่อสายและส่วนธุรกิจ การค้าทั่วไป	- ขาดคนงบประมาณ	- ผลิตต่อสวัสดิภาพ และ ความปลอดภัยในทรัพย์สิน
บริการโทรศัพท์	22. ไม่เพียงพอ โทรศัพท์สาธารณะ ขาดคนดูแล โทรศัทพ์	- บริเวณทั่วไป	- ขาดคนงบประมาณ	- ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และการดำเนินชีวิตของ ประชาชน

สาขา/ปัญหา	ประเด็น-ลักษณะของปัญหา	บริเวณที่เกิดปัญหา	สาเหตุ	ผล
การศึกษา	23. การกระจายตัวของสถานศึกษา ระดับประถมและมัธยมศึกษาไม่ เพียงพอ	- บริเวณด้านตะวันตก	- ขาดคนงบประมาณ - สถานศึกษาเดิมตั้งอยู่ชุมชน เดิม	- ส่งผลต่อการศึกษานักเรียน
การสาธารณสุข	24. ขาดคนควบคุมอาคารทางดาร นพาทย์ที่อำเภอเจาะเขารอค	-	- ขาดคนงบประมาณ	- ส่งผลเสียแก่สุขภาพอนามัย ประชาชน
นันทนาการ ความรู้และ บันเทิง	25. ขาดคนส่วนมากรักษา ห้องสมุด และส่วนสาธารณสุข	- บริเวณด้านตะวันออกของ อำเภอ	- ขาดคนงบประมาณ สถานที่ก่อสร้าง	- ส่งผลต่อการพัฒนาทาง จิตใจและอารมณ์ของ ประชาชน
ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน	26. ศักดิ์ประเทียรราชต่อกริชอินและ อุบัติเหตุทางการจราจรมีมาก ขึ้น	- บริเวณทั่วไป	- ประชาชนขาดวินัย - สภาพเศรษฐกิจและสังคม ลงสู่ชุมชน	- ส่งผลเสียต่อสภาพจิตใจ และ สุขภาพเศรษฐกิจ
โรงฆ่าสัตว์	27. คับแคบ ไม่ถูกสุขลักษณะ เกิด มลพิษและเชื้อโรคในวัวควาย	- หมู่ 2, 3 (ต.ส่วนใหญ่)	- ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย - สกปรกในชุมชน	- ผลเสียต่อสภาพแวดล้อม
ศูนย์ราชการและที่ทำการ เทศบาล	28. คับแคบ ไม่สะดวกต่อการ บริหารและการติดต่อของ ประชาชน ขาดคน ทุจริตกรม	- ที่ทำการเทศบาลและองค์การ บริหารส่วนจังหวัดในปัจจุบัน	- อาคารเก่า - การจราจรติดขัด - ตั้งอยู่ในย่านธุรกิจ	- ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ ทำงาน - การติดต่อราชการไม่ สะดวก

สาขา/ปัญหา	ประเด็น-ลักษณะของปัญหา	บริบทที่เกิดปัญหา	สาเหตุ	ผล
ตลาดเพื่อการเกษตร	29. ขาดแคลนตลาดกลางการเกษตร	- ชนบทศึกษา	- ขาดคนจนงบประมาณ - ขาดคนจนส่วนที่ก่อสร้าง	- ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น
<u>สภาพเศรษฐกิจ-สังคม</u> หน่วยงาน	30. แหล่งงานไม่เพียงพอ 31. การประกอบอาชีพไม่มั่นคง	- ชนบทศึกษา - บริบททั่วไป	- การขยายตัวทางเศรษฐกิจ มีน้อย - การประกอบอาชีพ INFORMAL มีมาก - มีการประกอบอาชีพเสริมไม่ แพร่หลาย	- ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจ ของชุมชน
<u>การบริหารและพัฒนา</u>	32. ขาดความสามารถในการดำเนินงานในด้านบริการ การพัฒนา การควบคุมดูแลและส่งเสริมหัตถ์ 33. รายได้ของท้องถิ่นไม่เพียงพอแก่การพัฒนา 34. การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนขาดคน ทรดโทรม	- - -	- ขาดคนจนงบประมาณ - ขาดคนจนบุคลากร เครื่องมือ - ประชาชนขาดความเข้าใจ ได้ - ประชาชน/เอกชนขาดความสนใจ ความเข้าใจและไม่ให้ความสำคัญ	- การให้บริการไม่เพียงพอ ขาดประสิทธิภาพ - การให้บริการไม่สอดคล้อง - ขาดการสนับสนุน และการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนและหน่วยงานท้องถิ่น

ที่มา : จากการศึกษา และสำรวจจริง